

ESG i statslige selskaber

- En analyse af udviklingen, de påvirkende faktorer og fremtiden for ESG-rapportering

Af: Simon Barkholt Rask

Studie nr.: 20201958

7. juni 2022

Aalborg Universitet

Cand.merc.aud. Forårssemestret 2022

Antal anslag: 154.704

Antal normalsider: 64,46

Vejleder: Peter Thor Kellmer

AALBORG UNIVERSITET

Indholdsfortegnelse

Abstract.....	4
1. Indledning.....	5
1.1 Udvikling og historien for ESG-rapportering.....	5
1.2 Problemstilling: ESG-rapportering for statslige selskaber og virksomheder.....	6
1.3 Problemformulering.....	8
1.4 Afgrænsning.....	9
1.5 Afhandlingens opbygning.....	10
1.6 Oversigt over forkortelser og begrebsforklaring.....	11
2. Videnskabsteori og metode.....	12
2.1 Afhandlingens undersøgelsesdesign.....	13
2.2 Afhandlings teoretiske tilgang.....	13
2.3 Kvantitativ og kvalitativ metode.....	14
2.4 Kildekritik.....	15
2.5 Opsummering.....	15
3. Begrebsrammer og lovgivning inden for ESG.....	15
3.1 Dansk lovgivning og EU-direktiver.....	15
3.1.1 EU-direktivernes påvirkning.....	16
3.1.2 Dansk lovgivning om ESG.....	17
3.2 Særlovgivning og krav til statslige selskaber.....	19
3.2.1 Statens ejerskabspolitik.....	20
3.2.2 Statslig regnskabs- og selskabsmæssig lovgivning.....	20
3.2.3 IFRS.....	21
3.2.4 Statslige krav til ESG.....	21
3.2.5 Opsummering.....	22
3.3 Fremtidig lovgivning og forslag.....	22
3.3.1 Taksonomi-forordningen.....	22
3.3.2 EU-direktivet CSRD.....	22
3.3.3 Corporate Due Diligence direktiv.....	23
3.4 ESG begrebsrammen.....	24
3.5 Internationale initiativer og begrebsrammer.....	24
3.5.1 Analyse af væsentlighed for ESG.....	24
3.5.2 GRI.....	25
3.5.3 PRI.....	25

3.5.4 IR	25
3.5.5 SABS.....	25
3.5.6 UNCG	26
3.5.7 SDG	26
3.6 Opsummering	26
4. Afhandlingens teori.....	27
4.1 Begrebsrammen om CSR	27
4.1.1 CSR i den offentlige sektor	28
4.2 Legitimitetsteori.....	29
4.3 Stakeholder-/ Interessentteorien.....	31
4.4 Multi-level-governance	32
4.5 Greenwashing.....	32
5. Empirisk metode.....	33
5.1 Indholdsanalyse	33
5.2 Afkodning af data – kodningsskema.....	34
5.3 Validitet og reliabilitet	35
5.4 Metode for valg af selskaber	36
5.5 Valg af selskaber	38
5.5.1 TV2 Danmark A/S.....	38
5.5.2 DSB	39
5.5.3 Sund & Bælt Holding.....	40
5.5.4 Metroselskabet I/S	40
5.5.5 Naviair.....	41
5.5.6 DR (Danmarks Radio).....	42
5.6 Refleksioner og bemærkninger	43
6. Analyse af udvalgte selskabers ESG-rapporteringer i perioden 2014-2021.....	44
6.1 TV2 Danmark A/S	44
6.2 DSB	46
6.3 Sund & Bælt Holding	47
6.4 Metroselskabet I/S	48
6.6 DR (Danmarks Radio).....	51
7. Analyse af udviklingen af ESG-rapporteringer og på tværs af de udvalgte selskaber	52
7.1 Typer og omfang af ESG-rapportering.....	52
7.2 Udvikling i forhold til gældende lovgivning i 2021	54
7.3 Brugen af frivillige initiativer.....	56
7.4 Opsummering.....	59

8. Analyse af udviklingsfaktorer og fremtidens ESG-rapportering.....	61
8.1 Faktorer som har påvirket udviklingen i perioden 2014-2021.....	61
8.2 Fremtidens ESG-rapportering.....	62
8.2.1 ESG-rapportering med erklæringssikkerhed	62
9. Konklusion	64
10. Perspektivering	65
11. Litteratur og kildefortegnelse	67
12. Figur og tabelliste.....	74
13. Bilag.....	76
Bilag 1 - Organisering af statens selskaber	76
Bilag 2– SDG’erne	77
Bilag 3– Kodnings-skabelon	78
Bilag 4– TV2 ESG-kodning.....	80
Bilag 5– DSB ESG-kodning	82
Bilag 6 – S&B ESG-kodning	84
Bilag 7 – Metroselskabet ESG-kodning.....	86
Bilag 8 – Naviair’s ESG-kodning	88
Bilag 9 – DR’s ESG-kodning.....	90

Abstract

The purpose of this thesis is to analyze and thereby explain the development in ESG reporting in the period 2014-2021 for state-owned and partly state-owned companies.

The topic of the thesis was chosen based on society's increased focus on the areas that the ESG embraces. The thesis will focus on the increased expectations and requirements for the companies' ESG reporting both in the past and the future. Focus on ESG has contributed to the formation of a new series of initiatives, conceptual frameworks, and standards, as well as had an impact on Danish and European legislation.

The thesis more specifically examines the development in the ESG reporting of state and partly state-owned companies. The thesis is based on collected empirical data. The empirical evidence, that forms the basis for the content analysis used in the thesis' analysis, is the state-owned companies' annual reports and other ESG reports.

The thesis analyzes the state and partly state-owned companies' compliance with legislation that has been in force in the period 2014-2021. The development in the scope and format of the ESG reports is also analyzed, as well as the use of voluntary international initiatives. Furthermore, the development across the companies will be compared to investigate influencing factors and possible factors that will influence the ESG reporting within the sector in the future.

The thesis uses multi-level governance theory, the theory of legitimacy, and the stakeholder theory as a theoretical framework for the analyses. The theories are combined in the thesis.

The results of this thesis show that the ESG reporting of the state and partly state-owned companies has largely developed during the period 2014-2021. The analysis also shows that the volume of ESG reporting is increasing, and the same is true for the use of voluntary international initiatives. The analysis also shows that most of the companies comply with and adapt to the legislation, but this has an implementation period of one to two years. Based on the results of this thesis, the ESG reporting of the future will probably be greatly affected by the regulatory framework.

1. Indledning

I dette afsnit redegøres der for ESG-rapporteringens udvikling igennem tiden. Der er igennem tiden sket store ændringer, og kravet har udviklet sig fra en frivillig begrebsramme til lovpligtige rapporteringsformater samt EU-direktiver, som har dannet grundlag for den danske lovgivning på området. Afsnittet danner ligeledes grundlag for opgavens problemstilling og problemformulering.

1.1 Udvikling og historien for ESG-rapportering

ESG er blevet en central begrebsramme inden for rapportering på tværs af de forskellige sektorer, virksomheder og selskaber i Danmark, heriblandt statsligt ejede selskaber og virksomheder. Begrebet ESG er et engelsk udtryk som er en betegnelse for "*Environment, Social & Governance*", som på dansk kan oversættes til miljø, samfund og ledelse. ESG begrebsrammen har ikke traditionelt været en del af virksomhedernes rapporteringsformat, men er blevet indført som følge af udviklingen på området og de lovmæssige krav igennem årene (Erhvervsstyrelsen - A, 2022).

Den bæredygtige agenda blev første gang fremlagt i 1987 i forbindelse med rapporten "*Our Common Future*" som FN-instansen WCED (*The World Commission on Environment and Development*) publicerede i 1987 (Ponte, 2013). Rapporten kaldes i daglig tale for "*Brundtland rapporten*". Rapporten var revolutionerende, idet rapporten introducerede begreber om bæredygtig udvikling, og hvordan løsninger på sådanne problemstillinger kunne opnås. Rapporten redegjorde ligeledes for sammenhængen mellem økonomisk vækst, sociale uligheder og miljøproblemer. Rapporten var kilden til de første standarder, initiativer og begrebsrammer på ESG-området (Ponte, 2013).

En af de begrebsrammer, der senere udsprang af rapporten og arbejdet med bæredygtighed, var begrebsrammen GRI (*Global Reporting Initiative*), som blev introduceret i slutning af 1990'erne (GRI, 2022). GRI udarbejdede en begrebsramme som satte standarder og udviklede vejledende skabeloner til virksomheders frivillige rapporteringer om miljømæssige og sociale forhold. GRI-begrebsrammen er stadig en af de mest anvendte begrebsrammer til brug for rapportering af ESG (Milne, 2013). I forlængelse af GRI'erne dannede FN 10 principper som et initiativ til at understøtte og vejlede virksomheder i deres arbejde med ESG-området. De 10 principper kaldes UNGC (*The United Nations Global Compact*) og omhandler sociale forhold såsom vilkår for ansatte, menneskerettigheder, antikorruption samt miljømæssige forhold (EUD, 2004).

GRI er som beskrevet en meget anerkendt og benyttet begrebsramme til ESG-rapportering. Der findes mange andre alternative internationale begrebsrammer og initiativer, som understøtter ESG-rapportering for virksomhederne til gavn for interessenterne. En af disse begrebsrammer er SABS (Sustainability accounting standards board) (SASB, 2022). SABS er en begrebsramme som specifikt fokuserer på at udvikle standarder inden for ESG-rapportering, som direkte retter sig mod investorer ved at se på de forhold, der kan påvirke virksomhedens økonomiske beslutninger. Begrebsrammens grundlæggende ideologi er at forbinde virksomheden og

investorer om ESG'ernes finansielle påvirkning. SABS arbejder på samme måde som GRI med at skabe gennemsigtighed og tillid til virksomhedernes ESG-rapporter (SASB, 2022).

EU-lovgivningen har som regulerende og styrende instans for medlemslandene, også udarbejdet initiativer og begrebsrammer for ESG-rapportering. EU's første direktiv om dette var EU-direktivet 2013/34/EU og senere en EU-direktivet 2014/95/EU (EU-D, 2004). Disse EU-direktiver pålagde visse store virksomheder at afsløre oplysninger om den måde, de driver og håndterer sociale og miljømæssige udfordringer. Endvidere pålagde det visse virksomheder og selskaber at offentliggøre og rapportere på ikke-finansielle oplysninger, herunder oplysninger om mangfoldighed. Kravene glæder dog kun visse store virksomheder og koncerner som primært er børsnoterede virksomheder og andre virksomheder af offentlig interesse. Definitionen af de omfattede virksomheder og selskaber er beskrevet i direktivet (EU-D, 2004).

Historisk set er der sket en stor udvikling inden for ESG-rapporteringer. Området er stadig under udvikling med mange nye krav og initiativer, som løbende bliver implementeret og udarbejdet for forskellige instanser. EU har forelagt to nye initiativer om ESG-rapportering og arbejdet med dette for virksomheder og selskaber i EU. EU-direktivet "Sustainable Corporate Due Diligence" og direktivet "Corporate Sustainability Reporting Directive" er blot af to nye mulige krav og principper inden for ESG-rapportering (EY, 2021). EU har ligeledes vedtaget Taksonomi-forordningen med effekt fra 2022, som indebærer implementering af miljømål for de virksomheder og selskaber bidrag hertil som har effekt for 2022 (EY, 2021) (PWC-A, 2022).

1.2 Problemstilling: ESG-rapportering for statslige selskaber og virksomheder

De seneste årtier har der været en stort fokus på bæredygtighed i samfundet på mange forskellige parametre, herunder ESG og virksomhedernes arbejde og påvirkning af samfundet. Startskuddet på dette var rapporten "*Our Common Future*" som FN-instansen WCED fremlagde i slutningen af 1980'erne (FN-A, 2022). Rapporten indeholdt fremtidsscenarier og en beskrivelse af de mulige kriser, som verden ville møde, hvis man i det globale samfund ikke tog af-fære. I forlængelse af rapporten "*Our Common Future*" er der udsprunget flere globale initiativer inden for bæredygtighedsrapportering. Disse initiativer er blandet andet GRI, SABS, SDG og UNGC som har været grundlag for begrebsrammer, standarder og vejledninger inden for rapportering af ikke-finansielle oplysninger til virksomhedernes interessenter og samfundet generelt.

CSR er begrebsrammen for ikke-finansielle rapporteringer (Kell, 2014). Her har virksomhederne rapporteret på forskellige initiativer inden for forskellige områder, herunder bæredygtighed. Virksomhedernes fokus på ESG-agendaen udspringer i høj grad af udviklingen i samfundet. Derfor har den øgede efterspørgsel fra omverden om oplysninger på virksomhedernes bæredygtighed medvirket at virksomhedernes rapporteringer har udviklet sig. FN introducere tilbage i 2015 SDG'erne som omhandler de 17 verdensmål (FN-C, 2022). SDG'erne har betydet at virksomhederne har haft fælles ramme, hvor de kan sammenligne sig med andre. Begrebsramme inden for rapporteringen om CSR, har udviklet sig fra et lokalt begreb, til et

globalt begreb. ESG-begrebet omfatter både CSR og SDG'erne, og derfor er man gået fra at benytte CSR til ESG-rapportering (gkstrategy, 2022).

Kravet om ESG-rapportering har i Danmark været lovbestemt siden 2009, hvor kravet om samfundsansvar blev tilføjet årsregnskabsloven (Erhvervsstyrelsen-C, 2021). Det lovbestemte krav var dog relativt åbent, og derved kunne virksomhedernes rapporteringer være meget forskellige i forhold til omfang, kvalitet og begrebsramme. Danmark har sidenhen opdateret lovgivningen, således at denne blev justeret til kravene i EU-direktivet 2014/95/EU, som var en skærping af tidligere krav (Erhvervsstyrelsen - A, 2022). EU-direktivet stiller ikke krav til hvilke begrebsrammer der skal anvendes i forbindelse med rapporteringen, hvorfor både tidligere nævnte begrebsrammer eller andre kan anvendes. EU-direktivet stiller dog krav til, hvad ESG-rapporteringen skal indeholde i form af nogle minimumskrav (EU-D, 2004).

Kravene til de private virksomheder igennem EU-direktivet er ligeledes et krav til de statslige virksomheder, som følge af disse typisk er større virksomheder i regnskabsklasse C og opefter. De selvstændige offentlige virksomheder er virksomheder som befinder sig på det private marked, men hvor ejerskabet ligger hos den danske stat, typisk ved et ministerium. Disse virksomheder har derfor typisk stor offentlig bevågenhed som følge af ejerskabet og deres interesser. Virksomhederne varetager en række samfundsmæssige opgaver inden for forskellige sektorer, samtidig med at vilkårene for deres aktiviteter udføres på samme grundlag som det private marked. De statslige virksomheder befinder sig derfor i et krydsfelt mellem den offentlige og den private sektor.

Statslige selskaber dækker over en bred type af selskaber inden for forskellige områder jævnfør bilag 1. Bilag 1 viser en fuldstændig liste over de danske statslige selskaber. Størstedelen af disse er store virksomheder målt på den regnskabsmæssige balance og omsætning. De statslige virksomheder er ligeledes i sektorer, som har stor betydning samfundet, herunder inden for energi, transport, medie og anlæg. Dette betyder, at virksomhedernes selskabsledelse, strategier og investeringer kan have stor betydning for Danmark, og derved sætter en vis standard for ESG-rapporteringerne. Som følge af ejerforholdet kan statslige virksomheder muligvis påvirkes af andre faktorer end de private, hvorfor det vil være interessant at undersøge udviklingen for ESG-rapporteringerne, og de forhold som har og i fremtid vil kunne påvirke denne type af virksomheder (Domingues, Lozano, Ceulemans, & Ramos, 2017).

Resultater af tidligere undersøgelser inden for ESG har vist, at de tilgængelige begrebsrammer har været meget generiske og er udarbejdet med formål til den private sektor (Tagesson & Ekström, 2013)). Begrebsrammerne har altså ikke haft specifikt fokus på den offentlige sektor, hvorfor det kan forringe rapporteringerne og værdien af disse (Md Habib-Uz-Zaman Khan, 2009). Kritikken er både vedrørende de begrebsrammer som er reguleret, men også de som ikke er regulerede. De generiske rammer kan medføre, at interessenterne til virksomhederne ikke får denne nødvendige information, og der skabes således en kløft mellem selskaberne og interessenterne (Dumay, 2010).

Det må formodes, at de statslige virksomheder i højere grad er påvirket af de politiske beslutninger og strategier. Som følge af at de statslige virksomheder er underlagt gældende love og regler jf. årsregnskabsloven og selskabsloven herunder krav til ESG-rapportering, er der lovmæssigt indførte begrebsrammer, som de skal følge. Den statslige og derved politiske indflydelse har påvirket det på de statslige selskaber i forhold til magt, fokus, strategier og derved muligvis også ESG-rapporteringernes indhold.

Denne afhandling har derfor til formål at undersøge, hvordan de statslige virksomheders ESG-rapportering har udviklet sig igennem de seneste år. Afhandlingen undersøger, hvilke faktorer som kan have påvirket udviklingen igennem årene, og hvordan fremtidige ændringer i lovgivning vil have effekt på ESG-rapporteringer fremadrettet (Tagesson & Ekström, 2013).

1.3 Problemformulering

Formålet med afhandlingen begrundes i indledningen og problemstillingen og tager afsæt i forfatterens interesse for at undersøge udviklingen i ESG-rapporteringen, samt de lovmæssige påvirkninger, herunder den mulige påvirkning af nye EU-direktiver og andre faktorer.

For at kunne undersøge og besvare problemstillingerne er afhandlingen opstillet i følgende problemformulering:

Hvordan har de statslige eller delvist statslige selskabers ESG-rapportering udviklet sig igennem perioden 2014-2021, og hvilke faktorer har påvirket dette?

Problemformuleringen besvares ud fra følgende tre underspørgsmål:

1. Hvordan har de statslige og delvist statslige selskaber rapporteret på ESG'erne?
2. Hvordan har udviklingen været i ESG-rapportering inden for det enkelte statslige selskab og på tværs af selskaberne?
3. Hvilke faktorer kan have påvirket udviklingen af ESG-rapporteringerne, og hvilke faktorer vil påvirke fremtidens ESG-rapportering?

1.4 Afgrænsning

Som følge af afhandlings omfang er det nødvendigt at foretage en række afgrænsninger.

Afhandlingen afgrænser sig til specifikke virksomheder, som er helt eller delvist ejet af staten. Der ses derfor ikke på udviklingen af ESG-rapporteringer for private selskaber eller andre offentlige instanser. Udvælgelsen af de statslige virksomheder kan ses jævnfør afsnit 5.5. Endvidere er der foretaget en afgrænsning i forhold til mængden af udvalgte virksomheder som følge af begrænsninger i afhandlingens omfang. Antallet af statslige eller delvist statsejede selskaber var i 2021 17 aktieselskaber, 10 selvstændige offentlige virksomheder mv., samt tre interessentskaber (Finansministeriet-A, 2022).

Afhandlingen afgrænser sig til at kun at inddrage de udvalgte virksomheders årsrapporter og ESG-rapporteringer. ESG-rapporteringer dækker over de rapporteringer, som virksomhederne specifikt rapporterer på vedrørende samfundsansvar, CSR eller andre relaterede områder. Afhandlingen omfatter kun årsrapporter og ESG-rapporteringer i periode 2014-2021.

Afhandlingen afgrænser sig fra lov nr. 568 af 10/05/2022 Lov om ændring af selskabsloven, årsregnskabsloven og forskellige andre love og øvrige ændringer til årsregnskabsloven efter LBK nr. 838 af 08/08/2019 som følge af disse lov- og ændringer ikke har været gældende i perioden for afhandlingsanalyse.

1.5 Afhandlingens opbygning

Afsnit 1 redegør for udviklingen og historien bag ESG-rapporteringer ud fra forskellige instanser begrebsrammer. Afsnittet præsenterer også afhandlingens problemformulering, samt afhandlings afgrænsning, struktur og oversigt over begreber og forkortelser.

Afsnit 2 redegør for afhandlingens anvendte videnskabelig metode. Afhandlings metode omfatter blandt andet det benyttede undersøgelsesdesign, samt den teoretiske tilgang herunder diskussion af kvalitativ og kvantitativ metode.

Afsnit 3 redegør for afhandlingens benyttet lovgivning herunder dansk og international, samt EU-direktiver og andre begrebsrammer omhandlende ESG.

Afsnit 4 redegør for afhandlingens teoretiske grundlag. I afsnittet fremlægges og beskrives de udvalgte teorier der anvendes til analysen, og understøtte afhandlings konklusion og diskussion.

Afsnit 5 redegør for afhandlingens metode til at behandle den empiri der benyttes. Den empiriske metode omfatter indholdsanalyse, og de relateret forhold herfor inklusiv kodning-skabelonen. Afsnittet indeholder endvidere udvælgelse af de virksomheder og selskaber der indgår i studie, samt metoden for udvælgelsen.

Afsnit 6 præsenterer kodningen af empirien, ESG-rapporterne, for de udvalgte virksomheder, herunder omfang, overholdelse af lovgivningen samt brugen af frivillige begrebsrammer.

Afsnit 7 analyserer den kvantificeret empiri i forhold til udviklingen af ESG-rapporteringer og på tværs af de udvalgte selskaber med afsæt i afhandlings teoretiske referenceramme.

Afsnit 8 analyserer og redegør for mulige faktorer som historiske har påvirket udviklingen i ESG-rapporteringerne, samt mulige påvirkninger og faktorer i ESG-rapporteringer fremadrettet.

Afsnit 9 præsenterer afhandlingens konklusioner på baggrund af de udførte analyser og empiri.

Afsnit 10 Afsnittet indeholder en perspektivering af det mulige videre arbejde med afhandlingens konklusioner.

1.6 Oversigt over forkortelser og begrebsforklaring

ESG	Environment, Social & Governance
SOV	Selvstændige offentlige virksomheder
CSR	Corporate Social Responsibility
FN	Forenede Nationer
GRI	Global Reporting Initiative
WCED	World Commission on Environment and Development
FSR	FSR - danske revisorer (Foreningen af Statsautoriserede Revisorer)
EU	Den Europæiske Union
UNGC	The United Nations Global Compact
ÅRL	Årsregnskabsloven
SABS	Sustainability accounting standards board
CSRD	Corporate Sustainability Reporting Directive
SDG	Sustainable Development Goals
CDSB	Climate Disclosure Standards Board
IR	Integrated Reporting
PRI	Principles for Responsible Investment
GOR	God offentlig revisionsskik
IFRS	International Financial Reporting Standards
S&B	Sund & Bælt Holding
DR	Danmarks Radio

ESG er en forkortelse af **Enviroment** (Miljø), **Social** (Samfund) og **Governance** (Ledelse). **ESG'erne** benyttes af virksomheder til at beskrive, hvordan de igennem deres forretningsaktiviteter arbejder med samfundsansvar inden for de miljømæssige, sociale/samfundsmæssige og ledelsesmæssige forhold. **ESG'erne** er begrebsrammen for rapporteringen, og kan benyttes som målestok i forhold hvordan den enkelte virksomhed bidrager til udviklingen af bæredygtighed og samfundsansvar på lokalt og globalt plan.

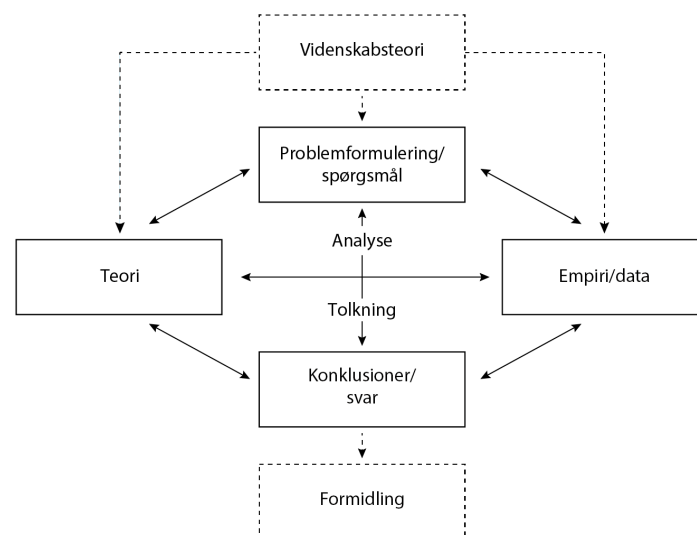
Statslige virksomheder dækker over flere forskellige typer af virksomheder, som staten ejermæssigt er involveret i. SOV'er (Selvstændige offentlige virksomheder) er en virksomhed, som dækker over en juridisk person, der varetager en specifik del af en statslig forvaltning, og som fungerer uden for bevillingssystemet som følge af selvstændige indtægter og formue. Statslige

aktieselskaber er defineret som selskaber hvor den statslige aktieandel er mere end 50%. Statslige selskaber dækker endvidere over de interessentskaber, hvor staten er interessent i. Staten kan både være ene-ejer eller være blandt en større ejerkreds. Listen over virksomheder hvor staten har en ejerandel eller er SOV'er kan ses i bilag 1.

2. Videnskabsteori og metode

Afsnittet redegør for afhandlingens videnskabsteoretiske tilgang og metode, herunder undersøgelsesdesign. Afsnittet indeholder også en diskussion vedrørende afhandlingens brug af empiri i forhold til den kvantitative og kvalitative empiri.

Afhandlingens undersøgelsesdesign, samt arbejdsgang, tager afsæt i teorien om vidensproduktions hoved- og grundelementer samt arbejdsgange. Dette er illustreret i **figur 1**, som kan ses nedenfor.

Figur 1 – "Videns produktionens arbejdsgang og hovedelementer". Figuren er udarbejdet og illustreret med baggrund i (Andersen, 2019).

Figur 1 illustrerer de fire grundlæggende arbejdsgange, som benyttes i afhandlingens undersøgelsesproces:

1. Problemformulering / Spørgsmål
2. Teori
3. Empiri / Data
4. Konklusion / Svar

De fire grundelementer kobles og benyttes løbende igennem afhandlingens udarbejdelse. Processen bag afhandlingens metode og undersøgelsesdesign er en systematiseret og struktureret tilgang som følge af den ovenfor illustrerede proces. Afhandlingens udgangspunkt er problemformuleringen samt de underliggende undersøgelsesspørgsmål, som understøtter afhandlingen i at sikre besvarelse af problemformuleringen. Herefter præsenteres, diskuteres og

udvælges relevant teori for afhandlingen. Der indsamles og analyseres empiri, hvorefter teorien kobles sammen med de udførte analyser. Afslutningsvist kan der udledes konklusioner på baggrund af det udførte arbejde (Andersen, 2019).

Processen for det valgte undersøgelsesdesign for afhandlingen er dynamisk, hvilket betyder, at derigennem afhandlingens udarbejdelse løbende justeres og reflekteres over undersøgelsesdesignet.

2.1 Afhandlingens undersøgelsesdesign

Afhandlingens formål er som beskrevet i afsnit 1.3 at undersøge og analysere ESG-rapporteringer for statslige og delvise statslige virksomheder. Afhandlingen vil endvidere undersøge og analysere de begrebsrammer og lovmæssige reguleringer, herunder danske, EU-retslige og øvrige globale initiativer, som de udvalgte statslige virksomheder er underlagt. Undersøgelsen skal bidrage til forståelsen af brugen og udviklingen af ESG-rapporteringer, samt de forhold som påvirker disse. Der er i afhandlingen udvalgt 6 antal virksomheder, som indgår i analysen. Udvælgelsen af disse statslige virksomheder er foretaget jævnfør afsnit 5.5.

Undersøgelsesdesignet er nøje overvejet, da det er afgørende for afhandlingens udbytte. Undersøgelsesdesignet skal imødegå den type af data og empiri, som er muligt at indsamle, samt de benyttede analyser og tolkningsteknikker. Da afhandlingens formål er at undersøge og analysere et bestemt område, er det oplagt at benytte casestudie som undersøgelsesdesign. I et multipelt casestudie kan hver af de 6 udvalgte statslige virksomheder ses som enkelte cases, og derved analyseres særskilt (Andersen, 2019). Metodevalget udgør derved et komparativt studie, som medfører, at der kan analyseres og udledes en overordnet trend i ESG-rapporteringerne for statslige virksomhed som helhed (Andersen, 2019).

2.2 Afhandlings teoretiske tilgang

Afhandlings sammenkobling af den valgte teori og empiri kan beskrives ud fra begreberne deduktion og induktion. Deduktion og induktion benyttes som en del af den teoretiske tilgang til at udlede de videnskabelige konklusioner i afhandlingen. Begreberne har samme formål, men forskellige metoder til at udlede konklusionerne.

Den deduktive tilgang kendetegnes ved at konklusionerne udledes på baggrund af allerede eksisterende teorier, love og hypoteser inden for et afgrænset område. Tilgangen benyttes derved til at verificere eller afkræfte teorier på de enkelte virksomheder ud fra viden (Andersen, 2019).

Den induktive tilgang er en modsætning af den deduktive tilgang. Den induktive tilgang kendetegnes ved at konklusioner udledes på baggrund af hændelser, principper og observationer. På baggrund af data udledes teorier og konklusioner. Metoden kan dog kritiseres for at være generaliserende (Andersen, 2019).

Både den deduktive og induktive tilgang benyttes i afhandlingen, da afhandlingens formål er at undersøge og analysere, hvordan ESG-rapporteringerne har udviklet sig, og hvilke forhold

som påvirker denne udvikling. Ved den indledende undersøgelse samt ved indhentning af litteratur og empiri der behandler love og begrebsrammer vedrørende ESG, er der identificeret relevante og anvendelige teorier. De identificerede teorier er legitimitetsteori, interessentteori, multi-level-governance samt greenwashing (Domingues, Lozano, Ceulemans, & Ramos, 2017) (Neimann & Hoppe, 2018) (Fernando & Lawrence, 2014). De identificerede teorier er anerkendte og tidligere benyttet i studier og undersøgelser om CSR, bæredygtighed og ESG-rapporteringer.

De identificerede teorier vurderes hensigtsmæssige som følge af udviklingen i samfundet. Udviklingen i samfundet og hos virksomhedernes interessenter har medført et større fokus på bæredygtighed, klima, sociale og ledelsesmæssige forhold end tidligere. Udviklingen vil derfor være interessant at undersøge i forhold til tilpasninger som de statslige virksomheder har foretaget for at imødegå denne efterspørgsel (gkstrategy, 2022). Udviklingen er endvidere interessant at undersøge, idet disse virksomheder har helt eller delvist statslige ejerskab, hvilket kan medføre andre forhold end ved private virksomheder.

Teorierne benyttes til at understøtte og give en forståelse af, hvordan lovgivningen i Danmark, EU-direktiver, og internationale begrebsrammer har været med til at påvirke ESG-rapporterne for de statslige virksomheder og selskaber. Som følge af ovenstående teoretiske tilgang har afhandlingen benyttet både den induktive og den deduktive tilgang til udarbejdelse af viden.

2.3 Kvantitativ og kvalitativ metode

I forlængelse af den teoretiske tilgang foretages der valg af metode. Metoden kan opdeles i to forskellige kategorier: den kvalitative og kvantitative metode (Andersen, 2019). Den primære forskel mellem disse to kategorier er at anvendelsen af den kvantitative metode kan beskrive data i tal, mens den kvalitative metode ikke kan beskrives med tal, men med andre metoder (Andersen, 2019).

Den kvalitative metode kan derfor anvendes til at art-bestemme typer af tekster, billeder og andre data. Eksempler på kvalitative data er observationsnoter, tekster og referater mv. Den kvalitative metode benyttes derfor i forbindelse med undersøgelse af data som ikke er målbart, og derved er defineret som kvalitativt (Andersen, 2019).

Den kvantitative metode kan modsat den kvalitative benyttes til at undersøge og analysere talmæssigt data. Eksempler på denne type data kan være mængder, længder, volumen og tal generelt. Kvantitativt data er derfor målbare data (Andersen, 2019).

Metoderne kan benyttes som en kombineret tilgang, hvor der benyttes elementer fra både den kvalitative og kvantitative metode. Kombinationen af de to metoder vil muliggøre at afhandlingen får et mere fyldestgørende resultat i de analyser, der udføres (Andersen, 2019).

I afhandlingen vil der blive benyttet en kombination af kvantitativ og kvalitativ metode og data. Kombinationen skyldes, at der i afhandlings analyseafsnit vil blive udarbejdet en indholdsanalyse på baggrund af ESG-rapporteringerne og årsrapporterne for de udvalgte virksomheder. Data fra rapporterne bliver kvantificeret således, at det muliggøres at se ændringerne i

rapporterne igennem den udvalgte årrække. Kvantificering muliggør derudover sammenholdelse med de øvrige virksomheder, hvor der derved kan udledes en generel trend. Herudover vil kvantificering medvirke at man bedre kan udlede hvilke krav, rapporteringsmetoder og regler som har medvirket til udviklingen i ESG-rapporteringerne for de statslige virksomheder.

2.4 Kildekritik

For besvarelse af afhandlingsproblemstilling benyttes der forskellige datakilder, herunder både primære, sekundære og tertiære kilder.

Ved brugen af kilder er der foretaget en konkret vurdering af alle de enkelte kilder. Vurderingen indebærer at sikre kildernes troværdighed og pålidelighed. Kilderne er i forbindelse med afhandlingen sammenholdt med andre kilder og andet verificerede data for at sikre, at kilderne er fuldstændige, nøjagtige, og har aktualitet for afhandlingen. Kildens oprindelse og udgiver er endvidere også taget i betragtning i forbindelse med vurdering af kilden.

Afhandlings primære kilder er hovedsageligt baseret på årsrapporter, ESG-rapporteringer, lovgivning samt EU-direktiver. De sekundære kilder er analyser, teorier, fagbøger, tidsskrifte og artikler.

Tertiære kilder er benyttet i forbindelse med sammenligning af data fra de primære og sekundære kilder for at sikre at disse har relevans, objektivitet og faglighed til at understøtte dataene og afhandlingens formål.

2.5 Opsummering

I dette afsnit er undersøgelsesdesignet defineret som et komparativt casestudie. Afhandlingens teoretiske tilgang er en kombination af både den deduktive og induktive tilgang. Afhandlingen benytter sig endvidere at en kombineret tilgang af både kvantitative og kvalitative metoder og data.

3. Begrebsrammer og lovgivning inden for ESG

Dette afsnit begynder med en redegørelse af den danske lovgivning og påvirkningen fra EU-direktiver, samt de særlige forhold som de statslige virksomheder er underlagt. Afsnittet indeholder også en beskrivelse af de fremtidige EU-direktiver og EU-forordninger inden for ESG-området. Endvidere redegøres der for de internationale begrebsrammer og initiativer, som benyttes inden for ESG-rapportering. Afsnittet afsluttes med en beskrivelse og sammenkobling af begreberne CSR-, bæredygtig og ESG-rapporteringer. De internationale initiativer og lovgivning, herunder både den danske og EU-retslige kan kobles til teorien om multi-level-governance, som beskrives i afsnit 4.4 i afhandlingen.

3.1 Dansk lovgivning og EU-direktiver

Som følge af at Danmark er en del af EU, kan Danmark pålægges at følge visse love som vedtages i EU, herunder EU-direktiver og forordninger. EU-forordninger er en bindende retsakt, og derved har EU besluttet hvordan de danske myndigheder og evt. domstole skal forholde sig til dette. EU-direktiver som kan beskrives som en plan for at opnå et fælles mål for EU's

medlemslande. EU's medlemslande skal i de fleste tilfælde implementere direktivet inden for en bestemt periode, typisk 2-3 år efter vedtagelse i EU. Før EU-direktiverne er gyldige i Danmark skal disse først implementeres i den danske lovgivning efter vedtagelse i Folketinget (Folketinget-C, 2020).

3.1.1 EU-direktivernes påvirkning

EU har vedtaget to direktiver om ESG-rapporteringer for virksomheder og selskaber. De to direktiver er direktivet 2013/34/EU og direktivet 2014/95/EU af 22. oktober 2014 om ændring af direktiv 2013/34/EU (EU-B, 2014). Begge direktiver indeholder krav til offentliggørelse af ikke-finansielle oplysninger til visse virksomheder samt offentliggørelse af oplysninger om mangfoldighed (Folketinget-B, 2014).

EU-direktivet 2013/34/2013 blev vedtaget i EU i 2013 (EU-B, 2014). Direktivets artikel 3 og 19 ændrede definitionen af regnskabsklasser og fremsatte nye krav til ledelsesberetningen om ikke-finansielle forhold. Kravene til ledelsesberetningen i artikel 3 bestod blandt andet i, at virksomheder skulle oplyse miljø- og personaleforhold, samt oplyse ikke-finansielle nøgletal for en række specifikke områder (EU-B, 2014). Ændringerne til definitionen af regnskabsklassernes effekt var ikke direkte rettet imod ESG, men medførte at flere virksomheder blev defineret i højere regnskabsklasser end tidligere. Dette medførte at flere virksomheder blev tvunget til at udarbejde ESG-rapporteringer, som følge af kravet til virksomheder som er i regnskabsklasse C-stor og D (EU-B, 2014).

EU-direktivet 2014/95/EU ændrede det tidligere EU-direktiv 2013/34/2013 og indsatte artikel 19a som en tilføjelse til den tidligere artikel 19 om ledelsesberetning og oplysninger heri (EU-B, 2014). Artikel 19a satte minimumskrav til hvilke forhold som virksomhederne og selskaber minimum skulle redegøre for. Minimumskravene til redegørelsen er virksomhedens bekæmpelse af korruption og bestikkelse, socialt ansvar, overholdelse af menneskerettighederne, medarbejderforhold samt påvirkning af miljøet. Artikel 19a satte ligeledes krav til, at virksomhederne beskriver deres mangfoldighedspolitik, som benyttes af ledelsen i de pågældende virksomheder (EU-B, 2014).

EU beskriver begge EU-direktiver som en måde at sikre på at selskabernes ESG-rapportering bliver mere transparent og derved mere anvendelig for samfundet og interessenterne (EU-B, 2014). Ingen af EU-direktiverne stiller krav til formatet eller rammen, som skal anvendes i forbindelse med rapportering af disse forhold. EU henviser dog til, at disse forhold kan rapporteres ud fra internationale rammer gældende i medlemslandet, EU-baserede rammer eller ved brug af internationale begrebsrammer, herunder SDG'erne, UNGC og GRI som er de anerkendte begrebsrammer (EU-B, 2014).

3.1.2 Dansk lovgivning om ESG

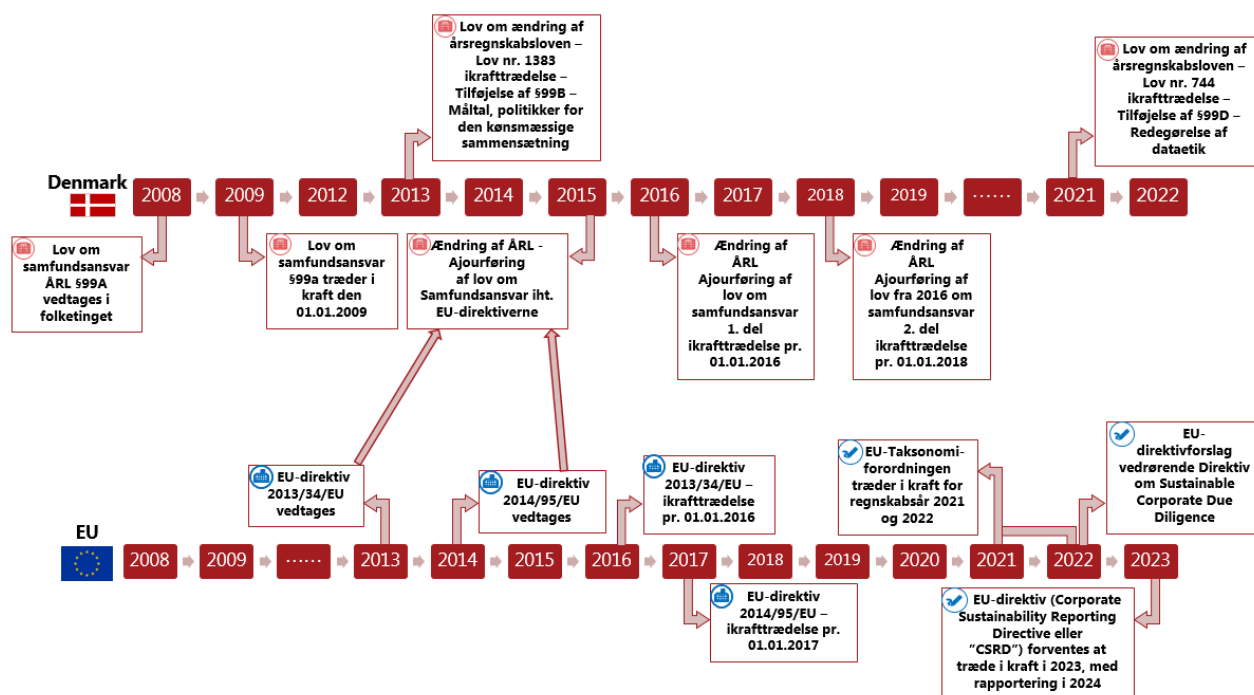
Folketinget vedtog i 2008 lov om samfundsansvar. Loven medførte at virksomheder i regnskabsklasse C stor, børsnoterede virksomheder og statslige aktieselskaber i regnskabsklasse D, skulle oplyse om samfundsansvar. Definitionen af regnskabsklasser blev opgjort efter daværende årsregnskabslov. Ændringen medførte, at der i årsregnskabsloven efter §99 blev indsat §99a som omhandlende rapportering om samfundsansvar (Folketinget-A, 2008). Lovændringen trådte i kraft den 1. januar 2009, og havde effekt for regnskabsåret der begyndte 1. januar 2009 eller senere.

Folketinget vedtog igennem lov nr. 1383 regler for at virksomheder skulle fastsætte måltal og udarbejde politikker for den kønsmæssige sammensætning af de ansatte. Kravet om afrapportering for dette blev indført i årsregnskabslovens § 99b og havde effekt pr. 1. maj 2013 (Erhvervsstyrelsen-F, 2016).

EU-direktiverne beskrevet i afsnit 3.1.1, havde en implementeringsfrist for medlemslandene henholdsvis den 20. juli 2015 og den 6. december 2016 (Folketinget-B, 2014). Både EU-direktivet 2013/34/2013 og EU-direktivet 2014/95/EU blev indarbejdet i 2015. Dog blev ændringerne i årsregnskabsloven indført af to omgange, henholdsvis i 2016 og 2018 (Erhvervsministeriet-A, 2015).

Den 1. januar 2016 blev årsregnskabsloven §99a indført at for virksomheder defineret i regnskabsklasse D, med mere end 500 medarbejdere. Den 1. januar 2018 blev dette ændret, således at alle virksomheder defineret som regnskabsklasse D og C-stor med under 500 medarbejdere blev omfattet af årsregnskabsloven §99a (Erhvervsministeriet-A, 2015).

I 2020 vedtog folkettingen en ændring til årsregnskabsloven, som indebærer at virksomheder skal redegøre for deres politik for dataetik. Ændringen til årsregnskabsloven er fastsat i §99d og omfatter virksomheder og selskaber i regnskabsklasse C og D (Erhvervsstyrelsen-G, 2020). FN beskriver dataetik som en rettighed inden for menneskerettighederne og en samfundsmæssig værdi samt retten til databeskyttelse. Kravet er gældende fra 2021. Figur 3 illustrerer ændringerne og udviklingen i lovgivning for EU og Danmark for perioden 2008-2022, samt mulige fremtidige ændringer hertil.

Figur 2 – Figuren er udarbejdet til afhandlingen på baggrund af beskrivelser og kilder benyttet i afsnit afhandlingens afsnit 3.

Definitionen på af virksomheder og selskaber i regnskabsklasse C-stor er når disse har overskredet to af 3 følgende grænser i to på hinanden følgende regnskabsår:

Mål grænser	Efter 01.01.2016	Før 01.01.2016	Enhed
Antal ansatte:	250	250	Personer
Balancesum:	156	143	Mio. kr.
Nettoomsætning:	313	286	Mio. kr.

Tabel 1 – Tabellen er udarbejdet til afhandlingen efter årsregnskabslovens bestemmelser (Erhvervsstyrelsen-B, 2021)

Virksomheder som er defineret i regnskabsklasse D er virksomheder og selskaber som enten er børsnoterede aktieselskaber eller statslige aktieselskaber (Erhvervsstyrelsen-B, 2021).

I henhold til selskabslovens § 5 defineres et statsligt aktieselskab, som når den danske stat har samme forbindelse til selskabet, som et moderselskab har til et datterselskab i henhold til selskabslovens §6 og §7.

Før minimumskravene i årsregnskabsloven §99a blev indført i 1. januar 2016, var det frivilligt for virksomheder og selskaber at rapportere og oplyse om ESG-forhold. Efter ajourføringen af årsregnskabsloven fra 1. januar 2016 er det blevet et minimumskrav at redegøre for, hvordan virksomheden eller selskabet overholder og redegør for deres sociale, miljø- og klimaforhold, herunder bekæmpelse af korruption, bestikkelse samt menneskerettighederne. Ajourføringen

af årsregnskabsloven §99a har også medført specifikke krav til ESG-rapporteringerne i forhold til oplysninger og rapporteringen inden for tidligere nævnte områder. Den tidligere §99a årsregnskabsloven inden ajourføringen stillede ikke minimumskrav, men forholdt sig til ESG-rapporteringen på et generelt niveau (Erhvervsstyrelsen-C, 2021).

De øgede krav til ESG-rapporteringerne i den ajourførte §99a i årsregnskabsloven kommer til udtryk ved beskrivelsen af hvordan dette skal rapporteres. Redegørelsen i rapporten skal indeholde de tidligere nævnte områder: Sociale, miljø- og klimaforhold, herunder bekæmpelse af korruption, bestikkelse samt menneskerettighederne. Redegørelsen skal beskrive de problemstillinger, der er relateret hertil, samt hvordan virksomheden arbejder med de enkelte områder. Dette er beskrevet i årsregnskabsloven igennem seks punkter, og nedenstående er en gengivelse af disse (Erhvervsministeriet-C, 2019).

”1) Der skal gives en kort beskrivelse af virksomhedens forretningsmodel.

2) Der skal gives oplysning om virksomhedens politikker for samfundsansvar, herunder om eventuelle standarder, retningslinjer eller principper for samfundsansvar, som virksomheden anvender for hver af områderne.

3) For hvert af områderne, skal virksomhed redegøre for hvordan virksomheden eller selskabets politik udføres igennem handlinger.

4) For hvert af områderne skal der oplyses om de væsentligste risici i relation til virksomhedens forretningsaktiviteter, herunder særlige risici for negativ påvirkning, og hvordan virksomheden og selskabet håndterer risiciene.

5) Virksomheden eller selskabet skal oplyse om anvendelse af ikkefinansielle nøglepræstationsindikatorer, for forretningsaktiviteter der er relevante.

6) Resultater der er opnået som i forbindelse med virksomhedens eller selskabet arbejder med samfundsansvar i regnskabsåret skal oplyses. De fremtidige forventninger til arbejdet fremover hvor hvert af områderne skal endvidere oplyses

1), 2), 3), 4), 5), 6) (Erhvervsministeriet-C, 2019)

Hvis virksomheden eller selskabet ikke oplyser eller har politikker for de enkelte områder, skal dette begrundes område for område i ledelsesberetning i årsrapporten for det pågældende regnskabsår. (Erhvervsministeriet-C, 2019).

3.2 Særlovgivning og krav til statslige selskaber

Som det fremgår af bilag 1, anvender staten i flere tilfælde forskellige selskabsformer som en organisatorisk ramme for udøvelse af forskellige aktiviteter, som er af forretningsmæssige karakter. Ved at staten udskiller disse aktiviteter af forretningsmæssig karakter i selskabsformen bliver aktiviteterne konkurrenceudsat og underlagt øvrige regler og forvaltning end hvis dette var drevet igennem en statslig organisation. Da de statslige virksomheder som regel udfører samfundsmæssige aktiviteter på et privatmarked, befinder de statslige selskaber sig i et

krydsfelt mellem den private- og offentlige sektor. Staten har udarbejdet *Statens ejerskabspolitik*, som danner rammerne for de virksomheder, som har statsligt ejerskab (Finansministeriet-B, 2015).

3.2.1 Statens ejerskabspolitik

Rammerne som *Statens ejerskabspolitik* beskriver hvordan denne statslige ejerskabsudøvelse sker, og at det er selskabslovens almindelige ordning som skal overholdelse. *Statens ejerskabspolitik* erstattede i 2015 den tidligere politik fra 2004 *Staten som aktionær*, se figur 4 for illustration (Finansministeriet-B, 2015). Selskabsloven beskriver blandt andet hvorfor og hvordan bestyrelse og direktion har ansvaret for at drive selskabet på vegne af ejerne. Selskabsloven, ministeransvarlighedsloven og anden relevant lovgivning danner det juridiske grundlag for, hvordan staten styrer og fører tilsyn med selskaber med statslig ejerandel.

Staten udøver sin indflydelse gennem generalforsamlingsvalgte eksterne bestyrelsesmedlemmer.

Størrelsen af statens ejerandel i selskaberne kan i visse tilfælde have betydning. I de selskaber, hvor staten ikke er den eneste ejer, skal der tages behørigt hensyn til selskabets øvrige ejeres interesser (Finansministeriet-B, 2015).

Statens ejerskabspolitik danner derved grundlaget for de krav og begrebsrammer der gælder selskaber, virksomheder og andre statslige eller offentlige organisationer. Dog kan statens ejerskabspolitik tilsidesættes over andre gældende love og regler, herunder selskabsloven. Der i afsnit 3.2.2.2 udarbejdet en tidslinje for ændringer i love og forskrifter for statslige selskaber, virksomheder og organisationer (Finansministeriet-B, 2015).

3.2.2 Statslig regnskabs- og selskabsmæssig lovgivning

Statens ejerskabspolitik beskriver, at de statslige selskabers regnskabsaflæggelse lever op til bedste praksis i sammenlignelige selskaber. Derfor aflægger de statslige aktieselskaber regnskab i henhold til årsregnskabsloven. De største statslige selskaber skal udarbejde årsrapporter, der svarer til de årsrapporter, som børsnoterede selskaber skal udarbejde (Finansministeriet-B, 2015). Aflæggelsen af årsrapporten for selvstændige offentlige virksomheder og selvstændige forvaltningsenheder sker på samme måde som de statslige aktieselskaber, dog tillægges de reglerne efter god offentlig revisionsskik (GOR) (Statsrevisorerne, 2015).

GOR har grundlag i Rigsrevisorloven §3 og medfører, at selskaber og virksomheder skal underlægges juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision udover den finansielle revision (Statsrevisorerne, 2015). Forvaltningsrevision skal vurdere, om der er økonomiske hensyn i virksomhedens eller selskabets drift og forvaltning af dens midler, herunder produktivitet og sparsomhed (Rigsrevisionen-B, 2022). Den juridiske-kritiske revision undersøger om virksomheden eller selskabet har foretaget dispositioner i overensstemmelse med de gældende love, bevilninger og andre praksisser (Rigsrevisionen-A, 2022).

Ændringer i lovgivningen har været nødvendig, da de statslige aktieselskaber og virksomheder har været underlagt en række krav for at give denne type de bedste forudsætninger for at kunne leve op til kravene i lovgivningen om regnskabs- og selskabsloven Sætning for indviklet. Disse ændringer er illustreret i figur 4 og nedenstående beskrivelse.

Figur 3 – Illustration af ændringer af lov og statens politikker for statslige selskaber og virksomheder. Indsæt kilder

De første regler om statslige aktieselskaber og virksomheder kom i 1995, Lov nr. 365. Disse regler medførte, at de statslige selskaber og virksomheders ledelses- og årsregnskaber fik samme regler som på det regulerede marked (Erhvervsstyrelsen-D, 2010).

Lovændringen i 1996 igennem Lov nr. 377 havde til formål at skabe en komplet ensartethed mellem de statslige aktieselskaber og virksomheder og det reguleret marked. Dette skete som forsøg på at skabe øget transparens i de statslige aktiviteter (Erhvervsstyrelsen-D, 2010).

De sidste ændringer blev indført ved lov nr. 472 i 2009. Denne ændring medførte, at anparts- og aktieselskabsloven blev sammenlagt til en samlet selskabslov. Med den nye selskabslov blev der indført ændringer i forhold EU-direktiver og andre forhold (Erhvervsstyrelsen-D, 2010).

3.2.3 IFRS

De statslige aktieselskaber skal som beskrevet i forrige afsnit aflægge regnskab efter reglerne i årsregnskabsloven, da disse jævnfør IFRS forordningen ikke er omfattet heraf. Dog kan de statslige aktieselskaber frivilligt tilvælge dette jævnfør §137 i årsregnskabsloven (Erhvervsstyrelsen-E, 2021).

De statslige selskaber kan derfor aflægge årsrapporten i overensstemmelse med IFRS og de yderligere krav i årsregnskabsloven, herunder årsregnskabsloven §99 som er beskrevet i afhandlingens afsnit 3.1.2. Der er visse bestemmelser i årsregnskabsloven, som forsat skal følges af statslige selskaber eller virksomhed, som aflægger årsrapport efter IFRS (Deloitte, 2016).

3.2.4 Statslige krav til ESG

De statslige selskaber og virksomheder skal redegøre for, hvordan de forholder sig til samfundsansvar i henhold til årsregnskabsloven. Kriterierne for rapporteringen er de samme som er beskrevet i afsnit 3.1.2. Statens ejerpolitik beskriver herudover, at de statslige selskaber og virksomheder kan benytte nationale eller internationale begrebsrammer og initiativer. Statens ejerpolitik beskriver, at et af disse initiativer kan være OECD's retningslinjer eller FN's Global Compact (Finansministeriet-B, 2015).

3.2.5 Opsummering

Statslige aktieselskaber og virksomheder er fortsat ikke underlagt særlige lovreguleringer, da disse i udgangspunktet er underlagt reguleringen i selskabsloven. I selskabsloven er der dog enkelte reguleringer udelukkende for statslige aktieselskaber (Erhvervsstyrelsen-D, 2010). Endvidere er de statslige selskaber og virksomheder underlagt de samme gældende regler for ESG-rapportering som beskrevet i afsnit 3.1.

3.3 Fremtidig lovgivning og forslag

Lovgivningen om ESG-rapporteringer er i stor udvikling. Udviklingen har foregået igennem en længere årrække, og hvis man ser på de kommende forslag til kommende love og principper, ses det tydeligt, at udviklingen stadig er i fuld gang. Især EU har vedtaget og forslået flere forskellige direktiver, som vil påvirke fremtidens ESG-rapportering. Disse er blandt andet EU's direktivforslag CSRD, og direktivforslaget om Sustainable Corporate Due Diligence. Disse er beskrevet i afsnit nedenfor.

3.3.1 Taksonomi-forordningen

EU-taksonomi-forordningens formål er at skabe en fælles definition af, hvilke typer af aktiviteter der medvirker til at opfylde EU's miljømål. Taksonomien består af seks miljømål, som skal medvirke til at skabe et fælles grundlag for de økonomiske aktiviteter, som påvirker miljø og klimaet. Taksonomien stiller endvidere krav til oplysningspligt for de involverede sektorer.

Kravet om rapportering af de seks miljømål som taksonomien implementerer, er allerede for regnskabsåret 2021 for miljø mål 1 og 2. Giver ikke mening. De øvrige miljømål 3-6 skal rapporteres fra og med regnskabsåret 2022.

Rapporteringskravet er fastlagt til virksomheder i regnskabsklasse D, men det forventes, at taksonomien på sigt skal implementeres i regnskabsklasse C-stor.

3.3.2 EU-direktivet CSRD

EU-kommissionen præsenterede i april 2021 et nyt direktivforslag om bæredygtighedsrapportering. Det nye direktivforslag er en videreudvikling af de tidligere direktiver 2013/34/EU og 2014/95/EU. Direktivforslaget CSRD (*Corporate Sustainability Reporting Directive*) har til henblik at styrke rapporteringen af bæredygtighed, herunder rapportering af de risici og muligheder, som dette indebærer (FSR - danske revisorer, 2022).

I direktivforslaget stilles der krav til, at virksomhederne skal sikre at deres rapporteringsformat muliggør, at virksomhedens interessenter, herunder investorer, kan sammenholde oplysninger om bæredygtighed på tværs af virksomheder inden og uden for samme sektor for lang og indviklet. Herudover stiller forslaget krav til, at oplysningernes tilgængelighed skal øges, samt at oplysningerne er pålidelige og troværdige (FSR - danske revisorer, 2022).

Et af initiativerne i direktivforslaget er, at EU ønsker at øge troværdigheden af bæredygtighedsrapporteringerne ved at indføre krav om en erklæring fra en uafhængig tredjepart som en del af rapporteringen. Denne uafhængige tredjepart kan for eksempel være en godkendt eller

statsautoriseret revisor. En revisorerklæring vil være med til at understøtte rapporteringens troværdighed og effekt i forhold de stigende krav, der stilles til virksomhedernes bæredygtighed og rapporteringer (FSR - danske revisorer, 2022).

EU beskriver, at målet med direktivforslaget er at sikre og udvikle europæisk økonomi henimod større bæredygtighed. Endvidere er formålet med direktivet at højne niveauet på ESG-rapporteringer op til samme niveau som regnskabsaflæggelsen (EY, 2021). Direktivet forventes vedtaget i oktober 2022.

3.3.3 Corporate Due Diligence direktiv

Formålet med direktivet er at skabe ensartede rammer for selskaber og virksomheder i EU-due diligence inden for ESG-området. Endvidere skal det sikre, at menneskerettigheder, miljøhensyn, bæredygtighed og ansvarlig virksomhedsadfærd bliver forankret i selskabernes ledelse og drift. Direktivet skal konkret gøre virksomhederne og selskabernes værdikæder mere transparente, og øge datamængden for at kunne identificere risiko og negative påvirkninger af de tidligere nævnte områder. Det vil ifølge EU skabe en bedre tilpasningsevne og risikostyring for selskaberne og virksomhederne (EU-A, 2022).

Direktivet medfører, at de omfattede virksomheder og selskaber skal udføre en detaljeret due diligence og rapportere på dette. Virksomhederne og selskaberne bliver også forpligtet til at indføre kontroller for at føre tilsyn med implementeringen af direktivet samt på selve due diligence-processen (PWC-A, 2022).

De virksomheder og selskaber som vil blive omfattet, at dette er opdelt i tre grupper (PWC-A, 2022):

Gruppe 1 er EU-virksomheder og selskaber med flere end 500 ansatte og en gennemsnitlig omsætning på 150 mio. EUR.

Gruppe 2 er EU-virksomheder og selskaber som opererer inden for høj risiko-sektorer, har flere end 250 ansatte og en gennemsnitlig omsætning på 40 mio. EUR. (Høj risiko-sektorer er eksempelvis mineral-industrien, fiskeri, tekstiler, samt land- og skovbrug)

Gruppe 3 er virksomheder og selskaber fra lande uden for EU, som opererer inden for EU og overstiger tærsklerne i gruppe 1 og 2.

Direktivet skal håndhæves igennem tre forskellige foranstaltninger. Første foranstaltning er et administrativt tilsyn, hvor enkelte EU-lande skal oprette eller udpege en myndighed, som skal føre tilsynet. Anden foranstaltning er civilretligt ansvar, hvor de enkelt EU-lande skal sikre at virksomhederne og selskaberne står til ansvar ved manglende overholdelse af direktivet, herunder erstatning. Den sidste foranstaltning er, at det skal sikres, at direktivet overholdes via EU-landenes eksisterende lovgivning (PWC-A, 2022).

Direktivet er som bekendt ikke vedtaget endnu, men blot et forslag fra EU. Der kan således forekomme ændringer til direktivet, hvis dette vedtages.

3.4 ESG begrebsrammen

Begreberne om CSR, bæredygtighed og ESG kan nemt blive forvekslet, hvilket kan skabe forvirring. De tre begreber har mange ligheder, men også flere forskelle.

Bæredygtighedsbegrebet og rapporteringen heraf er defineret som selskabernes påvirkning inden for fire områder. Disse områder er sociale forhold, miljømæssige forhold, økonomiske forhold og ledelsesmæssige forhold.

Bæredygtighedsrapporteringer ses typisk som et supplement til virksomhedens eller selskabets årsrapport, som vedlægges i en særskilt rapport. Der findes forskellige internationale begrebsrammer, vejledninger og initiativerne inden for bæredygtighedsrapporteringer (GRI, 2022).

CSR-begrebet og rapporteringen har fokus på virksomhedens og selskabernes samfundsmæssige ansvar. CSR-rapporteringerne skal medtage oplysninger om hvordan virksomheden eller selskabet arbejder med de sociale-, miljø-, medarbejder-, og økonomiske forhold samt klima. CSR-rapporteringerne grundlæggende formål er at igennem oplysninger at skabe værdi for samfundet og virksomhedens og selskabets interesser.

ESG-begrebet og rapporteringer medtager de samme elementer som CSR og bæredygtighed. Fokus for ESG er de sociale, miljømæssige og ledelsesmæssige forhold i de aktiviteter som virksomheden og selskabet har (PWC-B, 2022). Virksomhederne og selskabet skal oplyse hvordan de arbejder med disse forhold, og hvordan de bidrager til udviklingen af bæredygtighed på et globalt plan (Kell, 2014).

Det kan ses ud fra beskrivelse af de tre begreber og fokus i rapporteringer herfor, at der er relative store ligheder, men også forskelle da hvert af begreberne har hver deres distinktive definition. I afhandlingen er det valgt at benytte begrebet ESG som den samlede betegnelse for de tre begreber, da disse vurderes til at ensartet.

3.5 Internationale initiativer og begrebsrammer

Afhandlingen forholder sig til forskellige begrebsrammer og initiativer om ESG-rapportering. Disse initiativer og begrebsrammer kan selskaberne og virksomhederne benytte sig af frivilligt, og i flere tilfælde henviser både Statens ejerpolitik og EU til flere af disse. I de efterfølgende afsnit vil disse initiativer og begrebsrammer blive kort beskrevet, samt væsentligheds parametre.

3.5.1 Analyse af væsentlighed for ESG

For at sikre at virksomheden eller selskabet ESG-rapportering medtager de forhold, som deres interesser prioriterer højest, kan der laves formål en væsentlighedsanalyse. Formålet med væsentlighedsanalysen er netop at identificere de forhold, som interesserne og samfundet finder mest væsentlige, værdiskabende og højest prioriterede inden for ESG-området, således at rapporteringen understøtter dette. De forskellige prioriteter kan variere inden for de sociale, miljømæssige og ledelsesforhold. Derved kan ESG-rapportering ske ud fra et interessentperspektiv (Armando Calabrese, 2016).

Væsentlighedsanalysen skaber både værdi for interessenterne, men også for virksomheden eller selskabet. Interessenterne har mulighed for at påvirke ESG-rapporteringen ved at formidle deres prioritering og interesser (GRI, 2022). Virksomheden eller selskabet har mulighed for at opnå en dybere forståelse af, hvilke forhold som interessenterne vurderer væsentligst og derved at præcisere deres ESG-rapportering. For virksomheden eller selskabet kan dette medføre brug af færre ressourcer på at sikre, at interessenterne stilles tilfredse igennem ESG-rapporteringen (The ERM Foundation, 2022). For interessenterne vil det endvidere gøre deres beslutningstagen nemmere i forhold til en mulige investering, da virksomheden eller selskabet netop rapporterer på de forhold som er væsentlige for dem (Vincenzo Formisano, 2018).

3.5.2 GRI

GRI begrebsrammen kom til verden i 1997, som den første globale ramme inden for rapportering af ESG'erne. GRI-standarderne er siden blevet opdaterede og tilpassede i henhold til udviklingen i samfundet. GRI-standarderne omfatter en begrebsramme inden for områderne sociale, økonomiske og miljømæssige forhold. Afvendelsen af GRI-standarderne er i dag en af de mest benyttede begrebsrammer inden for ESG-rapportering. GRI arbejder løbende med at skabe en samlet begrebsramme, som alle i samfundet kan benytte (GRI, 2022).

3.5.3 PRI

Begrebsrammen om PRI blev udarbejdet i 2006, og støttes af FN. PRI's baserer sig seks principper i forhold arbejdet med ESG i virksomheder og selskaber. PRI er udarbejdet til gavn for investorer af investorer, for at tilskynde ansvarlige og bæredygtige investeringer for at bidrage for en positiv udvikling af samfundet og et globalt marked (PRI, 2022).

3.5.4 IR

IR er et begreb, som har til formål at fremme en effektiv og sammenhængende tilgang til virksomheder og selskabers rapportering af både finansielle og ikke-finansielle forhold. Den finansielle rapportering omhandler årets præstationer, mens den integrerede rapportering skal vise interessenterne, hvordan virksomheden og selskabet skaber værdi over tid igennem en filosofisk tilgang. Endvidere er formålet at øge kvaliteten af informationer og derved sikre en effektiv allokering af kapital, som skal medføre finansiel stabilitet og bæredygtig udvikling (The Value Reporting Foundation, 2022).

3.5.5 SABS

SABS-begrebsrammen udvikler standarder, som har fokus på investorer ved at blotlægge de forhold, der kan påvirke virksomhedens økonomiske beslutninger inden for ESG. Begrebsrammens grundlæggende ideologi er at forbinde virksomheden og investorer om ESG'ernes finansielle påvirkning. Standarderne skal udvikles inden for forskellige brancher, således at disse kan benyttes og sammenlignes på tværs af branchen forstår ikke (SASB, 2022). SABS benytter nogle kerneprincipper: global anvendelig, økonomisk væsentlighed, standardiseret tilgang

(Branchespecifik, evidensbaseret og markedsorienteret) (SASB, 2022). Formålet med disse er at give oplysninger til investorerne, som de kan basere deres beslutninger på (SASB, 2022).

3.5.6 UNCG

FN introducerede initiativet UNCG i år 2000. Begrebsrammens for UNCG er en principbaseret tilgang til ESG-rapportering, som betyder, at virksomheder og selskaber som minimum skal overholde et ansvar inden for fire hovedområder, miljø, anti-korruption, arbejdsforhold og menneskerettigheder. Under disse hovedområder er der tilsammen ti principper, som skal overholdes. Virksomhederne, som benytter sig af UNCG, skal årligt offentliggøre en rapport om deres arbejde med principperne i deres forretningsaktiviteter (FN-B, 2022).

3.5.7 SDG

SDG'erne blev præsenteret af FN i 2005. SDG'erne består af 17 verdensmål samt 169 underliggende delmål, som understøtter verdensmålene. De 17 verdensmål spænder bredt over forskellige typer af arbejde med samfundsansvar, klima, sociale forhold, miljø ulighed, ligestilling mv. SDG'erne skal sikre en bæredygtigt planet og ressourcerne henimod 2030 (FN-C, 2022). De 17 verdensmål kan ses i bilag 2.

Verdensmålene blev vedtaget af 193 lande på FN's generalforsamling i 2015. For at sikre at virksomhederne i medlemslandene kan indarbejde SDG'erne i deres ESG-rapporteringer, har FN udarbejdet en vejledning herfor. Vejledningen beskriver hvordan de enkelte virksomheder og selskaber skal udvælge, arbejde og rapportere de SDG'er, som er relevante for dem. Vejledning skal understøtte, at arbejdet med SDG'erne giver højst mulig værdi (FN-C, 2022).

3.6 Opsummering

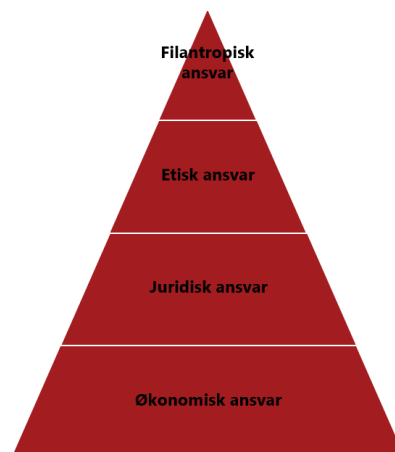
Afsnit 3 har redegjort for de krav som lovgivningen, herunder EU-direktiver og statens ejerpolitik, stiller til de statslige virksomheder og selskaber. Udviklingen af kravene igennem lovgivning for ESG-rapporteringer er ligeledes beskrevet og illustreret med tidslinjer. Afsnittet skaber en grundlæggende forståelse for lovgivningen og dennes udvikling, der danner basis for resten af afhandlingen.

4. Afhandlingens teori

Dette afsnit indeholder afhandlingens teoretiske grundlag. De udvalgte teorier er CSR og ESG, legitimitetsteorien, Interessentteorien, multi-level-governance, og greenwashing. Disse teorier understøtter afhandlingens undersøgelse af udviklingen i ESG-rapportering inden for statslige og delvis statslige selskaber og virksomheder.

4.1 Begrebsrammen om CSR

CSR er et begreb som dækker over virksomheders, selskaber og organisationer sociale ansvar, herunder samfundsansvar, miljømæssige forhold samt sociale forhold. CSR er en forkortelse for Corporate Social Responsibility. CSR-pyramiden nedenfor udarbejdet med henblik at beskrive CSR enkelt. Pyramiden illustrerer de 4 niveauer som virksomheder skal opfylde i forhold deres CSR. De fire niveauer fra toppen Filantropisk ansvar, Etisk ansvar, Juridisk ansvar og økonomisk ansvar (Carroll, 2016)

Figur 4 – Figuren er udarbejdet specifikt til afhandlingen på baggrund af (Carroll, 2016)

CSR benyttes som teori til at beskrive hvordan virksomheder foruden deres ansvar i forhold resultatmæssige præstationer, også har ansvar for samfundet om virksomheden både nationalt og internationalt.

Filantropisk ansvar er som det øverste step i pyramiden ikke et krav fra samfundet. Det filantropiske ansvar indebærer at virksomheden investerer og indgår i projekter, som ikke nødvendigvis er til gavn for virksomheden, men som gavner samfundet. Dette gør virksomheden for at forbedre virksomhedens omdømme og ikke nødvendigvis af direkte økonomiske årsager (Carroll, 2016).

Etisk ansvar beskriver virksomhedens etiske ansvar overfor samfundet, altså hvordan virksomheden interagerer og bidrager til det samfund, som virksomheden er en del af. Samfundet forventer at virksomheden udfører deres anliggender på en etisk måde, men det er ikke beskrevet som et minimumskrav. Endvidere er det etiske ansvar en dynamisk størrelse, da der ikke er defineret retningslinjer, regler eller love, som beskriver hvordan virksomhederne skal forholde

sig til dette. Etisk ansvar omfatter således de aktiviteter, standarder, politikker og praksisser, der forventes af samfundet, selvom de ikke er kodificeret i loven (Carroll, 2016).

Det økonomiske og juridiske ansvar er ifølge teorien de minimumskrav, som samfundet stiller til virksomhederne, hvorfor dette er illustreret som nederste halvdel af pyramiden jævnfør figur 3.

Juridisk ansvar beskriver, at virksomhederne skal overholde samfundets regler, love og reguleringer, som selskaberne er underlagt. Samfundet og interessenterne stiller krav til, at selskaberne som et minimum overholder de gældende regler og love for at blive accepteret i samfundet (Carroll, 2016).

Økonomisk ansvar omhandler, at virksomhederne grundlæggende har et økonomisk ansvar over for samfundet, som tillader dem at blive dannet og deres fortsatte eksistens. Det økonomiske ansvar baserer sig på, at virksomhederne skal være profitable, således de kan skabe overskud og derved tilskynde ejerne og aktionærer, samt skabe muligheden for at selskabet kan investere. Ved at skabe overskud skaber virksomhederne værdi til gavn for selskabets interessenter og samfundet (Carroll, 2016).

Samfundet og selskabets interessenter skal se CSR-pyramiden som en helhed, og ikke fokusere på det enkelte trin i forhold til ansvar. Samfundet og interessenterne kan ikke kræve, at selskabet bidrager til det filantropiske og etiske ansvar, men kun det økonomiske og juridiske ansvar (Carroll, 2016).

4.1.1 CSR i den offentlige sektor

CSR som begrebsramme er velanset inden for den private sektor, men i den offentlige sektor har en række undersøgelser vist, at ESG-rapporteringer ikke i samme grad benyttes. De forskellige typer af statslige organisationer, instanser og selskaber udgør en stor andel af arbejdspladserne i Danmark. Ligeledes udgør disse offentlige organisationer, instanser og selskaber en stor del af Danmarks salg af varer og tjenesteydelser i forskellige former inden for de områder, hvor disse statslige sektorer agerer. Endvidere er de statslige organisationer, instanser og selskaber storforbrugere af ressourcer via indkøb og investeringer.

Teorien om CSR inden for den offentlige sektor viser, at den offentlige sektor i samme grad skal opretholde de forskellige ansvarstyper, som er beskrevet i CSR-pyramiden. Den offentlige sektor stilles de samme og endda i visse tilfælde højere krav fra samfundet og deres interessenter end den private sektor (Carroll, 2016). Ligeledes beskriver teorien, at den offentlige sektor har en bred og omfangsrig gruppe af både primære men også sekundære interessenter (Craig Deegan, 2011).

Domingues, Lozano, Ceulemans, & Ramos (2017) beskriver, at den offentlige sektor i de fleste tilfælde vil værne om sit ansvar som en offentlig organisation ved at sikre at de interne interessenters behov opfyldes. Den offentlige sektor vil rapportere på de økonomiske aspekter og overholdelse af de love og regler, som er gældende. Derved overholder den offentlige sektor de minimumskrav, som samfundet og CSR-pyramiden kræver (Carroll, 2016). Emner som den

offentlige sektor ifølge teorien prioriterer, er blandt andet effektiv anvendelse af ressourcer mv., da effektivitet er den væsentlige del af den offentlige sektors ansvar som et offentligt organ (Domingues, Lozano, Ceulemans, & Ramos, 2017). Ludger Niemann (2017)

Ludger Niemann (2017) beskriver, at denne private sektor benytter bæredygtighedsrapportering til at opretholde en 'social license to operate', og forskning om bæredygtighedsrapportering i den offentlige sektor refererer også til legitimitetssøgende adfærd. ESG-rapporteringerne vil ligeledes kunne benyttes som en metode til at gavne og bidrage til ændringer og udvikling i ledelse, kommunikation og organisatoriske ændringer. ESG-rapporteringer kan ifølge teorien også medføre en vis afmatning og afvikling som følge af omfanget og kravene til disse ESG-rapporteringer (Ludger Niemann, 2017).

De danske statslige og delvis statslige selskaber havde i 2017 en samlet nettoomsætning på 168 mia. kr. og beskæftigede 63.000 personer. Derved har de statslige selskaber en stor indvirkning igennem deres CSR arbejde, herunder deres indkøb og investeringer som har betydelige konsekvenser for samfundet og dens interessenter (Finansministeriet-A, 2022).

4.2 Legitimitetsteori

Begrebsrammen om legitimitetsteorien er omfattende, da teorien er blevet beskrevet af flere forskellige teoretikere og forskere. Teorien er velbenyttet inden for samfunds- og organisationsteori, og har derved fået tilført en række betydninger (Suchman, 1995). Legitimitetsteorien er en stakeholder teori, som beskriver legitimitet som en status selskabet har, når virksomhedens og en socialkonstruktions normer og værdier er i tråd med hinanden (Lindblom & Woodhouse, 1993). Afvigelser mellem den sociale konstruktion, som selskabet er en del af, og selskabet selv kan skabe en bæredygtighedskløft og derved ødelægge selskabets legitimitet (Craig Deegan, 2011).

Afhandlingens valgte legitimitetsteori tager udgangspunkt i Craig Deegan (2011) perspektiv. Teorien beskriver at en instans, selskab eller organisation frivilligt vil rapportere og offentliggøre sine miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige præstationer for at opfylde interessenternes forventninger og informationsbehov, selvom det ikke er påkrævet af lov. Teorien beskriver ligeledes, at interessenter kræver informationen, således at de kan benytte disse informationer som en del af deres grundlag for at træffe beslutninger (Craig Deegan, 2011).

Legitimitetsteori er som en stakeholderteori baseret på antagelser om en social kontrakt mellem virksomheden og det omliggende samfund, herunder virksomhedens interessenter. I den sociale kontrakt er grundstenene en kombination mellem eksplicite og implicitte forventninger. De eksplicite og implicitte forventninger er de forventninger, som samfundet og interessenterne har til virksomhedens forretningsaktiviteter (Craig Deegan, 2011).

Lovgivningen er i legitimitetsteorien en eksplicitfaktor, da samfundet og selskabets interessenter kan have forskellige og individuelle forventninger til selskabet. Virksomhedens præstationer har historisk set været målt ud fra selskabets resultatmæssige præstationer, herunder profit. I takt med udviklingen i samfundet er der sket større udvikling, som har medført at

virksomheder i højere grad måles på andre parametre end blot de resultatmæssige præstationer. Selskabet måles i højere grad på ESG-faktorer, herunder de sociale og miljømæssige forhold (Craig Deegan, 2011). I legitimitetsteorien ligger der til grund at virksomhedens forretningsaktiviteter tilpasses, således at selskabet overholder den sociale kontrakt mellem disse parter, og derved opfylder samfundets og interessenternes forventninger (Craig Deegan, 2011). Denne løbende tilpasning betyder, at selskabet skal fremstå legitim overfor samfundet og interessenter. Teorien beskriver, at det for selskabet kan have store og betydningsfulde konsekvenser, hvis den sociale kontrakt ikke overholdes. Brud i den sociale kontrakt, kan ske ved at virksomheden ikke opnår at leve op til de forventninger som samfundet og selskabets interessenter har lagt til grund i den sociale kontrakt. (Craig Deegan, 2011). En uventet bæredygtighedshændelse kan skabe en legitimitetskløft, især når nyhedsmedierne rapporterer dette udenom selskabets egne kommunikationskanaler. Effekten af en legitimitetskløft i forbindelse med manglende overholdelse af den sociale kontrakt kan føre til sanktioner, der pålægges af samfundet, herunder overholdelsesomkostninger, øgede skatter, reduktion af forbrugernes efterspørgsel efter produkter, lavere aktiekurser og dårligt omdømme. Det kan ligeledes medføre højere finansiel risiko på længere sigt (Craig Deegan, 2011).

Legitimiteten er ikke blot en trussel, hvis selskabet ikke laver leve op til den sociale kontrakt. Virksomhedens legitimitet kan også være svækket ved, at selskabet ikke formår at rapportere i sådan en grad, at samfundet og interessenterne ser hvordan selskabet lever op til de forventninger, som er fastlagt (Craig Deegan, 2011). Den svækkede legitimitet sker derved, selvom selskabet præsterer og lever op til de forventninger, som samfundet har. Legitimiteten kan på samme måde blive svækket ved, at andre organisationer offentliggør oplysninger vedrørende ukendte forhold om selskabet, som ikke er kommunikeret af selskabet selv (Craig Deegan, 2011).

Hvis selskabet oplever at deres legitimitet er i fare, er der flere muligheder for at sikre genopretning af denne. Selskabet kan blandt andet forsøge at påvirke udviklingen i samfundet, således at samfundets og interessenternes værdier og normer tilpasses virksomhedens forretningsaktiviteter (John Dowling, 1975). Omvendt kan virksomheden forsøge at tilpasse deres forretningsaktiviteter, således at disse kommer i tråd med samfundets og deres interessenterne, og herved sikrer at den sociale kontrakt opretholdes (John Dowling, 1975). Begge metoder er tiltag, som virksomheden kan gøre for at genvinde legitimitet, samt fastholde eller øge selskabets legitimitet (Craig Deegan, 2011). Virksomhederne kan i forbindelse med eksekvering af deres legitimitetsstrategi benytte sig af allerede offentlige information. Virksomhederne kan kommunikere om de forhold, som vil svække deres legitimitet, men selv have muligheden for at forklare disse forhold til samfundet og interessenterne (Craig Deegan, 2011).

4.3 Stakeholder-/ Interessentteorien

Stakeholder-teori er en teori om forholdet mellem et selskab og dens interessenter. Interessentteorien og legitimitetsteorien bygger begge på begrebsrammen om, at virksomheden, det omliggende samfund og interessenterne skal ses som en social sammenslutning. Både interessenterne og samfundet påvirker selskabet, men selskabet påvirker ligeledes også samfundet og interessenterne igennem den sociale sammenslutning. Interessentteorien og legitimitetsteorien adskiller sig ved, at Interessentteorien omhandler en specifik gruppe af interessenter, hvor legitimitetsteoriens udgangspunkt er den sociale kontrakt, hvor de generelle forventninger fra samfundet behandles (Craig Deegan, 2011). Derved behandler legitimitetsteorien i udgangspunkt kun en social kontrakt med samfundet, mens Interessentteorien tager udgangspunkt i specifikke grupper af interessenter med hver deres sociale kontrakt. I Interessentteorien er det derfor indforstået, at de forskellige specifikke grupper af interessenter har hver deres egne normer og værdier, som virksomheden skal tilpasse sig (Craig Deegan, 2011).

Interessenterne bliver i teorien beskrevet som både individer og grupper, som enten kan påvirkes af selskabets præstationer eller omvendt påvirke selskabets præstationer. Interessenterne opdeles ligeledes i to typer af interessenter: de sekundære og de primære interessenter. De sekundære interessenter er ikke nødvendige for selskabets beståen, men de påvirkes eller påvirker virksomheden. De primære interessenter er modsat nødvendige for virksomhedens beståen og har størst påvirkning af selskabet (Craig Deegan, 2011).

Interessentteorien har to forskellige afgreninger, den positive forgrening og den normative forgrening. Den positive forgrening vedrør hovedsageligt de primære interessenter, som er dem, der er væsentlige for virksomhedens beståen. Den positive forgrening har selskabets ledelse i fokus, da selskabets typisk prioriterer at opfylde disse interessenters forventninger. Interessenterne inden for den positive forgrening, bliver enkeltvis vurderet ud fra serviceringsbehov, magt og legitimitet. (Craig Deegan, 2011)

Den normative forgrenings grundlag er, at alle interessenter uanset om de er defineret som primære eller sekundære, skal tilgodeses på samme niveau. I den normative forgrening arbejdes der med, at alle interessenterne har minimumsrettigheder som skal overholdes uanset interessenttype (Craig Deegan, 2011).

Offentliggørelsen af information spiller en vigtig rolle i årsrapporten, idet selskabet kan vise ansvarlighed over for interessenterne. Årsrapporten bør ikke kun indeholde finansielle eller regulerede oplysninger om selskabet, men også ikke-finansielle eller uregulerede informationer. Der er udarbejdet mange empiriske CSR-undersøgelser relateret til stakeholderteorien, men disse undersøgelser viser, at interessenterne har evne og kraft til at påvirke ESG-rapporteringerne for selskaberne. Dette er med til at bekræfte stakeholder-teorien (Susith Fernando, 2014).

Interessenternes informationsbehov og deres magt i de enkelte selskaber giver nogle forklaringer om de typer af ESG-oplysninger, der er nødvendige. I et studie var konklusionen, at selskabets ESG-oplysningspolitikker hovedsageligt var drevet af deres udenlandske købere, der

blev betragtet som virksomhedens mest magtfulde interessenter på daværende tidspunkt (Susith Fernando, 2014).

4.4 Multi-level-governance

Multi-level-governance benyttes til at beskrive, hvordan beslutninger og magt bliver realiseret på flere niveauer, både vertikalt og horisontalt. Teorien om multi-level-governance er relevant for ESG'erne, som følge af at Danmark som medlemsland i EU er underlagt flere af de love, som vedtages i EU, herunder regnskabsmæssige direktiver. Kombinationen af fælles EU-beslutningstagning inden for de forskellige politiske områder resulterer i en dyb sammenfletning af medlemslandenes nationale politik og den europæiske politik i EU. Denne sammenfletning er en af de grundlæggende principper i teorien. Multi-level-governance teorien beskriver EU som et politisk system med indbyrdes forbundne institutioner, der eksisterer på flere niveauer, og som har unikke politiske træk. Multi-level-governance afdækker derved teorien om, hvordan lovgivningen i globale magtinstitutioner påvirker Danmarks lovgivning, og derved påvirker statslige selskaber og andre organisationer (TRNSKI, 2005).

Beslutningsprocessen i EU indeholder tre instanser i forbindelse med godkendelse af direktivforslag og lovforslag. Før en lov eller direktiv kan godkendes og pålægges medlemslandene, skal forslaget godkendes i alle tre EU-instanser: EU-Kommissionen, EU-parlamentet og EU's ministerråd. (EU-C, 2022)

Da EU er en medlemsorganisation, giver beslutningsprocessen og multi-level-governance mulighed for, at stater, regeringer og andre instanser kan påvirke forslaget og derved beslutningerne på forskellige niveauer.

En af de væsentlige beslutninger inden for ESG-rapportering var EU-direktivet 2014/95/EU. Direktivet medførte en ændring af årsregnskabsloven vedrørende lov om samfundsansvar. Beslutningen blev taget på et supranationalt niveau, da medlemslandene, herunder Danmark, skulle indarbejde kravene fra direktivet i den danske lovgivning. Selvom beslutningen foregik på et supranationalt niveau, er der stadig mulighed for at påvirke beslutningen. EU har ved vedtagelsen af EU-direktivet 2014/95/EU offentligt henvist de selskaber og virksomheder i medlemslandene, der er omfattet af direktivet, til at benytte initiativerne UNCG og GRI. Herved har EU-direktivet været påvirket af udefrakommende organisationer i forhold til måden, der kan rapporteres på samfundsansvar (TRNSKI, 2005).

4.5 Greenwashing

Udtrykket greenwashing dækker over når virksomheder, selskaber, organisationer mv. fremstår "Green" eller bæredygtige igennem deres marketing, selvom dette reelt ikke er tilfældet. Bæredygtigheden som selskaberne brander sig på, afspejles ikke reelt igennem deres produkter, investeringer, CSR-tiltag mv. Greenwashing har været stigende i takt med udviklingen og forventningerne til selskaberne fra samfundet og interessenterne. Med stigningen i grønne tiltag efterfulgt af greenwashing er der opstået et tillidsproblem, da samfundet og

interessenterne har svært ved at identificere reel bæredygtighed. (Sebastião Vieira de Freitas Netto, 2020).

Greenwashing er relevant, når man ser på ESG'erne og CSR generelt, da selskaberne og virksomhederne kan anvende greenwashing i deres rapporteringer for netop at imødekomme interessenterne og samfundets forventninger. Hvis der er foretaget greenwashing ved at opdigte eller direkte lyve om bæredygtighed, kan dette have store konsekvenser for samfundets og interessenternes opfattelse af selskabet, og muligvis direkte skade deres legitimitet og brand. Når greenwashing benyttes på denne måde, benyttes udtrykket "Decoupling" (Siano, Vollero, Conte, & Amabile, 2017). Andre forskere bemærker, at greenwashing ikke kun er falsk kommunikation, men også selektiv offentliggørelse af kun positiv information om selskabets miljømæssige eller sociale problemer, uden fuld offentliggørelse af negativ information, således der sker en ensidet kommunikation. (Gatti, Seele, & Rademacher, 2019).

Interessenter og samfundet generelt kræver gennemsigtighed i offentliggørelsen af oplysninger om miljøpåvirkningen af selskabernes aktiviteter. Kommunikationen herom skal være dynamisk gennem forskellige kanaler og med det formål at oplyse om ESG-området (Sebastião Vieira de Freitas Netto, 2020)

Teorien om GRI beskriver, at der er en større risiko for, at der opstår greenwashing, når begrebsrammen om ESG-rapportering er en kombination mellem lovbestemte krav til rapporteringerne og frivillige rammer. Selskaberne kan i nogen tilfælde vælge ikke at rapportere på ESG'erne eller kun på de forhold, som de lovmæssigt er underlagt som følge af frygt for beskyldninger om greenwashing. (Gatti, Seele, & Rademacher, 2019)

5. Empirisk metode

Dette afsnit indeholder en beskrivelse af den udvalgte metode, som er benyttet som grundlag for undersøgelsen. Afsnittet redegør endvidere for metoden som er benyttet til at udvælge selskaber, som indgår i afhandlings analyse, samt refleksioner og begrænsninger for denne udvalgte metode.

5.1 Indholdsanalyse

Metoden for afhandlingens analyse er fastlagt ud fra en indholdsanalyse. Afhandlingens datagrundlag baserer sig foruden love, retningslinjer, direktiver mv. på årsrapporter og ESG-rapporteringer. Indholdsanalysen muliggør at kvantificere data i rapporterne uden at genere yderligere data (Krippendorff, 2018). Indholdsanalysen er ligeledes en fleksibel metode til at analysere tekster, og er i tråd med afhandlingens teoretiske ramme som casestudie. Indholdsanalysen og kodningen er en væsentlig del af afhandlingen, og det er derfor vigtigt at grundlaget for kodningen er korrekt. Ved fejl i grundlaget er der risiko for at indholdsanalysen og kodningen ikke får medtaget væsentlige elementer, hvorved der risikeres fejl i analysen og dens konklusioner (Bell, Alan, & Harley, 2018). Kodningen sikrer ligeledes en grad af gennemsigtighed og objektivitet til analysen og afhandlingen, da kodningen kan efterprøves efterfølgende.

Som følge af de statslige selskabers rapporteringer om CSR og bæredygtighed ikke benytter samme navn, bliver disse rapporteringer i afhandlingen fremadrettet samlet under begrebet ESG-rapporteringer.

I analysen er der fokus på, at dele af de ESG-rapporteringer, som indgår i analysen, er obligatoriske, som af følge af de love og direktiver, som selskaberne er underlagt. Udover de obligatoriske rapporteringer er der mulighed for at selskaberne kan medtage frivillige rapporteringer. Dette gælder også, hvis de følger de internationale frivillige initiativer som for eksempel SDG, GRI mv. Teorien om overholdelse af love, direktiver og magtstrukturen på flere niveauer er beskrevet i afhandlings afsnit 4.4 vedr. multi-level-governance (TRNSKI, 2005).

Indholdsanalysen vurderes som en passende metode til at analysere de relativt store mængder af materiale, som ESG-rapporteringerne udgør for de seks udvalgte statslige selskaber. Indholdsanalysen kan transformere kvalitative data til kvantitative data, hvilket gør data mere håndgribeligt og målbart. Dette sker igennem kodning, hvor der defineres kategorier, som data kodes efter, hvorved data transformeres til mere objektive data. Indholdsanalysen kan opdeles i to forskellige metoder, den kvalitative og kvantitative.

Kvalitativ indholdsanalyse er en subjektiv indholdsanalyse (Andersen, 2019). Afhandlingen benytter den kvalitative indholdsanalyse til at undersøge og øge forståelsen af ESG-rapporterne for de udvalgte selskaber, samt deres opbygning og indhold. Den kvalitative indholdsanalyse prøver at udlede en dybere forståelse af de data, som benyttes i analysen (Majid Khan, 2018).

Kvantitativ indholdsanalyse er modsat den kvalitative en objektiv indholdsanalyse. Objektiviteten sikres gennem foruddefinerede kriterier og systematisk samt kvantitativ beskrivelse af indholdet. Den kvantitative indholdsanalyses objektivitet kan testes og udfordres ved genudførsel af analysen. For høj objektivitet skal genudførslen komme frem til samme konklusioner og resultater (Andersen, 2019). Afhandlingen anvender den kvantitative indholdsanalyse i forbindelse med afkodning af ESG-rapporterne, herunder til undersøgelse af de benyttede initiativer, samt overholdelse af lovgivning, EU-direktiver og andre relevante forhold. ESG-rapporterne bliver afkodet og omdannet til kvantitativt data fra kvalitativt data. Da ESG-rapporterne hovedsageligt er tekster med lav fortolkningsværdi, er den kvantitative indholdsanalyse egnet hertil (Md Habib-Uz-Zaman Khan, 2009).

Afhandlingen anvender en kombination af den kvantitative og kvalitative indholdsanalyse til afkodningen af empirien.

5.2 Afkodning af data – kodningsskema

Kodningen er en vigtig del af den kvantitative indholdsanalyse, da de indhentede ESG-rapporteringer omdannes fra kvalitativt data til kvantitativt data. Metode og teoretiske tilgang for kodning er beskrevet i afsnit 5.1. Der er til brug i afhandlingen udarbejdet en kodningsskabelon, som de enkelte selskaber og deres ESG-rapporteringer kodes igennem. Kodningsskabelonen er opdelt i forskellige afsnit, herunder typer af ESG-rapporteringer, overholdelse af årsregnskabsloven, internationale begrebsrammer for ESG samt brug af SDG'erne. Den udarbejdede

kodningsskabelon kan ses i bilag 2. For hver af de seks udvalgte selskaber beskrevet i afsnit 5.5 er der foretaget kodning i perioden 2014-2021.

1. **del** af kodningsskabelonen indeholder en gennemgang af, hvor selskabet rapporterer på ESG'erne. Endvidere kodes det samlede antal af sider i ESG-rapporteringen pr. år.
2. **del** af kodningen tager udgangspunktet i årsregnskabsloven §99, herunder implicit de EU-direktiver som har påvirket denne, altså de obligatoriske ESG-rapporteringsforhold. Her kodes det, hvorvidt selskabet har benyttet sig af og overholdt de gældende regler og lovgivning, som de er underlagt af (Erhvervsstyrelsen-C, 2021).
3. **del** af kodningen undersøger selskabets brug af de forskellige internationale begrebsrammer og initiativer inden for ESG-rapportering. Disse er frivillige initiativer som kan benyttes, men som ikke er påkrævet i henhold til den danske lovgivning.
4. **del** af kodningen består af kodning af selskabets brug af SDG'erne i deres ESG-rapporteringer. Som beskrevet i afsnit 3.5.7 er SDG'erne over årene blevet mere og mere en del af ESG-rapporteringerne (Louise Scott, 2018).

Kodningen forsøger at kvantificere empirien ved at bruge enten 1 eller 0 i kodningsfeltet. Tallet 1 gives hvis det fremgår i ESG-rapporteringen, at virksomheden har benyttet rammerne inden for årsregnskabsloven, og 0 hvis dette ikke er benyttet. Tallet 1 kan gives i et år, selvom lovgivningen ikke er gældende på dette tidspunkt, hvis virksomheden alligevel lever op til kravet. I kodningsskemaets 3. del gives tallet 1, hvis en af de frivillige begrebsrammer er benyttet, og 0 hvis disse ikke er benyttet. I 4 del af kodningsskemaet gives tallet 1 hvis den pågældende SDG er rapporteret og anvendt, og 0 hvis den ikke benyttes.

Som beskrevet i afhandlingens afsnit 3.2 blev EU-direktivet 25/96/EU indarbejdet i årsregnskabsloven i juni 2015. Kravene i EU-direktivet blev først gyldigt 1. januar 2016, hvor kravene til virksomhedernes og selskabernes ESG-rapporteringer blev skærpet. Dette forhold i betragtning i forbindelse med kodningen.

5.3 Validitet og reliabilitet

For at beskrive dette studies pålidelighed og kvalitet benyttes begreberne validitet og reliabilitet.

Begrebet **reliabilitet** beskriver graden af pålidelighed af dataene, som er indhentet og benyttet i afhandlingen. Dette indebærer, at man ser på i hvilken grad konklusionerne og resultaterne er påvirket af udefrakommende tilfældigheder, samt hvor sikkert og præcist man måler det, man faktisk vil måle (Andersen, 2019). Reliabilitet dækker derfor overordnet over, hvor relevant den indsamlede empiri er for afhandlingens undersøgelse. Afhandlingens analyse tager udgangspunkt i en indholdsanalyse, som er beskrevet i afsnit 5.1. Denne indholdsanalyse baserer sig på de udvalgte selskaber og disse selskabers ESG-rapporteringer. Da der i afhandlingen tages udgangspunkt i en specifik periode i indholdsanalysen, vil dette medføre en forøgelse af afhandlingens reliabilitet, som følge af at data for perioden ikke vil ændre sig, og derfor er nøjagtig. Brugen af en kvantitativ indholdsanalyse medvirker derved generelt til en styrket

reliabilitet (Andersen, 2019) (Krippendorff, 2018). ESG-rapporteringer som danner grundlag for empirien kan have en negativ effekt på afhandlingens reliabilitet, da der ikke foreligger krav til, hvordan disse rapporteringer skal udarbejdes og se ud. Lovgivningen, EU-direktiver og begrebsrammerne giver virksomhederne og selskaberne vejledninger til udarbejdelsen, men ikke krav til formatet, som skal overholdes. Studiets reliabilitet vil være utilstrækkelig, hvis et andet uafhængigt studie genudførte analysen og fik et andet resultat. (Krippendorff, 2018). Idet der er udarbejdet et skema til kodning, vil dette sikre mere reliabilitet i afhandlingen, da analysen bliver mere gennemsigtig og vil kunne udføres igen i et andet studie og sandsynligvis give samme resultater.

Validitet beskriver studies relevans og gyldighed. Relevans benyttes som måling til at vurdere om den indsamlede empiri kan benyttes til at understøtte konklusionerne og derved besvarelse af afhandlingens problemformulering. Gyldighed benyttes til vurdere om afhandlingens empiri og valgte teori er i overensstemmelse (Andersen, 2019). Derfor kan begrebet opsummeres til at vurdere om afhandlingens undersøgelser og analyser undersøger det, der planlagt, og ikke undersøger andre forhold, som ikke er relevante for afhandlingen. For at sikre at afhandlingen har en høj validitet benyttes der objektive forhold, herunder lovgivning, EU-direktiver og internationale begrebsrammer for ESG-rapportering (Andersen, 2019). I denne afhandling operationaliseres selskabernes brug af ESG som omfanget og indholdet af ESG-relevante emner i årsrapporter og øvrige ESG-rapportering. Endvidere er der udarbejdet skema til kodning for at sikre en kvantitativ undersøgelse af ESG-rapporteringerne, og de forhold som påvirker dette. Validiteten er også øget som følge af brugen af en kvantitativ indholdsanalyse som tidligere beskrevet er denne objektiv (Krippendorff, 2018).

5.4 Metode for valg af selskaber

I afhandlingen skal der foretages en udvælgelse af målgruppen, herunder om dette er et specifikt miljø, branche eller sektor, eller om der skal indgå flere forskellige miljøer, brancher og sektorer i analysen.

I afhandlingen er der valgt tage udgangspunkt i statslige og delvis statslige selskaber inden for flere forskellige brancher og sektorer. De statslige og delvis statslige selskaber har samme grundlæggende ideologi i forhold deres ejerskab, men opererer inden for forskellige sektorer og varierer i størrelse. Finansministeriet har opdelt de statslige og delvis statslige selskaber i forskellige typer alt efter selskabsform og ejerskabsandel samt ejerministerium. Valget af de statslige og delvist statslige selskaber gør, at det er muligt at undersøge udviklingen inden for de forskellige brancher for denne type af selskaber. Afhandlingen har udvalgt forskellige selskaber inden for forskellige brancher og miljøer, hvorved analysen kan give et retvisende resultat af branchen inden for de statslige og delvis statslige selskaber. Andersen (2019) teori beskriver, at hvis der udvælges ensartede selskaber inden for samme miljø, vil dette medføre øget sikkerhed for, at resultaterne bliver generaliserende viden. Hvis der i stedet fokuseres på forskellige slags selskaber inden for samme miljø, kan resultatet af ens undersøgelse forklare forskellene imellem disse selskaber.

Afhandlingen benytter et repræsentativt udvalg af selskaber som er statslige eller delvist statsligt ejet. Dette benyttes for at bedst muligt kunne konkludere på resultaterne af undersøgelserne samlet og for de enkelte udvalgte selskaber. Det repræsentative udvalg kan beskrives som en stikprøve på en større population. Resultaterne og konklusionerne på stikprøven bliver overført til den samlede population. Overførslen af resultaterne og konklusioner til denne samlede population kaldes inferens. Det eksplorative udvalg baserer sig på, at undersøgelsen og analysen skal identificere nye begreber, ideer eller teorier inden for området, som ikke tidligere er identificeret i andre undersøgelser (Andersen, 2019).

I forbindelse med udvælgelsen skal afhandlingen tage stilling til, hvor meget afhandlingen skal influere undersøgelsen og analyserne. Der er tre forskellige grader af, hvor meget afhandlingen kan influere: systematisk, usystematisk eller ingen kontrol. Afhandlingen benytter sig af usystematisk kontrol i forbindelse med udvælgelsen af de selskaber samt brancher som skal undersøges.

Selskaberne som skal indgå i afhandlingens analyse, er udvalgt ud fra en stratificeret udvælgelsesmetode. Den stratificerede udvælgelsesmetode er benyttet, da finansministeriet har udarbejdet en liste over de statslige virksomheder og selskaber opdelt i forhold til type, ejerskab jf. bilag 1. DR, som ikke fremgår af listen, er 100% ejet af den danske stats ved kulturministeriet, hvorfor denne medtages i population (DR-I, 2022). Listen fra finansministeriet og DR udgør den samlede population, hvor der foretages stikprøveudvælgelse via den disproportional udvælgelse, da ikke alle af selskaberne og virksomhederne udarbejder og offentliggøre ESG-rapporteringer.

5.5 Valg af selskaber

Af offentlige, statslige og delvis statslige selskaber er der identificeret 30 selskaber, 17 aktieselskaber, 10 selvstændige offentlige virksomheder og tre interessentskaber samt DR (Finansministeriet-A, 2022) (DR-I, 2022). De udvalgte virksomheder og selskaber fremgår i figur 4 nedenfor. Udvælgelsesmetoden er fastlagt jf. afsnit 5.4.

Navn	Type	Ejerministerium	Ejerandel
Sund & Bælt Holding A/S	Statsligt aktieselskab	Finans	100 pct.
TV2 DANMARK A/S	Statsligt aktieselskab	Kultur	100 pct.
DSB	Selvstændig offentlig virksomhed	Transport	100 pct.
Naviar	Selvstændig offentlig virksomhed	Transport	100 pct.
Metroselskabet I/S	Interessentskab	Transport	41,7 pct.
DR (Danmarks radio)	Selvstændig offentlig institution	Den danske stat	100 pct.

***Tabel 2** – Oversigt over de udvalgte selskaber og virksomheder som indgår i afhandlingens analyse. (Finansministeriet-A, 2022)*

Der er udvalgte statslige selskaber, som rapporterer på deres ESG'er og øvrige forhold vedrørende miljø, bæredygtighed og andre CSR-relaterede emner. Selskaberne er udvalgt efter metoden beskrevet i tidligere nævnte afsnit. Udvælgelsesmetoden medvirker til en repræsentativ analyse og sikre derved objektive resultater og konklusioner. Gennemgang og kort beskrivelse af de enkelte selskaber er foretaget i følgende afsnit.

5.5.1 TV2 Danmark A/S

TV2 Danmark A/S er en dansk tv-station. TV2 Danmark A/S blev etableret i 1998 i forbindelse med at folketinget ændrede DR's monopol. TV2 Danmark A/S udbyder syv tv-kanaler samt on-demand og digitale medier (Kilde). TV2 Danmark A/S er 100% ejet af den danske stat. Kanalen bliver dog drevet på et kommercielt grundlag. Folketinget har bestemt, at TV2 Danmarks A/S forretning skal drives som en entreprisemodel, hvor de selv producerer programmer, men samtidig indkøber rettigheder og programmer af eksterne produktionsselskaber. Selskabet har hovedsæde i Odense samt en lokation i København (TV2-H, 2022).

Uddrag af TV2's finansielle sammenligningstal, ejerforhold, regnskabspraksis og typer af ESG-rapporteringer (udover det som fremgår i årsrapporten) præsenteres for perioden 2014-2021 nedenfor.

TV2 Danmark A/S (Koncernniveau)	År: 2014	År: 2015	År: 2016	År: 2017	År: 2018	År: 2019	År: 2020	År: 2021
Regnskabsklasse	D - Statslig Aktieselskab							
Nettoomsætning (Mio. kr.)	2.570	2.638	2.687	2.790	2.866	3.002	3.229	3.589
Balancesum (Mio. kr.)	2.270	2.403	2.293	2.489	2.712	3.034	3.447	3.859
Antal medarbejdere (Gns.)	1.072	1.148	1.225	1.231	1.258	1.328	1.379	1.441
Ejerforhold	100% Den Danske stat v/ kulturministeriet							
Regnskabspraksis	IFRS							
Særskilte ESG-rapporteringer (Udover ESG-rapportering i årsrapporten)	CSR-rapport	CSR-rapport	CSR-rapport	CSR-rapport	CSR-rapport	CSR-rapport	CSR-rapport	Ansvarlighedsrapport

Tabel 3 – Viser data fra TV2's årsrapporter i perioden 2014-2021: Kilder (TV2-A, 2015) (TV2-B, 2016) (TV2-C, 2017) (TV2-D, 2018) (TV2-E, 2019) (TV2-F, 2020) (TV2-G, 2021) (TV2-H, 2022) (TV2-I, 2015) (TV2-J, 2016) (TV2-K, 2017) (TV2-L, 2018) (TV2-M, 2019) (TV2-N, 2020) (TV2-O, 2021) (TV2-P, 2022)

5.5.2 DSB

DBS startede i 1889 som et rejsebureau, og har med tiden udviklet sig til det selskab, som det er i dag, hvilket har krævet mange tilpasninger af selskabets aktiviteter igennem tiden. DSB er en selvstændig offentlig virksomhed, som drives på en kommercielt grundlag. DSB driver togdrift og persontransporten på statens jernbanenet i Danmark. DSB modtager årligt betalinger fra staten jævnfør driftskontrakt med folketinget om togdriften. DSB har dagligt op til 11.000 togaftage og cirka 500.000 passagerer (DSB-A, 2022).

Uddrag af DSB finansielle sammenligningstal, ejerforhold, regnskabspraksis og typer af ESG-rapporteringer (udover det som fremgår i årsrapporten) præsenteres for perioden 2014-2021 nedenfor.

DSB (Koncern niveau)	År: 2014	År: 2015	År: 2016	År: 2017	År: 2018	År: 2019	År: 2020	År: 2021
Regnskabsklasse	D - SOV							
Nettoomsætning (Mio. kr.)	10.574	10.331	10.183	9.990	9.684	9.546	8.701	9.039
Balancesum (Mio. kr.)	21.947	20.369	16.534	16.305	14.832	12.081	12.147	13.722
Antal medarbejdere (Gns.)	7.351	7.302	7.239	7.292	7.092	6.866	6.757	6.061
Ejerforhold	100% Den Danske stat v/ Transportministeriet							
Regnskabspraksis	ÅRL og Lov om DSB							
Særskilte ESG-rapporteringer (Udover ESG-rapportering i årsrapporten)	Miljø rapport	Miljø rapport	Miljø rapport	Miljø rapport	Miljø rapport	Miljø opgørelse	Miljø opgørelse	Miljø opgørelse

Tabel 4 – Viser data fra DSB's årsrapporter i perioden 2014-2021: Kilder (DSB-B, 2015) (DSB-C, 2016) (DSB-D, 2017) (DSB-E, 2018) (DSB-F, 2019) (DSB-G, 2020) (DSB-H, 2021) (DSB-I, 2022) (DSB-J, 2015) (DSB-K, 2016) (DSB-L, 2017) (DSB-M, 2018) (DSB-N, 2019) (DSB-O, 2020) (DSB-P, 2021) (DSB-Q, 2022)

5.5.3 Sund & Bælt Holding

S&B blev oprettet i 1991 i forbindelse med lov om anlæg af fast forbindelse over Øresund. S&B er et 100% statsligt ejet aktieselskab. S&B er et moderselskab, og varetager som øverste holdingselskab alle aktierne i datterselskaberne A/S Storebælt, A/S Brobizz, A/S Femern og Sund og Bælt Partner A/S. S&B vatager endvidere den operative drift for A/S Storebælt og A/S Øresund, som ejer henholdsvis Storebælt og Øresundsbroen samt tunnelen. S&B opgaver indebærer blandt andet at drive, vedligeholde og overvåge veje og togforbindelser for Storebælt og Øresund. Endvidere skal S&B koncernen varetage projektering, finansieringen og koordinering af Femern projektet og andre kyst til kyst projekter. S&B hovedkvarter ligger i København, men har en administrationsbygning ved Storebæltbroen (S&B-A, 2022).

Uddrag af S&B's finansielle sammenligningstal, ejerforhold, regnskabspraksis og typer af ESG-rapporteringer (udover det som fremgår i årsrapporten) præsenteres for perioden 2014-2021 nedenfor.

Sund & Bælt (Koncernniveau)	År: 2014	År: 2015	År: 2016	År: 2017	År: 2018	År: 2019	År: 2020	År: 2021
Regnskabsklasse	D - Statslig Aktieselskab							
Nettoomsætning (Mio. kr.)	3.754	3.683	3.570	3.662	3.283	3.304	2.970	3.311
Balancesum (Mio. kr.)	44.458	43.518	43.886	43.525	48.181	55.804	55.892	57.982
Antal medarbejdere (Gns.)	239	268	252	243	241	274	306	377
Ejerforhold	100% Den Danske stat v/ Transportministeriet							
Regnskabspraksis	IFRS							
Særskilte ESG-rapporteringer (Udover ESG-rapportering i årsrapporten)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Tabel 5 – Viser data fra S&B's årsrapporter i perioden 2014-2021: Kilder (S&B-B, 2015) (S&B-C, 2016) (S&B-D, 2017) (S&B-E, 2018) (S&B-F, 2019) (S&B-G, 2020) (S&B-H, 2021) (S&B-I, 2022)

5.5.4 Metroselskabet I/S

Metroselskabet er et offentligt ejet interessentskab, som ejes 41,7% af den danske stat igennem kulturministeriet. Metroselskabets formål er at anlægge, drive og vedligeholde metrolinjer i hovedstadsområdet. Metroselskabet kerneforretning er derfor opdelt i to, henholdsvis drift og vedligeholdelse samt anlæg af nye metrolinjer. Metroselskabet havde i 2021 73,4 mio. passagerer, og i 2022 nåede metroen en milliard passagerer i hele levetiden. Metroselskabet har på nuværende tidspunkt følgende metrolinjer: M1/M2, M3 og M4 (Metroselskabet I/S-A, 2022).

Metroselskabet er defineret som en SOV, og derfor ikke et statsligt aktieselskab, men ifølge Lov om Metroselskabet I/S og Arealudviklingsselskabet I/S §12 aflægges Metroselskabet

årsregnskab efter de til enhver tid gældende bestemmelserne for de statslige aktieselskaber (Transport- og Boligministeriet-A, 2007).

Uddrag af Metroselskabets finansielle sammenligningstal, ejerforhold, regnskabspraksis og typer af ESG-rapporteringer (udover det som fremgår i årsrapporten) præsenteres for perioden 2014-2021 nedenfor.

Metroselskabet I/S	År: 2014	År: 2015	År: 2016	År: 2017	År: 2018	År: 2019	År: 2020	År: 2021
Regnskabsklasse	D - Statslig interessentskab (Statslig aktieselskab)							
Nettoomsætning (Mio. kr.)	1.301	1.294	1.473	1.519	1.492	1.945	1.936	1.754
Balancesum (Mio. kr.)	15.953	17.308	23.270	24.851	30.380	38.771	41.210	41.532
Antal medarbejdere (Gns.)	274	289	325	330	338	332	333	324
Ejerforhold	Københavns Kommune 50% - Frederiksberg Kommune 8,3% - Den Danske Stat 41,7%							
Regnskabspraksis	ÅRL							
Særskilte ESG-rapporteringer (Udover ESG-rapportering i årsrapporten)			CSR-rapport	CSR-rapport	CSR-rapport	CSR-rapport	CSR-rapport	CSR-rapport

Tabel 6 – Viser data fra Metroselskabet I/S årsrapporter i perioden 2014-2021: Kilder (Metroselskabet-B, 2015) (Metroselskabet-C, 2016) (Metroselskabet-D, 2017) (Metroselskabet-E, 2018) (Metroselskabet-F, 2019) (Metroselskabet-G, 2020) (Metroselskabet-H, 2021) (Metroselskabet-I, 2022) (Metroselskabet-J, 2017) (Metroselskabet-K, 2018) (Metroselskabet-L, 2019) (Metroselskabet-M, 2020) (Metroselskabet-N, 2021) (Metroselskabet-O, 2022)

5.5.5 Naviair

Naviair's formål er at levere luftfartstjenester til luftfarten i Danmark. Naviair blev i 2001 separeret fra SLV (Statens Lufthavnsvæsen), og blev i den forbindelse omdannet til en SOV. Selskabet er et statsligt infrastrukturselskab, som er ejet 100% af den danske stat ved Transportministeriet. Naviair's kerneaktivitet er at levere trafikstyring i luftrummet i Danmark ved at navigere og lede fly igennem det danske luftrum herunder i de danske lufthavne. Naviair's kontrolcentral for flyvning håndterer ca. 700.000 flyvninger om året. Naviair har hovedsæde i København, men har kontrolcentre i Roskilde, Billund, Århus, Aalborg og Bornholm. Endvidere står Naviair for vedligeholdelse og drift af diverse navigations-, kommunikations- og overvågnings-systemer relateret til flyvning i dansk luftrum (Naviair-A, 2022). Naviair aflægger årsregnskab efter de til enhver tid gældende regler for statslige aktieselskaber jævnfør Lov om Naviair §7 (Transport- og Boligministeriet-B, 2010).

Uddrag af Naviair's finansielle sammenligningstal, ejerforhold, regnskabspraksis og typer af ESG-rapporteringer (udover det som fremgår i årsrapporten) præsenteres for perioden 2014-2021 nedenfor.

Naviair (Koncernniveau)	År: 2014	År: 2015	År: 2016	År: 2017	År: 2018	År: 2019	År: 2020	År: 2021
Regnskabsklasse	D – Statslig Aktieselskab							
Nettoomsætning (Mio. kr.)	942	920	906	938	958	937	957	884
Balancesum (Mio. kr.)	1.787	1.604	1.584	1.704	1.819	1.880	1.914	2.317
Antal medarbejdere (Gns.)	667	637	646	625	631	630	627	613
Ejerforhold	100% Den Danske stat v/ Transportministeriet							
Regnskabspraksis	ÅRL - Og Lov om Naviair							
Særskilte ESG-rapporteringer (Udover ESG-rapportering i årsrapporten)				CSR-rapport	CSR-rapport	CSR-rapport	CSR-rapport	CSR-rapport

Tabel 7 – Viser data fra Naviair's årsrapporter i perioden 2014-2021: Kilder (Naviair-B, 2015) (Naviair-C, 2016) (Naviair-D, 2017) (Naviair-E, 2018) (Naviair-F, 2019) (Naviair-G, 2020) (Naviair-H, 2021) (Naviair-I, 2022) (Naviair-J, 2018) (Naviair-K, 2019) (Naviair-L, 2020) (Naviair-M, 2021) (Naviair-N, 2022)

5.5.6 DR (Danmarks Radio)

DR blev oprettet i 1925, og havde på daværende tidspunkt monopol for radio i Danmark. DR er en SOV, og 100% eget af staten ved kulturministeriet. DR's formål og kerneaktivitet er at levere programmer igennem tv, radio, internettet og andre platforme inden for nyheder, oplysninger og underholdning. DR's aktiviteter spreder sig over 17 radiokanaler, tre flow-kanaler og flere digitale kanaler og apps. DR har indtil 2018 været finansieret af staten igennem medielicensen, men denne er under afvikling. DR vil fremadrettet blive finansieret over den til enhver tid gældende finanslov (DR-A, 2021).

Uddrag af DR's finansielle sammenligningstal, ejerforhold, regnskabspraksis og typer af ESG-rapporteringer (udover det som fremgår i årsrapporten) præsenteres for perioden 2014-2021 nedenfor.

DR (Danmark Radio)	År: 2014	År: 2015	År: 2016	År: 2017	År: 2018	År: 2019	År: 2020	År: 2021
Regnskabsklasse	C-stor							
Nettoomsætning (Mio. kr.)	4.316	4.026	4.133	4.099	4.395	4.039	3.984	3.790
Balancesum (Mio. kr.)	7.270	7.054	7.089	6.687	6.292	6.122	6.282	5.773
Antal medarbejdere (Gns.)	3.371	3.318	3.380	3.361	3.311	3.075	2.986	3.029
Ejerforhold	100% Den Danske stat v/ Kulturministeriet							
Regnskabspraksis	Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse årsregnskabslovens principper.							
Særskilte ESG-rapporteringer (Udover ESG-rapportering i årsrapporten)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Tabel 8 – Viser data fra DR's årsrapporter i perioden 2014-2021: Kilder: (DR-B, 2015) (DR-C, 2016) (DR-D, 2017) (DR-E, 2018) (DR-F, 2019) (DR-G, 2020) (DR-H, 2021) (DR-I, 2022)

Det fremgår i tabel 8, at DR er klassificeret som regnskabsklasse C-Stor i perioden 2014-2021 ifølge DR's regnskabspraksis og årsregnskabsloven, da DR ikke er et statsligt aktieselskab. Det er kontrolleret i *bekendtgørelse om vedtægt for DR og bekendtgørelse om den regnskabsmæssige adskillelse mellem DR's, TV 2 Danmark A/S og de regionale TV 2-virksomheders public servicevirksomhed og anden virksomhed*, at der ikke stilles krav til, at DR skal aflægge årsrapport til de enhver tid gældende regler for statslige aktieselskaber (Kulturministeriet-A, 2016), (Kulturministeriet-B, 2020).

5.6 Refleksioner og bemærkninger

Afhandlingen tager udgangspunkt i statslige eller delvis statslige selskaber, som derved sætter begrænsninger for afhandlingen. Det ville i afhandlingen være en mulighed at medtage andre selskaber og øvrige brancher inden for det statslige segment. Denne afgrænsning er valgt som følge af afhandlingens formelle omfangsmæssige begrænsninger.

En af afhandlingens svagheder er, at begrebet ESG-rapporteringer ikke har nogen klar eller ensartet definition i forhold hvad disse skal indeholde og formatet skal være. Begrebsrammen om ESG ligger dog tæt på andre rapporteringer om samfundsansvar, miljø, bæredygtighed samt CSR. En af mulighederne for at understøtte begrebets brug er ved at afholde interview. Interview vil kunne bidrage til at selskaberne kunne forklare deres definition og fortolkninger på ESG-begrebet og deres ESG-rapporter. Forklaringerne og fortolkningerne for de enkelte virksomheder og selskaber kunne herefter sammenholdes med de øvrige udvalgte virksomheder og selskaber for at sammenligne på tværs og finde ligheder og forskelle.

Afhandlingen benytter som beskrevet i afsnit 5.4 sig af den kvantitative indholdsanalyse igennem kodning af ESG-rapporteringer for de udvalgte selskaber. For at kunne sikre udledning af data fra ESG-rapporteringerne, har det indimellem været nødvendigt at fortolke teksten i rapporterne. Der har dog stadig været fokus på vigtigheden i, at den kvantitative indholdsanalyse forholder sig objektivt og struktureret for at resultat og konklusioner er relevante. Dette vil ligeledes give analysen mest værdi (Majid Khan, 2018).

6. Analyse af udvalgte selskabers ESG-rapporteringer i perioden 2014-2021

Afsnittet indeholder analysen af de udvalgte selskabers ESG-rapporteringer i perioden 2014-2021. Empirien bearbejdes igennem indholdsanalysen, hvor empirien er blevet kvantificeret. Afsnittet redegør ligeledes for, hvordan de udvalgte selskaber har udarbejdet ESG-rapporteringer, hvilke begrebsrammer og initiativer som de har benyttet samt overholdelse af lovgivningen på området.

6.1 TV2 Danmark A/S

TV2 har i hele den analyserede periode været underlagt lovgivningen i årsregnskabslovens §99, herunder de løbende ajourføringer som følge af, at TV2 er klassificeret i regnskabsklasse D som et statsligt aktieselskab med mere end 500 ansatte. Derved har TV2 været underlagt den ajourførte årsregnskabslov for §99 siden 2016.

TV2 har i årene 2014-2021 udarbejdet årsrapport og særskilt CSR-redegørelse. I 2021 ændredes navnet og formatet på CSR-redegørelsen til en ansvarlighedsrapport, men konceptet og indhold er forsat med samme formål. Udover en kort beskrivelse af bestyrelseskøns-sammensætning i årsrapporten, har TV2 kun rapporteret om ESG i deres særskilte rapportering.

I tabel 9 er der på baggrund af kodningen i bilag 4 lavet en oversigt over ændringer i TV2 ESG-rapportering i perioden 2014-2021.

På baggrund af kodningen i bilag 4 kan det ses, at TV2 i perioden 2014-2021 har haft en stor udvikling i ESG-rapportering. I 2014 fremgår det af TV2's CSR-redegørelse, at de ikke har udarbejdet specifikke politikker på de fem områder beskrevet i årsregnskabsloven, men kun på et overordnet niveau. TV2 udarbejder i perioden 2015-2017 politikker på alle områderne som er et krav ifølge ÅRL. Ligeledes beskriver TV2 for første gang i 2017, hvordan deres politikker omsættes til handling. I perioden 2018-2020 har TV2 udarbejdet politikker og redegjort for handlingerne bag disse, men det fremgår ikke tydeligt i deres årsrapport eller CSR-rapportering, at TV2 har beskrevet de væsentlige risici for disse områder. TV2 opfylder derved reelt ikke årsregnskabsloven i perioden 2016-2020 i forhold rapportering af risici.

I 2021 bliver hele TV2's ESG-rapportering reformeret. Selve ESG-rapportering skifter navn fra CSR-redegørelse til ansvarlighedsrapport. I 2021 bliver beskrivelserne af de væsentlige risici i

TV2	
År	Ændringer i ESG-rapportering
2014	Krav i ÅRL opfyldes. Der benyttes ingen frivillige initiativer.
2015	Ingen ændringer fra 2014.
2016	Krav i ÅRL opfyldes ikke - Der mangler implementering af politikker.
2017	Krav i ÅRL opfyldes ikke. Alle politikker er udarbejdet, og der redegøres for disse men beskrivelse af risici udestår.
2018	Ingen ændringer fra 2017 - Krav i ÅRL opfyldes dog med undtagelse af kravet om beskrivelse af risici for alle fem områder.
2019	Ingen ændringer fra 2018.
2020	Ingen ændringer fra 2019.
2021	Beskrivelse af risici og redegørelse af dataetik ÅRL §99d indarbejdes. Krav i ÅRL opfyldes. GRI og SDG benyttes som frivillige begrebsrammer.

Tabel 9 – TV2 udvikling i ESG-rapportering

forbindelse med §99 beskrevet og implementeret i ESG-rapporteringen. Endvidere implementerer TV2 de frivillige begrebsrammer GRI og SDG som en del af deres ESG-rapportering. TV2 har i 2020 i tråd med GRI-begrebsrammen en væsentlighedsanalyse, som blev implementeret i 2021. Udarbejdelsen af væsentlighedsanalysen skyldes implementering af TV2's ansvarlighedsstrategi om samfundsansvar og risici. TV2 har valgt fremadrettet at rapportere på SDG 5, 7, 8, 12, 13, og 17.

I kodningen i bilag 4 kan det endvidere ses, at TV2 i 2021 har redegjort for dataetik jævnfør årsregnskabsloven §99d. TV2 har ikke redegjort for EU-taksonomien som følge af TV2 ikke falder ind under de sektorer i lovkravet som er defineret jævnfør NACE-koderne.

På baggrund af kodningen i bilag 4 og tabel 10 kan det konstateres, at TV2 i perioden 2014-2021 har haft en stor udviklingen i deres ESG-rapportering. TV2 har i perioden løbende udarbejdet politikker, identificeret risici og redegjort for handlinger herfor. Dog har TV2 ikke overholdt årsregnskabsloven i alle år, som følge af manglende beskrivelse af risici, der blev et lovkrav i 2016. I ESG-rapporteringen fra 2021 har TV2 reformeret deres rapportering og anvendt frivillige begrebsrammer og væsentlighedsanalyser, som sikrer, at de overholder årsregnskabsloven.

6.2 DSB

DSB har i hele den analyserede periode 2014-2021 været underlagt lovgivning i årsregnskabsloven §99, herunder de løbende ajourføringer af årsregnskabsloven siden 2016, som følge af, at DSB er klassificeret i regnskabsklasse D med mere end 500 ansatte.

DSB har i årene 2014-2021 udarbejdet en årsrapport, hvor deres ESG-rapportering har været indarbejdet som en del af årsrapporten. Udover årsrapporten har DSB i perioden 2014-2018 udarbejdet en særskilt miljørapport, og i perioden 2019-2021 har de udarbejdet en miljøopgørelse. Denne rapport indeholder tal og data om CO₂, el-forbrug mv.

I tabel 10 er der på baggrund af kodningen i bilag 5 lavet en oversigt over ændringer i DSB's ESG-rapportering i perioden 2014-2021.

Ifølge kodningen i bilag 5 har DSB i hele perioden haft politikker om samfundsansvar, og hvordan DSB har omsat sine politikker til handling. Disse politikker dækker over områderne sociale forhold, medarbejderforhold, miljø- og klimamæssige forhold, menneskerettighederne, antikorruption og bestikkelse. DSB har altså før lovkravet blev gældende i 2016 forholdt sig til hertil. DSB har siden 2016 beskrevet risici inden for områderne i §99a. Dog har DSB ikke beskrevet risiciene for områderne vedrørende respekt for menneskerettigheder, antikorruption og bestikkelse i perioden 2016-2021, selvom dette krav blev gældende i 2016 i forbindelse med ajourføringen af årsregnskabsloven §99a. DSB præsenterer deres ikke-finansielle nøgletal i både deres årsrapport under afsnittet vedrørende ESG, men også i deres særskilte miljørapport fra perioden 2014-2018 og i miljøopgørelsen fra perioden 2019-2021.

I kodningen i bilag 5 kan det endvidere ses, at DSB i 2021 har redegjort for dataetik jævnfør årsregnskabsloven §99d, samt redegjort for EU-taksonomien som ligeledes er krævet i 2021 som følge af, at de falder under NACE-koden 'transport'.

I 2009 tilsluttede DSB sig UNGC, og har i hele den analyserede periode 2014-2021 været tilsluttet dette frivillige initiativ.

Det kan på baggrund af kodningen i bilag 5 og tabel 10 konkluderes, at DSB har rapporteret på ESG'erne i stort omfang i hele den analyserede periode. DSB har haft fokus på ESG-rapporteringen og tilpasset sig årsregnskabslovens krav hertil, endda på områder inden dette blev et lovkrav. Dog har DSB ikke redegjort for risici inden for menneskerettigheder, antikorruption og

DSB	
År	Ændringer i ESG-rapportering
2014	Krav i ÅRL opfyldes. UNGC benyttes som frivilligt initiativ.
2015	Ingen ændringer fra 2014.
2016	Krav i ÅRL opfyldes – med undtagelse af risici indarbejdes. UNGC benyttes stadig.
2017	Ingen ændringer fra 2016.
2018	Ingen ændringer fra 2016 - Krav i ÅRL opfyldes, dog med undtagelse af kravet om beskrivelse af risici for alle fem områder.
2019	Ingen ændringer fra 2018.
2020	Ingen ændringer fra 2019.
2021	EU-taksonomi og redegørelse vedrørende dataetik ÅRL §99d indarbejdes. Krav i ÅRL opfyldes dog med undtagelse af kravet om beskrivelse af risici for alle fem områder. UNGC benyttes stadig.

Tabel 10 – DSB-udvikling i ESG-rapportering

bestikkelse i perioden 2014-2021, selv om dette var et lovmæssigt krav jævnfør årsregnskabsloven §99a for klasse D selskaber siden 2016.

6.3 Sund & Bælt Holding

S&B har i hele den analyserede periode været underlagt lovgivning i årsregnskabsloven vedrørende §99, herunder de løbende ajourføringer, da S&B er klassificeret i regnskabsklasse D som et statsligt aktieselskab med under 500 ansatte, har den ajourførte årsregnskabslov vedrørende §99 været et krav siden 2018.

S&B har i årene 2014-2021 udarbejdet årsrapport, som har indeholdt ESG-rapportering. S&B har ikke udarbejdet særskilte ESG-rapportering, udover en CSR-politik som ikke er en rapportering men et generelt selskabsdokument.

I tabel 11 er der på baggrund af kodningen i bilag 6 lavet en oversigt over ændringer i S&B's ESG-rapportering i perioden 2014-2021.

På baggrund af kodningen i bilag 6 ses det, at S&B har været på forkant med deres ESG-rapporteringer i forhold til, hvad lovgivningen har krævet. I perioden 2014-2021 har S&B haft politikker inden for alle de fem områder som årsregnskabsloven har krævet, selvom denne skærping først blev et krav i forbindelse med ajourføringen af årsregnskabsloven i 2018. S&B har i perioden 2014-2021 også foretaget redegørelse af, hvordan politikkerne bliver effektueret. Det fremgår ikke af S&B's ESG-rapportering, at de har beskrevet risici for antikorrupition og bestikkelse i årene

2014-2016 – dog er der først krav om dette i 2018 for S&B. S&B har endvidere ikke beskrevet risici om menneskerettighederne i perioden 2014-2019 i deres ESG-rapportering, selvom dette er et krav fra 2018. I perioden 2020-2021 har S&B dog overholdt alle kravene i årsregnskabsloven §99.

I kodningen i bilag 6 kan det endvidere ses, at S&B i 2021 har redegjort for dataetik jævnfør årsregnskabsloven §99d, men ikke redegjort for EU-taksonomien, da dette først er et krav for S&B fra 2022, hvilket er kort beskrevet i 2021 ESG-rapporteringen.

I 2009 tilsluttet S&B sig UNCG, og de har i hele den analyserede periode 2014-2021 været tilsluttet dette frivillige initiativ. Herudover har S&B i 2021 implementeret initiativet om SDG'erne i deres rapportering. S&B beskriver SDG 3, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16 som det kan ses i kodningen i bilag 6. ESG-rapporteringen bliver i 2021 reformeret, hvilket medføre at der implementeres uddybende beskrivelserne for de enkelte områder i årsregnskabsloven, fokus på konkrete mål, samt fokus på brugen af de frivillige initiativer.

S&B	
År	Ændringer i ESG-rapportering
2014	Krav i ÅRL opfyldes. Der benyttes ingen frivillige initiativer.
2015	Ingen ændringer fra 2014.
2016	Ingen ændringer fra 2015.
2017	Krav i ÅRL opfyldes - risici vedrørende antikorrupition og bestikkelse implementeres.
2018	Ingen ændringer fra 2018 - ÅRL opfyldes med undtagelse af risici for menneskerettigheder.
2019	Ingen ændringer fra 2018 - krav i ÅRL opfyldes med undtagelse af risici for menneskerettigheder.
2020	Krav i ÅRL opfyldes. Der benyttes ingen frivillige initiativer.
2021	Redegørelse af dataetik ÅRL §99d indarbejdes. Krav i ÅRL opfyldes. UNCG og SDG benyttes som frivillige begrebsrammer.

Tabel 11 – S&B Udvikling i ESG-rapportering

På baggrund af kodningen i bilag 6 og tabel 11 kan det konstateres, at S&B har en relativ stærk ESG-rapportering i forhold årsregnskabslovens krav igennem perioden 2014-2021. S&B har fra 2014 været på forkant med implementering og udarbejdelse af politikker og redegjort for handlingerne herfor. Dog har S&B ikke redegjort for risici inden for menneskerettigheder i perioden 2014-2019, selv om dette er en lovmæssigt krav jævnfør årsregnskabsloven §99a fra 2018.

6.4 Metroselskabet I/S

Metroselskabet har i hele den analyserede periode været underlagt lovgivning i årsregnskabsloven vedrørende §99. Da Metroselskabet er klassificeret i regnskabsklasse D selvstændig offentlig virksomhed med under 500 ansatte, har den ajourførte årsregnskabslov vedrørende §99 været et krav siden 2018.

Metroselskabet har i hele den analyserede periode udarbejdet årsrapporter. I perioden 2014-2015 var Metroselskabets ESG-rapportering en del af årsrapporten. I perioden 2016-2021 har Metroselskabet udarbejdet særskilt ESG-rapportering, selvom årsrapporten har indeholdt flere ESG-elementer i samme periode.

I tabel 12 er der på baggrund af kodningen i bilag 7 lavet en oversigt over ændringer i Metroselskabets ESG-rapportering i perioden 2014-2021.

På baggrund af kodningen i bilag 7 kan det ses, at Metroselskabet har haft et stort fokus på deres ESG-rapporteringer, og i flere tilfælde har været på forkant med deres ESG-rapporteringer, i forhold til hvad lovgivningen har krævet. I perioden 2014-2021 har Metroselskabet alle årene udarbejdet politikker på de fem områder som er krævet af årsregnskabsloven fra 2018. I perioden 2014-2016 havde Metroselskabet dog ikke en beskrivelse af risici for områderne vedrørende menneskerettigheder, antikorruption og bestikkelse. I 2016 indførte Metroselskabet en beskrivelse af risici for menneskerettigheder, og i 2018 blev en beskrivelse af risici for antikorruption og bestikkelse indarbejdet. Metroselskabet har derfor i perioden 2014-2021 overholdt kravene i årsregnskabsloven §99, herunder ajourføringen i 2018. ESG-rapporteringen har i perioden 2016-2021 udviklet sig ved at blive mere dybdegående og omfanget af rapporteringens størrelse er steget.

Metroselskabet	
År	Ændringer i ESG-rapportering
2014	Krav i ÅRL opfyldes. Der benyttes ingen frivillige initiativer.
2015	Ingen ændringer fra 2014.
2016	Ingen ændringer fra 2015 UNCG benyttes som frivillig begrebsramme.
2017	Krav i ÅRL opfyldes - risici vedrørende menneskerettigheder implementeres UNCG og SDG benyttes som frivillig begrebsramme.
2018	Krav i ÅRL opfyldes - risici vedrørende antikorruption og bestikkelse implementeres.
2019	Ingen ændringer fra 2018 - Krav i ÅRL opfyldes.
2020	Ingen ændringer fra 2018 - Krav i ÅRL opfyldes.
2021	Redegørelse af dataetik ÅRL §99d indarbejdes. Krav i ÅRL opfyldes.

Tabel 12 – Metroselskabet udvikling i ESG-rapportering

I kodningen i bilag 7 kan det endvidere ses, at S&B i 2021 har redegjort for dataetik jævnfør årsregnskabsloven §99d, men ikke redegjort for EU-taksonomien – dette blev dog først et krav for Metroselskabet fra 2022.

Metroselskabet har i perioden 2016-2021 været tilmeldt UNCG og har aktivt beskrevet dette i deres ESG-rapportering. I perioden 2014-2016 har Metroselskabet været tilsluttet Charter for samfundsansvar i ejendoms-, bygge- og anlægsbranchen i Danmark. Denne begrebsramme tager udgangspunkt i UNCG, men ikke en officiel del af UNCG, hvorfor dette ikke er medtaget i kodningen. Metroselskabet har siden 2017 benyttet begrebsrammen om SDG'erne i deres ESG-rapportering, og har i perioden 2017-2021 rapporteret på mellem 9-10 af de 17 mål. Rapporteringen for SDG'erne benyttes aktivt og som et centralt emne i ESG-rapporteringen.

På baggrund af kodningen i bilag 7 og tabel 12 kan det konstateres, at Metroselskabet har en omfangsrig ESG-rapportering som i perioden 2014-2021 har overholdt kravene i årsregnskabsloven §99. Metroselskabet har endda været på forkant med årsregnskabslovens krav. Metroselskabet har foretaget særskilt ESG-rapportering siden 2016, mens det i perioden 2014-2015 var indarbejdet i årsrapporten.

6.5 Naviair

Naviair har i hele den analyserede periode 2014-2021 været underlagt lovgivning i årsregnskabsloven vedrørende §99, herunder de løbende ajourføringer, da Naviair er klassificeret i regnskabsklasse D selvstændig offentlig virksomhed med over 500 ansatte. Derved har Naviair været underlagt den ajourførte årsregnskabslov for §99 siden 2016.

Naviair har i hele den analyserede periode udarbejdet årsrapporter. I perioden 2014-2016 var Naviair's ESG-rapportering en del af årsrapporten. I perioden 2017-2021 har Naviair udarbejdet særskilt ESG-rapportering, selvom årsrapporten har indeholdt flere ESG-elementer i samme periode.

I tabel 13 er der på baggrund af kodningen i bilag 8 lavet en oversigt over ændringer i Metroselskabets ESG-rapportering i perioden 2014-2021.

På baggrund af kodningen i bilag 8 kan det ses, at Naviair generelt har haft en stor udvikling i deres ESG-rapportering. I 2014 havde Naviair ikke udarbejdet specifikke politikker på de fem områder, som blev indført i årsregnskabsloven i 2016. I perioden 2015-2016 udarbejder Naviair politikker på tre ud af de fem områder og beskriver

Naviair	
År	Ændringer i ESG-rapportering
2014	Krav i ÅRL opfyldes.
	Der benyttes ingen frivillige initiativer.
2015	Krav i ÅRL opfyldes - enkelte politikker er udarbejdet
2016	Krav i ÅRL opfyldes - politikker udarbejdet, herunder redegørelse og risici.
2017	Krav i ÅRL opfyldes - alle politikker, redegørelser og risici benyttes.
2018	Ingen ændringer fra 2017.
2019	ÅRL overholdes - ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer indarbejdes
2020	Ingen ændringer fra 2019 - krav i ÅRL opfyldes SDG benyttes som frivillig begrebsramme fremadrettet.
2021	Redegørelse af dataetik ÅRL §99d indarbejdes. Krav i ÅRL opfyldes.

Tabel 13 – Naviair udvikling i ESG-rapportering

for disse områder, hvordan deres politikker omsættes til handling. I perioden 2017-2021 har Naviar indarbejdet politikker for alle områder og beskrevet handling for politikkerne, selvom dette allerede var et krav i 2016. I samme periode har Naviar opdateret deres beskrivelse af risici for de enkelte områder fra 2017, selvom kravet herfor var gældende i årsregnskabsloven fra 2016. Udviklingen i ESG-rapporteringerne sker i 2017, hvilket er det samme år, hvor Naviar udarbejder en separat ESG-rapportering i tillæg til årsrapporten.

I kodningen i bilag 8 fremgår det, at Naviar i 2021 har redegjort for dataetik jævnfør årsregnskabsloven §99d ved at beskrive, hvorfor dette ikke er relevant for dem. De har ikke redegjort for EU-taksonomien, da dette først blev et krav for Naviar fra 2022.

Naviar benytter sig i perioden 2014-2019 ikke af nogen frivillige begrebsrammer inden for ESG. I 2020 implementerer Naviar SDG'erne som en del af deres ESG-rapportering. Naviar har i 2020 benyttet og beskrevet 10 af målene, og i 2021 er ni af målene beskrevet. Rapporteringen for SDG'erne benyttes aktivt, og er et centralt emne i ESG-rapporteringen.

På baggrund af kodningen i bilag 8 og tabel 13 kan det konstateres, at Naviar i perioden 2014-2021 ikke har overholdt årsregnskabsloven §99 alle år. Naviar's ESG-rapportering har i samme periode udviklet sig fra at være en mindre del af årsrapporten til at være en særskilt og omfangsrig rapport som en del af årsrapporten. Naviar har ligeledes i perioden 2020-2021 implementeret SDG'erne som en frivillig begrebsramme til ESG-rapporteringen.

6.6 DR (Danmarks Radio)

DR har i hele den analyserede perioden siden 2018 været omfattet af lovændringerne i ÅRL § 99a, da DR er klassificeret i regnskabsklasse C-stor, selvstændig offentlig virksomhed med over 500 ansatte. Dette er altså to år senere end regnskabsklasse D, som har været omfattet siden 2016. Lovkravet om at udarbejde denne årlige ikke-finansielle redegørelse for samfundsansvar har i Danmark været gældende siden 2009.

DR har i årene 2014-2021 udarbejdet årsrapporter, som har indeholdt ESG-rapportering. DR har ikke udarbejdet særskilte ESG-rapportering, udover DR's etisk-politik som ikke er en rapportering, men et generelt selskabsdokument.

I tabel 14 er der på baggrund af kodningen i bilag 9 lavet en oversigt over ændringer i DR's ESG-rapportering i perioden 2014-2021.

På baggrund af kodningen i bilag 8 fremgår det, at DR i hele perioden har været på forkant med årsregnskabsloven i forhold ESG-rapportering i forhold det DR er klassificeret som regnskabsklasse C-stor. DR har i hele perioden 2014-2021 haft politikker for de fem områder, som årsregnskabsloven kræver, udover i 2014 hvor DR ikke specifikt havde udarbejdet en politik for miljø. DR indarbejder beskrivelse af risici for områderne i 2017, og har medtaget disse i perioden 2017-2021. DR er regnskabsklasse C-stor, hvorfor minimumskravene til §99 først blev gældende fra 2018. Derved har DR overholdt den gældende lovgivning i hele perioden 2014-2021.

I kodningen i bilag 8 kan det endvidere ses, at DR i 2021 har redegjort for dataetik jævnfør årsregnskabsloven §99d, men ikke redegjort for EU-taksonomien. Dette bliver dog først et krav for DR fra 2022.

I 2018 implementerede DR SDG'erne som en begrebsramme i deres ESG-rapporteringer. DR benytter derved SDG'erne i perioden 2018-2021. I 2018 har DR beskrevet ni af SDG'erne i deres ESG-rapportering, mens dette i perioden 2019-2021 falder til tre af SDG'erne.

DR	
År	Ændringer i ESG-rapportering
2014	Krav i ÅRL opfyldes. Der benyttes ingen frivillige initiativer.
2015	Krav i ÅRL opfyldes - enkelte politikker er udarbejdet.
2016	Ingen ændringer fra 2015
2017	Krav i ÅRL opfyldes - alle krav til politikker, redegørelser og risici er implementeret.
2018	Ingen ændringer fra 2017 ift. ÅRL. SDG'erne implementeres og benyttes fremadrettet som frivillig begrebsramme.
2019	Ingen ændringer fra 2018.
2020	Ingen ændringer fra 2019.
2021	Redegørelse af dataetik ÅRL §99d indarbejdes. Krav i ÅRL opfyldes.

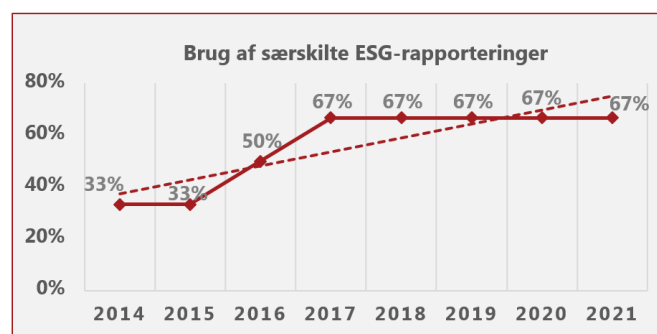
Tabel 14 – DR-udvikling i ESG-rapportering

7. Analyse af udviklingen af ESG-rapporteringer og på tværs af de udvalgte selskaber

I afsnit 7 vil empirien som blev redegjort og præsenteret i afsnit 6 blive analyseret. Analysen vil udlede tendenser, forskelle og sammenligninger på tværs af de udvalgte selskaber. Udviklingen af ESG-rapporteringer vil for perioden analyseres igennem figurer, tabeller og grafer som er udarbejdet på baggrund af kodningen af ESG—rapporteringerne for de udvalgte selskaber.

7.1 Typer og omfang af ESG-rapportering

De udvalgte seks selskabers ESG-rapporteringer er blevet indhentet, og på baggrund af dette kan det konstateres, at der benyttes forskellige former af ESG-rapporteringer. I figur 5 nedenfor kan det ses, at der igennem den analyserede periode 2014-2021 har været en stigning i brugen af særskilte ESG-rapporteringer. I perioden 2014-2021 er det kun TV2 og DSB, som benytter de særskilte ESG-rapporteringer, altså 33% af de udvalgte selskaber. I 2017 stiger denne procentandel til 67%, og dette fastholdes indtil 2021. Det er kun DR og S&B, som ikke benytter sig af en særskilt ESG-rapportering.

Figur 5 – Brugen af særskilte ESG-rapporteringer udover årsrapporten i perioden 2014-2021. Figuren er baseret på bilag 4-9.

Der er som beskrevet i afsnit 3 ikke krav til, at selskaberne skal benytte særskilte ESG-rapporteringer. Det kan ligeledes ses i kodningen af selskaberne i bilag 4-9, at ingen af selskaberne, benytter mere end en særskilt ESG-rapportering udover årsrapporten. De særskilte ESG-rapporteringer dækker over rapporteringer, som de enkelte selskaber har kaldt Miljøopgørelse, Miljørapport, CSR-rapport, CSR-redegørelse, Ansvarlighedsrapport, men som alle omhandler ESG.

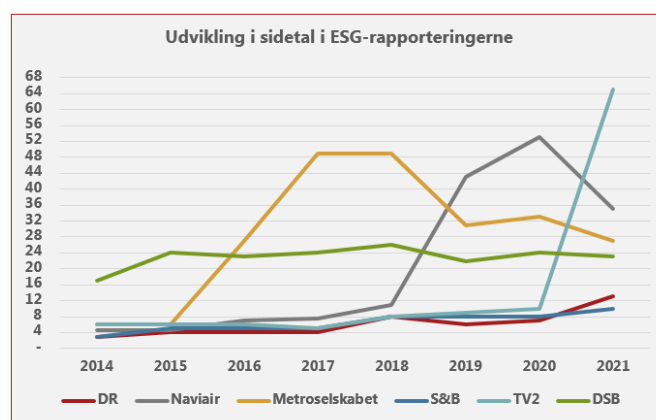
Tendensen viser derved, at der i perioden har været et øget brug af særskilte ESG-rapporteringer, men at stigningen ikke er vedvarende igennem perioden, da den fastholdes i perioden 2017-2021.

Flere teorier beskriver, hvordan der er en naturlig sammenhæng mellem størrelsen af selskabet og omfanget af selskabets ESG-rapportering i form af længde og indhold. Teorien beskriver endvidere, at som følge af at de større selskaber typisk eksponeres mere i offentligheden, inddrager de flere oplysninger i deres ESG-rapportering, og derved bliver omfanget større

(W.Roberts, 1992). I afsnit 5.5 er der opgivet finansielle oplysninger om de enkelte selskaber i forhold til nettoomsætning, balancesum og antal medarbejdere. De udvalgte virksomheder er forskellige i størrelsen, og der er ikke sammenhæng mellem den højeste nettoomsætning og største balancesum, se tabel 15.

Det fremgår af figur 6, hvordan antallet af sider i ESG-rapporteringerne har udviklet sig igennem perioden 2014-2021. Det kan ses, at DSB i 2014 har rapporteret 17 sider om ESG, mens de i øvrige selskabers ESG-rapportering har en længde på mellem 3-6 sider. I 2014 og 2015 er DSB det selskab, som har rapporteret flest antal sider om ESG. DSB er samtidig det største selskab i perioden 2014-2021 målt på gennemsnitlig nettoomsætning og antal medarbejdere, som det fremgår af tabel 15. I perioden 2016-2018 har Metroselskabet rapporteret flest antal sider om ESG, selvom Metroselskabet er et af de mindste selskaber målt på gennemsnitlig nettoomsætning og antal medarbejdere i perioden 2014-2021. Metroselskabet har dog den andenstørste gennemsnitlige balancesum. I 2019-2020 rapporterer Naviar flest sider om ESG, selvom selskabet er det mindste selskab målt på gennemsnitlig nettoomsætning, det andenmindste selskab målt på gennemsnitlig balancesum og det tredje-mindste på gennemsnitlig antal medarbejdere. I 2021 rapporterede TV2 det højeste antal sider om ESG, selvom det er et af de mindre selskaber.

Det kan derved konstateres, at teorien om størrelsen af selskaberne og omfanget af ESG rapporteret ikke kan bekræftes på baggrund af denne undersøgelse.

Figur 6 – Udvikling i sideantal i ESG-rapporteringerne i perioden 2014-2021. Figuren er udarbejdet på baggrund af bilag 4-9

Gns. finansielle tal for perioden 2014-2021.	Gns. nettoomsætning (mio. kr.)	Gns. balancesum (mio. kr.)	Gns. antal medarbejdere (antal)
DR	4.098	6.571	3.229
Naviar	930	1.826	635
Metroselskabet	1.589	29.159	318
S&B	3.442	49.156	275
TV2	2.921	2.813	1.260
DSB	9.756	15.992	6.995

Tabel 15 – *Gennemsnitlig nettoomsætning, balancesum og antal medarbejdere i perioden 2014-2021 – de grønne tal viser det største gennemsnitlige beløb/antal på tværs af selskaberne: Tabellen er udarbejdet på baggrund af bilag 4-9*

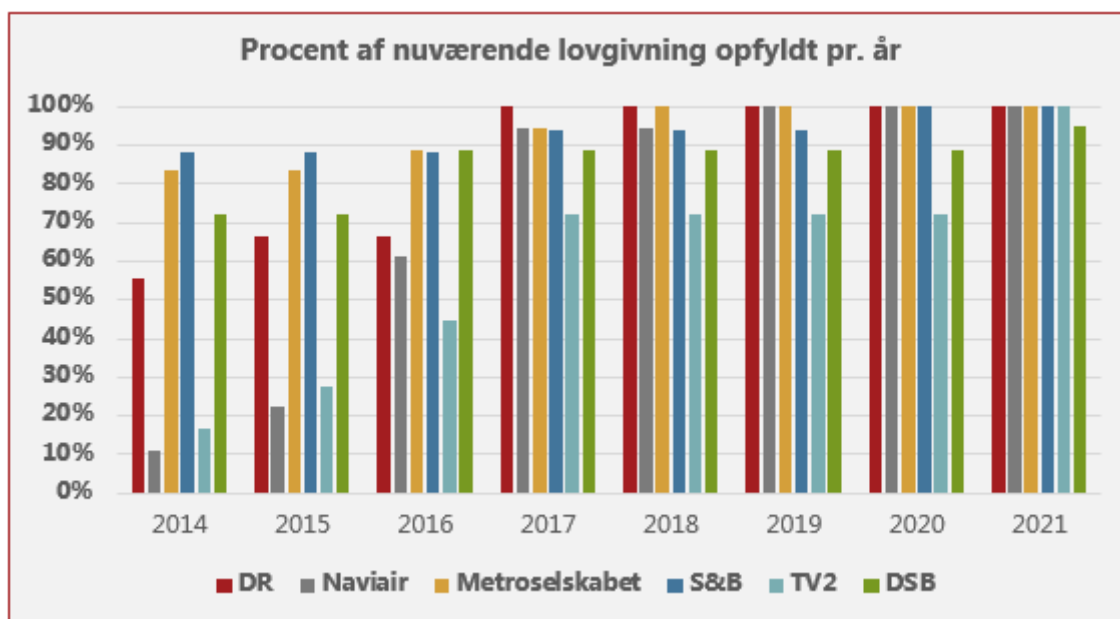
Det fremgår af tabel 15, at udviklingen i sideantallet svinger meget i perioden 2014-2021. Stigningen i Metroselskabets rapportering i 2016 kan ses i sammenhæng med, at 2016 er det år, hvor Metroselskabet begynder at udarbejde særskilt ESG-rapportering udover årsrapporten. Stigningen i Naviair's antal ESG-sider rapporteret i 2019, har ikke en direkte sammenhæng med Naviair's udarbejdelse af særskilt ESG-rapportering. Dette kan ses i figur 6, da Naviair siden 2017 har haft en særskilt ESG-rapport udover årsrapporten, men side antallet topper i 2020. TV2's antal af sider rapporteret om ESG stiger eksplosivt i 2021 i forhold til perioden 2014-2020. Denne udvikling kan ses i sammenhæng med, at TV2 i 2021 skifter rapporteringsformat fra en CSR-redegørelse til en ansvarlighedsrapport.

Udviklingen viser endvidere at DSB, TV2 og DR har en relativ konstant antal sider i deres ESG-rapporteringer i perioden 2014-2021. Stigning i TV2's antal sider er markant i 2021, og denne udvikling er som er out-liner i forhold til de øvrige selskaber. Endvidere kan det ses i figur 6, at Metroselskabet og Naviair i perioden 2014-2021 har en stigning i antallet af sider om ESG, men at det efter en stor stigning falder igen kort tid efter.

Udviklingen i brugen af særskilte ESG-rapporteringer viser, at dette har en effekt på antallet af sider om ESG. Samtidig kan der ikke ses sammenhæng mellem størrelsen af selskabet og omfanget af ESG-rapportering i forhold antallet af sider. Endvidere kan det ses, at stigningen i antallet af sider for ESG ikke har en sammenhæng til lovgivningen om ESG. Alle de udvalgte selskaber undtagen DR, bliver omfattet af minimumskravene i årsregnskabsloven i forbindelse med ajourføringen i 2016. Det eneste selskab som har en væsentlig stigning i ESG-rapportering i 2016 er Metroselskabet. Dog stiger antallet af de selskaber, som vælger at udarbejde en særskilt ESG-rapportering udover årsrapporten, fra 33% i 2014 til 67% i 2017. DR er først omfattet af den ajourførte årsregnskabslov i 2018, og har en stigning på fire sider (50%) fra 2017 til 2018.

7.2 Udvikling i forhold til gældende lovgivning i 2021

I afsnit 6 beskrives det, hvordan overholdelse af lovgivningen i de enkelte år har været for udvalgte selskaber. I figur 7 nedenfor kan det ses, hvor mange procent af den nuværende lovgivning, der er overholdt de enkelte år. Selskaberne DR, S&B og Metroselskabet har været underlagt de nuværende lovkrav til ESG-rapportering siden 2018, og DSB, TV2 og Naviair har været underlagt disse siden 2016.

Figur 7 – Procent af gældende lovgivning opfyldt pr. år i perioden 2014-2021. Baseret på bilag 4-9

Det fremgår af figur 7, at der har været en udvikling i opfyldelsen af den nuværende lovgivning for ESG-rapporteringerne. Siden 2018 har alle selskaberne været underlagt den nuværende lovgivning for ESG-rapporteringerne. Procentsatsen viser, hvordan ESG-rapporteringernes indhold har udviklet sig i forhold de krav, som stilles fra lovgivningens side. Udviklingen inden for årsregnskabsloven krav, kan derved sammenholdes med selskabernes udvikling inden for samme område for perioden 2014-2021.

Der ses en stor udvikling i indholdet i ESG-rapporteringerne fra 2014 til 2021. I 2014 overholdt ingen af selskaberne lovgivningen, der er gældende på nuværende tidspunkt, men lovgivningen på daværende tidspunkt blev overholdt.

Det kan ses, at der i perioden 2014-2016 er ingen af de udvalgte selskaber, som overholder den nuværende lovgivning. I 2014 er der stor forskel på, hvor mange procent af den nuværende lovgivning, som de enkelte selskaber overholder. Naviair og TV2 er dem som opfylder den mindste andel, mens DSB, S&B og Metroselskabets ESG-rapporteringer på daværende tidspunkt opfylder den højeste procent-andel af den nuværende lovgivning. Denne tendens er uændret i 2015, dog med en mindre forbedring i selskaber, som havde den mindste procent i 2014. I 2016 træder minimumskravene for flere af selskaberne i kraft jævnfør årsregnskabsloven, men dette har ikke den store effekt på procentsatsen i forhold til overholdelse af den nuværende lovgivning. Ingen af selskaberne, som er underlagt kravene fra 2016, overholder lovgivningen i 2016. Det fremgår af kodningen i bilag-4-9, at det især er beskrivelsen af risici forbundet med de sociale forhold, medarbejderforhold, miljø- og klimamæssige forhold, menneskerettighederne, antikorruption og bestikkelse, som selskaberne ikke har medtaget i deres ESG-rapporteringer, selvom det er krav i årsregnskabsloven.

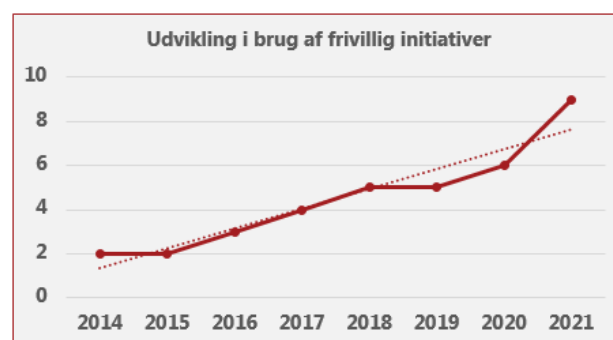
Det kan ses, at der sker en stigning i procenterne fordelt på alle af de udvalgte selskaber fra 2016 til 2017 Især Naviair og TV2 samt delvist DR, som tidligere har haft de laveste procenter, stiger markant. I perioden 2017-2020 stiger procentsatsen for Metroselskabet, Naviair og S&B, således de opnår 100% overholdelse af den nuværende lovgivning. Det kan ses, at der i samme periode ikke sker ændringer i procentsatserne for TV2 og DSB, selvom begge selskaber er omfattet af minimumskravene i lovgivningen siden 2016. I 2021 stiger TV2's procent til at overholde lovgivningen 100%, hvilket kan ses i sammenhæng med, at de i 2021 indfører deres særskilte ESG-rapportering "Ansvarlighedsrapport" som supplement til deres årsrapport. DSB stiger til 95%, men mangler stadig 5%, som skyldes manglende beskrivelse af risici i forhold minimumskravene.

Udviklingen viser, at der generelt har været en stigning i ensretning af ESG-rapporteringerne i henhold til lovgivningen. Endvidere kan det ses, at lovgivningen har haft en effekt igennem perioden 2014-2021 som følge af, at selskaberne har tilpasset sig denne igennem perioden. Dog ses det, hvordan kravene ikke nødvendigvis opfyldes i først gældende år, men gradvist implementeres. Det kan herudover også konstateres, at selskabernes udgangspunkt for deres ESG-rapporteringer har været meget individuelt, og at udviklingen for nogen af selskaberne har været væsentligt mindre end for andre. Visse af selskaberne har muligvis haft nemmere ved at overholde udviklingen i lovgivningen, som at følge de har været på forkant med den nuværende lovgivning, og har haft detaljeret og omfangsrige ESG-rapporteringer nemt kunne justeres til kravene til lovgivningen.

7.3 Brugen af frivillige initiativer

Flere af de udvalgte selskaber benytter forskellige frivillige initiativer inden for ESG-rapportering. De forskellige initiativer skal hjælpe med at vejlede selskaberne inden for ESG-rapportering, herunder rapporteringsmetode og-områder.

Udviklingen af brugen af de frivillige initiativer for de udvalgte selskaberne kan ses i figuren nedenfor.

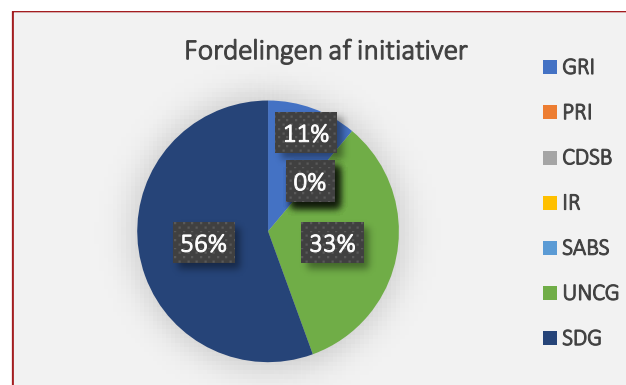

Figur 8 – Udvikling i antallet af frivillige initiativer benyttet i perioden 2014-2021: Baseret på bilag 4-9

Figuren viser antallet af frivillige initiativer fordelt på de udvalgte selskaber pr. år. Det kan ses, at der har været en stigning i perioden 2014-2021 fra to til ni, benyttede initiativer. Derved at antallet af initiativer, der er benyttet næsten femdobbelte i perioden. På baggrund af kodningen

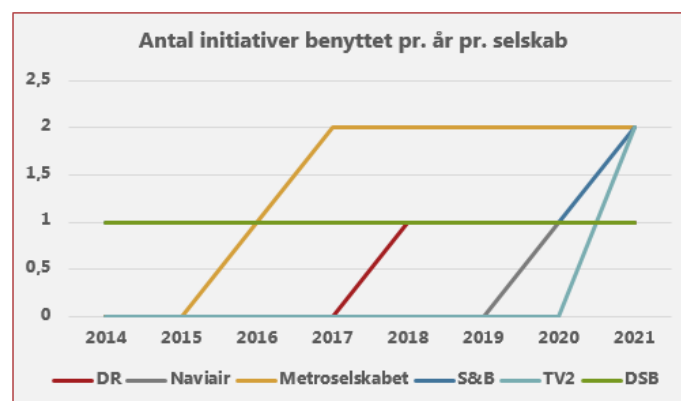
i bilag 4-9 fremgår det, at alle de udvalgte selskaber i 2021 benytter et eller to frivillige initiativer. DSB og S&B er de eneste selskaber, som har benyttet et eller flere af de frivillige initiativer igennem hele den analyserede perioden 2014-2021. Naviar og TV2 er de to selskaberne, som senest benytter sig af et af de frivillige initiativer, da de først rapporterer disse i henholdsvis 2020 og 2021. Metroselskabet og DR benytter første gang et af de frivillige initiativer i henholdsvis 2016 og 2018.

Fordelingen af hvilke initiativer der benyttes, kan ses i figuren nedenfor.

Figur 9– Fordelingen af de benyttede initiativer: Baseret på bilag 4-9

Det kan ses, at det mest benyttede frivillige initiativ er SDG'erne. Dette initiativ er brugt hos 56% af selskaberne. Det næst benyttede initiativ er UNCG og herefter GRI. Det skal ligeledes bemærkes, at selskaberne kun benytter de tre forskellige frivillige initiativer og ikke de øvrige initiativer. Initiativerne SDG og UNCG, er alle initiativer som er opstået igennem FN, og derved har en vis form for statslige organisatorisk styring. Dette afspejler teorien om multi-level-governance i form af de forskellige niveauer at magt og beslutningstagen har effekt i FN påvirker de danske selskaber (TRNSKI, 2005). Endvidere kan brugen af de frivillige begrebsrammer medvirke til at øge legaliteten, herunder validiteten af ESG-rapporteringerne (Craig Deegan, 2011).

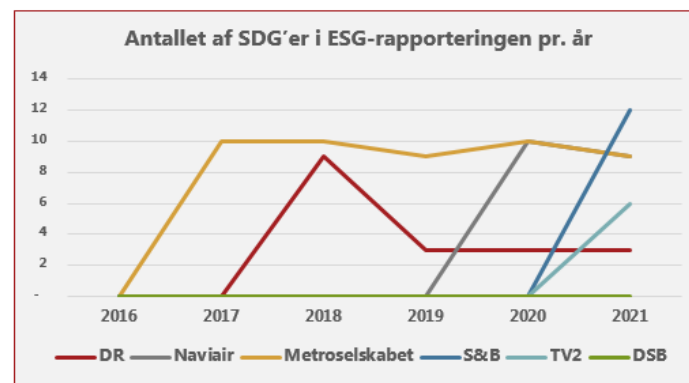
Figur 10 – Antal initiativer benyttet fordelt pr. selskab i perioden 2014-2021: Baseret på bilag 4-9.

Figur 10 er udarbejdet på baggrund af kodningen for de udvalgte selskaber i bilag 4-9. Det kan i figur 10 ses, at alle selskaber på nær DSB benytter sig af SDG'erne i 2021. TV2 er det eneste

selskab, som benytter sig af GRI. UNGC benyttes af Metroselskabet, S&B og DSB. Endvidere kan det ses af kodningen, at tre ud af seks af selskaberne (50%) på et tidspunkt i perioden 2014-2021 benytter sig af to initiativer. Disse selskaber er Metroselskabet, S&B og TV2. De øvrige selskaber benytter kun et af initiativerne i perioden. I kodningen kan det også ses, at ingen af selskaberne skifter initiativ, når først de har udvalgt et.

7.3.1 ESG-rapporteringernes brug af SDG'erne

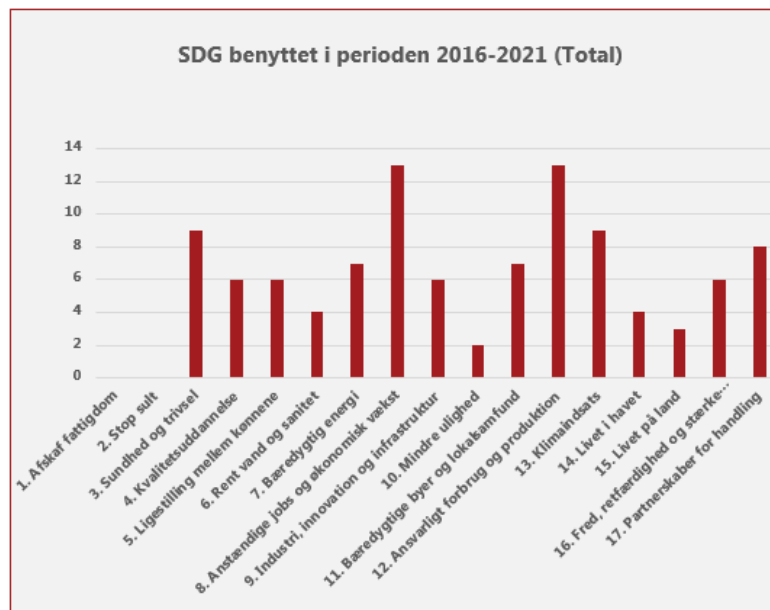
Det fremgår af figur 11, at SDG'erne i relativ høj grad benyttes af de udvalgte virksomheder. SDG'erne består af 17 forskellige verdensmål, hvor hvert af verdensmålene har mange underliggende delmål (FN-C, 2022). I figur 11 nedenfor kan det ses, hvordan de udvalgte selskaber har vagt at benytte SDG'erne i deres ESG-rapportering. Figuren tager udgangspunkt i perioden 2016-2021, da SDG'erne først blev introduceret i 2015.

Figur 11 – Antal af SDG'er i selskabernes ESG-rapporteringer pr. år i perioden 2016-2021: Baseret på bilag 4-9

Det fremgår i figur 11, at ingen af de udvalgte selskaber benytter sig af SDG'erne i 2016. I 2017 er Metroselskabet det første selskab, som benytter SDG'erne i deres ESG-rapportering, og de medtager hele 10 af de 17 SDG'er. Fra 2018 fastholder Metroselskabet deres brug af SDG'erne. I 2018 DR benytter SDG'erne for første gang, og de vælger at rapportere ni af disse. I 2019 er det de samme selskaber, som benytter SDG'erne, dog falder antallet af udvalgte SDG'erne for Metroselskabet og DR til henholdsvis tre og ni. Naviair benytter SDG'erne for første gang i 2020 og rapporterer 10 af disse. I 2021 benyttes SDG'erne af alle selskaber på nær DSB. S&B og TV2 benytter henholdsvis 12 og seks af SDG'erne i 2021. Brugen af SDG'erne stiger derved relativt støt i perioden. Det skal hertil bemærkes, at de selskaber som først benyttede SDG'erne i deres ESG-rapportering, startede med at rapportere på et højere antal SDG'er end de gør i 2021. Sandsynligheden for at interessenterne og samfundet opfatter ESG-rapporteringerne som greenwashing og decoupling kan øges i takt med antallet af SDG'erne det benyttes. Dette skyldes at jo flere af SDG'erne der benyttes, vil kvaliteten af beskrivelsen af hvordan selskabet bidrager til de enkelte SDG'erne falde (Sebastião Vieira de Freitas Netto, 2020)

I **figur 12** viser hvilke SDG'er, der er mest benyttede i perioden 2016-2021 fordelt på de udvalgte selskabers ESG-rapportering.

Figur 12– Antal af SDG’er i selskaberne ESG-rapporteringer pr. år i perioden 2016-2021: Baseret på bilag 4-9

Det fremgår af figur 12, at de mest benyttet SDG’er i perioden 2016-2021 er nr. 12 og 8, som omhandler ansvarligt forbrug og produktion samt anstændige jobs og økonomisk vækst. Begge disse SDG’erne er benyttet 13 gange hver. De udvalgte virksomheder er som beskrevet i afsnit 5.5 inden for branchen anlæg, drift og produktion. Disse SDG’er er derfor oplagte valg, da de netop har et højt antal ansatte, et højt forbrug og stor produktion. I figuren fremgår det ligeledes, at der er to SDG’erne, som ikke er benyttet i perioden 2016-2021. Disse er SDG 1 og 2, som omhandler afskaffelse af fattigdom og at stoppe sult. Endvidere kan det ses, at den gennemsnitlige brug af SDG’erne ligger på 6 gange for de udvalgte selskaber i perioden 2016-2021.

Udviklingen i brugen af SDG’erne, og hvilke SDG’er som benyttede af de udvalgte selskaber, kan muligvis finde grundlag i at selskabernes interesser og samfundets påvirkning. Identifikationen af de væsentlige SDG’er for interessenterne og samfundet kan foretages igennem en væsentlighedsanalyse, som blandt andet TV2 i 2021 har foretaget (TV2-P, 2022). Udviklingen og det relative antal høje antal SDG’er, som selskaberne rapporterer de enkelte år, kan endvidere være et tegn på greenwashing og decoupling. Selskaberne kan forsøge at opnå højest mulig legitimitet ved at rapportere på det højeste antal SDG’er for at sikre, at interessenternes og samfundets forventninger opfyldes. Selskaberne har muligvis ikke har nogen igangværende, eller konkrete initiativer på alle SDG’erne, men selskaberne rapporterer stadig på disse for at øge indholdet i deres ESG-rapportering (Sebastião Vieira de Freitas Netto, 2020).

7.4 Opsummering

I afsnit 7 er ESG-rapporteringerne for de udvalgte selskaber analyseret i forhold til lovgivning, udvikling og tendenser. Analysen har vist, at der ikke er sammenhæng mellem størrelsen på de statslige selskaber og mængden af oplysninger, som indgår i ESG-rapporteringerne. Endvidere er det konstateret, at flere af selskaberne ikke overholder den gældende lovgivning, som de er

underlagt i de enkelte år. Selskaberne tilpasser sig gradvist efter lovgivningen – typisk 1-2 år efter lovgivningen bliver gældende. Endvidere kan det konstateres, at selskaberne påvirkes af multi-level-governance, som følge af at de beslutninger, der tages på globalt og EU-niveau, påvirker selskaberne igennem den danske lovgivning. Dette påvirker også de initiativer, som benyttes frivilligt til ESG-rapporteringerne. Analysen har ligeledes vist, at selskaberne forsøger at opnå legitimitet igennem deres ESG-rapporteringer. Legitimiteten forsøges øget over for selskabernes interessenter, og visse selskaber benytter et eller flere af de frivillige initiativer til at gøre dette, mens andre ikke benytter sig af disse initiativer. Endvidere er det analyseret, hvor greenwashing kan opstå.

8. Analyse af udviklingsfaktorer og fremtidens ESG-rapportering

I dette afsnit analyseres de faktorer, som har haft effekt på udviklingen i ESG-rapporteringerne i perioden 2014-2021 for de udvalgte selskaber. Endvidere analyseres de faktorer som fremadrettet kan påvirke ESG-rapporteringerne. Der vil i analysen blive taget udgangspunkt i den kvantificerede empiri fra afsnit 6 og 7, samt de fremtidige initiativer og krav om ESG-rapporteringer.

8.1 Faktorer som har påvirket udviklingen i perioden 2014-2021

Udviklingen af ESG-rapporteringer i perioden 2014-2021 kan være påvirket af flere forskellige faktorer. Især den lovmæssige faktor har haft stor indflydelse, da dette har tvunget tilpasninger i ESG-rapporteringerne og derved sikret løbende udvikling af disse.

I **figur 7** kan det ses, hvordan ESG-rapporteringen har udviklet sig igennem perioden 2014-2021 for at tilpasse sig den nuværende gældende lovgivning. Danmark indførte ifølge **figur 2** lov om samfundsansvar i 2008. Lovændringen var ikke krævet af EU, FN eller andre globale organisationer som har kunne have indflydelse på dansk lovgivning. Da EU vedtog EU-direktiv 2013/24 og 2014/95, havde det en direkte effekt på den danske lovgivning igennem årsregnskabsloven ved at indføre minimumskrav til indholdet i ESG-rapporteringerne. Effekten af dette er i tråd med teorien om multi-level-governance, idet EU vedtog direktiverne på et supranationalt niveau, således Danmark som medlemsland af EU skulle implementere disse direktiver i den danske lovgivning. Effekten af disse EU-direktiver kan tydeligt ses i figur 7. Her ses det, at ESG-rapporteringerne for de udvalgte selskaber over perioden 2014-2021 gradvist bliver mere og mere ensartet i forhold til, hvilke informationer der medtages i ESG-rapporteringerne. Det ses dog også, at de udvalgte selskaber ikke implementerer alle de nødvendige informationer og beskrivelser fra det år, som kravene er gældende fra, men at der er en 1-2 års implementeringsperiode. Denne implementeringsperiode kan både være tilsigtet eller utilsigtet. Analysen viser, at regulering sikrer et grundlag for selskabernes ESG-rapportering. Loven regulerer kun minimumskrav til selve indholdet, men ikke formatet for hvordan dette rapporteres specifikt. Derved er der stor forskel på hvordan de statslige selskaber har rapporteret på de lovmæssige forhold, både med hensyn til omfang, kvalitet og detaljegrad.

Udover den lovmæssige påvirkning ses det i analyserne i afsnit 7, at de frivillige initiativer har effekt og får en stigende tilslutning i perioden 2014-2021. I de udvalgte selskaber kan det tydeligt ses, at der er en stigning i brugen og tilslutning af de frivillige initiativer. De frivillige initiativer skaber en vejledning og begrebsramme, og i visse tilfælde konkrete mål som kan benyttes i ESG-rapporteringen. Dette medvirker til at udvikle og forme ESG-rapporteringerne. FN-initiativet SDG er det mest benyttede blandt de udvalgte selskaber, da fem ud seks af selskaberne aktivt benytter disse i deres ESG-rapportering, som det fremgår i figur 10. Derved har SDG'erne bidraget til at øge antallet af globale initiativer benyttet i ESG-rapporteringerne.

Endvidere har selskaberne øget fokus på at sikre, at deres primære og sekundære interesser har været tilfredsstillet, da dele af disse er nødvendige for selskabernes overlevelse. Det samme er gældende i forhold til at sikre selskabernes legitimitet. Både samfund og

interessenter har ifølge teorien fået deres forventninger opfyldt, som følge af at selskaberne i perioden stadig er i drift. ESG-rapporteringerne har udviklet sig igennem årrækken, som kan skyldes netop tilpasning i forhold interessenterne og samfundet, foruden tilpasninger til de lovmæssige reguleringer (Craig Deegan, 2011), (John Dowling, 1975).

8.2 Fremtidens ESG-rapportering

Fremtiden inden for ESG-rapportering er både kendt og ukendt. Analysen i afsnit 7 og 8 viser, at regulering igennem lovgivning haft stor indflydelse på, hvordan ESG-rapporteringerne har udformet og udviklet sig igennem de seneste år. Netop lovgivningen har som den mest betydningsfulde faktor været grundlaget for ESG-rapporteringernes udvikling sammen med de frivillige initiativer. Lovmæssigt har ESG-rapporteringerne været en del af årsregnskabsloven, som har bestemt visse krav. Som det kan ses at ovenstående analyser, har ESG-rapporteringen har udviklet sig i takt med lovgivningen. Rapporteringen kan også være bundet igennem andre organisatoriske tilslutninger, såsom FN. Virksomheder som er tilsluttet UNCG kan afgive særskilte rapporteringer, som kan indgå i ledelsesberetningen.

ESG's udvikling gør, at ESG ikke længere er uden for kerneforretningen, men nærmere bliver mere og mere en forpligtelse for selskabet. Udviklingen tyder på, at det er en prioriteret del af selskabernes forretningsgrundlag og rapportering (CSR, 2022).

8.2.1 ESG-rapportering med erklæringssikkerhed

En af de mest sandsynlige faktorer, som kan påvirke fremtidens udviklingen af ESG-rapporteringer, er krav til revisorerklæring på ESG-rapporteringen.

EU's CSRD-forslag adskiller sig fra tidligere direktiver, da man fra EU's side vil indføre krav om en erklæring fra uafhængigpart om en særskilt erklæring med sikkerhed på ESG-rapporteringen. Dette vil være en eskalering af tidligere krav, da årsregnskabet således udover en revisorerklæring på det finansielle regnskab vil indeholde en revisorerklæring på ESG-rapporteringen for de virksomheder, som omfattes af CSRD'et. EU beskriver, at erklæringen på ESG-rapporteringerne igennem CSRD'et skal ske gradvist. Ifølge EU's forslag skal der afgives en erklæring med begrænset sikkerhed, og senest seks år efter ændres kravet til erklæringer med høj grad af sikkerhed (FSR - danske revisorer, 2022).

Der er i årsregnskabsloven på nuværende tidspunkt ikke krav til særskilte erklæringer på ESG-rapporteringer, men der kan ved afvigelse af erklæring anvendes erklæringsstandarderne ISEA3000 eller ISAE 3410. EU har på nuværende tidspunkt ikke stillet krav til erklæringstyper herfor (FSR - danske revisorer, 2022).

Effekten af erklæringer med begrænset og høj grad af sikkerhed vil medføre øget troværdighed af ESG-rapporteringerne. Endvidere vil det understøtte og imødekomme de stigende krav fra omverdenen om pålidelig information på virksomhedernes ESG. Det vil medføre, at selskaberne får en øget legitimitet, da den sociale kontrakt mellem samfundet og interessenterne vil

blive styrket, mens forventningskløften kan mindskes. Endvidere vil en erklæring kunne understøtte, at flere af ansvarsområderne i CSR-pyramiden bliver overholdt, -ifølge teorien i afsnit 4. En erklæring vil formentlig kunne afdække det økonomiske, legale og etiske ansvar. Afhængig af ESG-rapporteringens format vil det filantropiske ansvar blive understøttet og valideret. Den øgede troværdighed på ESG-rapporteringer vil muligvis medføre, at selskaberne anklages for greenwashing og decoupling sjældnere, da revisorerklæringerne vil bekræfte data og konklusionerne i ESG-rapporteringerne. Modsat vil et forbehold eller en afkræftende konklusion i ESG-rapportering styrke samfundet og interessenternes mistanke til, at selskabet udfører greenwashing (Craig Deegan, 2011) (Siano, Vollero, Conte, & Amabile, 2017).

De tilgængelige erklæringstyper i Danmark giver forskellige former for sikkerhed. Jo højere sikkerhed erklæringerne afgives med, jo mere legitimitet, validitet og sikkerhed får interessenterne og samfundet ud af ESG-rapporteringens oplysninger. Den væsentligste forskel mellem erklæring med begrænset sikkerhed og høj grad af sikkerhed er, at der ved høj grad af sikkerhed skal udføres kontrol af væsentlige oplysninger (FSR - danske revisorer, 2022). Erklæringstandarden kan ses i bilag 10. Det kan diskuteres, om ESG-rapportering har behov for høj grad af sikkerhed frem for begrænset sikkerhed. Denne sondring kan ses i lyset af behovet for informationerne og brugen af disse, samt en væsentlighedsbetragtning.

Det er dog væsentlige forskelle på hvad en revisorerklæring kan give af sikkerhed, og hvad der kræves før disse erklæringer kan afviges. Udover at der stilles øget krav til selskabets revisor i form af øget arbejde i forbindelse med afvigelse af erklæringerne, stilles der også krav til selskabets udarbejdelse af disse rapporteringer. Oplysningerne, der indgår i ESG-rapporteringen, skal kunne verificeres. Endvidere kræves det, at der fastligger passende rapporteringskriterier, da disse netop er referencepunkt for revisors vurdering af rapporteringerne samt virksomhedens udarbejde af rapporteringen. I afhandlingens analyse fremgår det, at der er i de lovmæssige reguleringer, er minimumskrav til indholdet i ESG-rapporteringerne, men ikke til formatet. Hvis der skal afgives erklæringer på ESG-rapportering vil de kræve, at rapporteringskriterierne i tilstrækkelig grad beskriver, hvordan formatet i disse rapporteringerne skal være, herunder det konkrete indhold. Rapporteringskriteriet kan med fordel tage udgangspunkt i årsregnskabsloven, som definerer omfang, indhold og format ud fra størrelse og selskabsform. Endvidere er det konstateret i analyserne i afsnit 7, at selskaberne typisk har en implementeringsperiode af ny lovgivning på 1-2 år. Denne implementeringsperiode vil selskaberne sandsynligvis arbejde på at forkorte, da revisor formentligt vil rejse kritiske bemærkninger, forbehold og afkræftende konklusioner i deres erklæring, hvis de gældende regler og love ikke overholdes.

Regulering af ESG igennem lovgivningen sikrer, at selskaberne pålægges at følge den rapporteringsform, som er dikteret i loven. Til gengæld vil initiativet om brug af frivillige initiativer formentlig formindskes, som følge af at kravene i direktivet vil omfavne flere af de frivillige internationale initiativer i en lovmæssig kontekst. Det kan dog ses i analysen, at mens der i perioden 2014-2021 var stigende krav til ESG-rapportering igennem reguleringer i årsregnskabsloven, så steg tilslutningerne også til de frivillige initiativer. Dog er flere af disse initiativer

vejledninger til rapporteringsformater, hvilket CSRD'et kan erstatte afhængigt af rapporteringskriterierne.

9. Konklusion

ESG-rapportering har i perioden 2014-2021 inden for de statslige og delvist statslige selskaber udviklet sig fra primært at være en kvalitativ rapportering til at blive en kvantitativ og formaliseret rapportering med reguleringskrav. Reguleringen igennem krav og rammer for ESG-rapportering har professionaliseret området med fokus på både selskabernes, interessenterne og samfundets.

Den største udvikling af ESG-rapporteringerne har været styret af den danske lovgivning. Den danske lovgivning har i perioden 2014-2021 været påvirket af EU-direktiverne 2013/34/EU og 2014/95/EU. Disse direktiver har medvirket til nye krav i årsregnskabslovens §99a, som indeholder kravene til ESG. ESG i årsregnskabsloven har udviklet sig fra en frivillige begrebsramme til at blive lovmæssige standarder, som har fastsat minimumskrav, der skal overholdes. Disse minimumskrav er blevet implementeret igennem ajourføringen af årsregnskabsloven. Skærperne har også medført, at flere regnskabsklasser og derved selskaber underlægges disse krav. Udover den obligatoriske lovramme er der også sket ændringer inden for de frivillige initiativer. Tilslutningen til de frivillige begrebsrammer har været stigende i perioden 2014-2021. Især FN's SDG har medvirket til denne udvikling.

I afhandlingens analyse kan det ses, at de udvalgte statslige selskaber i høj grad har udviklet deres ESG-rapporteringer i tråd med lovgivningen, men også påvirket af de frivillige initiativer. De statslige selskaber har i perioden øget omfanget af deres ESG-rapporteringer markant. Stigningen kan både ses i antallet af sider omhandlende ESG, men også typer af rapporteringer. Flere af selskaberne har i perioden implementeret særskilte ESG-rapporteringer, udover indholdet i årsrapporten. Den særskilte ESG-rapportering er dog ikke ensartet på tværs af de udvalgte selskaber. Der kan ikke konkluderes endegyldigt på sammenhængen mellem størrelsen på selskaberne og omfanget af deres ESG-rapporteringer.

Endvidere kan det konstateres, at der i perioden 2014-2021 sker ajourføring af årsregnskabslovens §99a vedrørende ESG i 2016 og 2018 afhængigt af selskabet regnskabsklasse. Det er på baggrund af kodningen af årsrapporterne og ESG-rapporteringer for de enkelte selskaber konstateret, at lovgivningen ikke altid overholdes. Især beskrivelsen af risici inden for områderne medarbejderforhold, miljø- og klimamæssige forhold, menneskerettigheder, antikorruption og bestikkelse udestår. Det kan herudover konstateres, at enkelte selskaber igennem perioden har været på forkant med lovgivningens krav. Analysen viser ligeledes, at tilpasning til lovgivningen har en implementeringsperiode på 1-2 år.

Analysen viser, at brugen af de frivillige initiativer har været stigende i perioden 2014-2021. Især initiativerne UNCG og SDG'erne har været de initiativer, som selskaberne har implementeret. Analysen viser, at der maksimalt benyttes to initiativer. Analysen viser også, at selskaberne i høj grad benytter de samme SDG'er, hvilket kan skyldes, at alle selskaberne befinder sig i den statslige sektor.

Om den store udvikling på ESG-området fortsætter fremadrettet, vil i høj grad afhænge af, om de hvilke og antallet af regulatoriske initiativer der implementeres. Endvidere vil det også afhænge af, hvilke krav disse stiller, men udviklingen tyder på en skærpelse og udbygning af de eksisterende rammer. Fremtidens regulatoriske initiativer indeholder horisontale og sektor-specifikke lovforslag. EU's reguleringer er skiftet fra en fleksibel til en hård og kvantitativ tilgang. Dette kan ses i initiativet vedrørende CSRD, som blandt andet stiller krav til rapporteringskriterier og erklæringer med begrænset og senere hen høj grad af sikkerhed. Udviklingen i de forskellige initiativer kræver, at rapporteringskriterierne er detaljeret således, at selskaberne og erklæringsgiver har en referenceramme for deres arbejde.

10. Perspektivering

Denne afhandling har analyseret, hvordan statslige selskaber arbejder og har udviklet sig inden for ESG-rapportering. For at viderebygge på denne viden kunne der med fordel inddrages flere statslige selskaber. Dette ville gøre empirien større, hvorved at der i højere grad kunne konkluderes på baggrund af materialet. Det ville også være interessant at undersøge de statslige selskaber på et globalt eller europæisk niveau, og sammenholde disse med empirien og konklusionerne fra de danske statslige selskaber. Endvidere kunne der bygges videre på afhandlingen ved at afholde interviews med relevante medarbejdere i de udvalgte selskaber, som udarbejder ESG-rapporteringerne. Dette kunne give en højere grad af indblik i selskabernes motivation, valg og arbejdsproces.

Det ville også være en mulighed at undersøge, hvordan de private selskaber har påvirket de statslige selskabers ESG-rapportering. Endvidere ville det være interessant at inddrage yderligere teoretiske modeller i afhandlingen, som for eksempel principal-agent teorien. Her ville det kunne undersøges, hvordan de statslige selskaber har benyttet væsentlighedsanalyser til at sikre, at agents-/selskabet opfylder kravene og forventninger fra principal/samfundet som supplement til CSR-pyramiden.

Endvidere vil det være relevant at undersøge den teknologiske udviklings påvirkning på fremtidens ESG-rapporteringer. En af mulighederne er, at fremtidige ESG-rapporteringerne kan blive mere digitale. Udviklingen af datateknologi vil kunne muliggøre adgang til data og analyse på hidtil usete måder. Data, der er tilgængelige for alle interessenter, vil være grundlaget for flere forskellige typer analyser, som vil demonstrere virksomhedens forpligtelse til at tackle konkrete sociale og miljømæssige udfordringer. Virksomhedens kendskab til kritiske områder og delt ansvar med forsyningskæder vil blive fremhævet. Den større og mere detaljerede mængde data og analyser kan muligvis give en klarere forståelse af værdiskabelsen og forretningsaktiviteterne. Digitaliseringen heraf kan ske i flere formater, herunder realtidsdata, som kan rapporteres af dynamiske platforme og kommunikationskanaler. Data vil derved altid være tilgængelig for selskabets interessenter og samfundet. ESG-rapporteringerne vil derfor kunne udarbejdes hyppigere. Digitaliseringen ses allerede i forbindelse med at ikke-finansielle nøgletal rapporteres via XBL-indberetningen.

Rapportering og offentliggørelse af data og analyser for interessenterne, samfundet og eventuelle regulatoriske myndigheder vil kunne digitaliseres og derved udarbejdes oftere. ESG-data for eksempelvis selskabets produkter eller andre forhold vil kunne være tilgængelige i næsten realtid for forbrugerne og interessenterne.

En af mulighederne er også, at der kan opbygges en platform for bæredygtighedsdata på tværs af selskaberne og dens leverandører, for bedre at kunne imødekomme eventuelle risici for ESG-området og sikre transparens igennem hele værdikæden (GRI, 2016).

En af de mulige ulemper ved offentlige data er, at selskaberne muligvis vil have mindre kontrol over informationen om selskabet end tidligere. Virksomheder vil formentligt, som i dag, stadig være forpligtet til at afsløre oplysninger om deres indvirkning på samfundet og verdens naturlige ressourcer. Oplysninger om bæredygtighed og realiserede data vil give et klart overblik over virksomhedernes bidrag til klima og miljø. Indvirkningen af dataene vil kunne være med til at afdække hele selskabets forsyningskæde. Virksomheder vil kende og videregive oplysninger om deres partnere og deres partneres indvirkning inden for den udvidede forsyningskæde. Selskabets proaktive bidrag til samfundets hovedudfordringer vil derved være tydeligt for alle såvel som dens strategiske plan. Omvendt til negative påvirkninger og forhold tydeliggøres, og derved kan det svække legitimitet mere, men transparens øges for interessenterne.

Generelt vil interessenter have adgang til oplysninger om selskabets præstationer fra flere kilder. Væsentlighedsbegrebet bliver til et mere dynamisk koncept end det er nu. Dette skyldes velinformerede interessenter, som følge af datamængden de skal konsumere og analysere.

Interessenterne vil muligvis kunne fortolke bæredygtighedsdata på en måde, hvorpå de vil kunne evaluere værdiskabelsen mere bredt og effektivt end før. Som et yderligere resultat vil selskabernes tilgange til interessenter muligvis ændre sig, da selskabet formentligt behov for en ny styringsstruktur, skal muliggøre at virksomheder at reagere hurtigere og anderledes end tidligere som følge af interessenternes viden og muligheder.

11. Litteratur og kildefortegnelse

- Andersen, I. (2019). *Den skinbarlige virkelighed: om vidensproduktion inden for samfundsvidenskaberne 6. udgave*. Samfundslitteratur.
- Armando Calabrese, R. C. (2016). A fuzzy analytic hierarchy process method to support materiality assessment in sustainability reporting. *Journal of Cleaner Production*, 247-265.
- Bell, E., Alan, B., & Harley, B. (2018). Business research methods, fifth edition. *Oxford university press*.
- Carroll, A. B. (2016). Carroll's pyramid of CSR: taking another look. *International Journal of Corporate Social Responsibility*.
- Craig Deegan, J. U. (2011). *Financial Accounting Theory: European Edition 2. edition*. McGraw Hill.
- CSR. (25. maj 2022). *CSR 2021: Tsunami af regler fra EU*. Hentet fra CSR.dk: <https://csr.dk/csr-2021-tsunami-af-regler-fra-eu>
- Deloitte. (2016). *IFRS Introduktion til de internationale regnskabsstandarder*. København: Deloitte.
- Domingues, A. R., Lozano, R., Ceulemans, K., & Ramos, T. B. (2017). Sustainability reporting in public sector organisations: Exploring the relation between the reporting process and organisational change management for sustainability. *Journal of environmental management*, 292-301.
- DR-A. (14. januar 2021). *DR – kort fortalt*. Hentet fra dr.dk/om-dr: <https://www.dr.dk/om-dr/organisationen/dr-kort-fortalt>
- DR-B. (2015). *Årsrapport 2014*. Danmarks Radio.
- DR-C. (2016). *Årsrapport 2015*. Danmarks Radio.
- DR-D. (2017). *Årsrapport 2016*. Danmarks Radio.
- DR-E. (2018). *Årsrapport 2017*. Danmarks Radio.
- DR-F. (2019). *Årsrapport 2018*. Danmarks Radio.
- DR-G. (2020). *Årsrapport 2019*. Danmarks Radio.
- DR-H. (2021). *Årsrapport 2020*. Danmarks Radio.
- DR-I. (2022). *Årsrapport 2021*. Danmarks Radio.
- DSB-A. (6. maj 2022). *De vigtigste milepæle i DSB's historie*. Hentet fra dsb.dk: <https://www.dsb.dk/om-dsb/skole--og-studiemateriale/milepale-i-dsbs-historie/milepale-i-dsbs-historie/>
- DSB-B. (2015). *Årsrapport 2014*. DSB.
- DSB-C. (2016). *Årsrapport 2015*. DSB.
- DSB-D. (2017). *Årsrapport 2016*. DSB.
- DSB-E. (2018). *Årsrapport 2017*. DSB.
- DSB-F. (2019). *Årsrapport 2018*. DSB.
- DSB-G. (2020). *Årsrapport 2019*. DSB.

- DSB-H. (2021). *Årsrapport 2020*. DSB.
- DSB-I. (2022). *Årsrapport 2021*. DSB.
- DSB-J. (2015). *Miljørapport 2014*. DSB.
- DSB-K. (2016). *Miljørapport 2015*. DSB.
- DSB-L. (2017). *Miljørapport 2016*. DSB.
- DSB-M. (2018). *Miljørapport 2017*. DSB.
- DSB-N. (2019). *Miljørapport 2018*. DSB.
- DSB-O. (2020). *Miljøopgørelsen 2019*. DSB.
- DSB-P. (2021). *Miljøopgørelsen 2020*. DSB.
- DSB-Q. (2022). *Miljøopgørelsen 2021*. DSB.
- Dumay, J. G. (2010). GRI Sustainability Reporting Guidelines For Public And Third Sector Organizations. *A critical review*, 541-548.
- Erhvervsministeriet-A. (1. januar 2015). *LOV nr 738 af 01/06/2015 - Lov om ændring af årsregnskabsloven og forskellige andre love*. Hentet fra retsinformation.dk: <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2015/738>
- Erhvervsministeriet-C. (8. august 2019). *LKB nr 838 af 08/08/2019 - Bekendtgørelse af årsregnskabsloven*. Hentet fra retsinformation.dk: <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2019/838>
- Erhvervsstyrelsen - A. (26. april 2022). *Årsrapportens ESG taksonomi*. Hentet fra erhvervsstyrelsen.dk: <https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-vejledning-om-esg-taksonomi>
- Erhvervsstyrelsen-B. (7. maj 2021). *Krav til årsrapportens indhold*. Hentet fra erhvervsstyrelsen.dk: <https://erhvervsstyrelsen.dk/krav-til-aarsrapportens-indhold>
- Erhvervsstyrelsen-C. (10. maj 2021). *Lovpligtig redegørelse for samfundsansvar*. Hentet fra erhvervsstyrelsen.dk: <https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-vejledning-om-lovpligtig-redegoerelse-samfundsansvar>
- Erhvervsstyrelsen-D. (1. maj 2010). *Statslige aktieselskaber*. Hentet fra erhvervsstyrelsen.dk: <https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-statslige-aktieselskaber>
- Erhvervsstyrelsen-E. (9. februar 2021). *Krav til børsnoterede virksomheder og statslige aktieselskaber*. Hentet fra erhvervsstyrelsen.dk: <https://erhvervsstyrelsen.dk/krav-boersnoterede-virksomheder-og-statslige-aktieselskaber>
- Erhvervsstyrelsen-F. (2016. marts 2016). *Måltal og politikker for den kønsmæssige sammensætning af ledelsen og for afrapportering herom*. Hentet fra erhvervsstyrelsen.dk: <https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-maltal-og-politikker-den-konsmaessige-sammensaetning-af-ledelsen-og-afrapportering-herom>
- Erhvervsstyrelsen-G. (18. december 2020). *Vejledning om lovpligtig redegørelse for dataeti*. Hentet fra erhvervsstyrelsen.dk: <https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-vejledning-om-lovpligtig-redegoerelse-dataetik?msclkid=34e7f8becc7e11ecbb8ed6c8b80d6ec8>

- EU-A. (23. februar 2022). *Corporate sustainability due diligence*. Hentet fra ec.europa.eu: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_1145
- EU-B. (22. oktober 2014). *Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/95/EU af 22. oktober 2014 om ændring af direktiv 2013/34/EU for så vidt angår offentliggørelse af ikke-finansielle oplysninger og oplysninger om mangfoldighed for visse store virksomheder og koncerner EØS-relevante*. Hentet fra Eur-lex.europa.eu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:32014L0095&qid=1423126433882>
- EU-C. (26. april 2022). *Legislative powers*. Hentet fra europarl.europa: <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/powers-and-procedures/legislative-powers>
- EU-D. (45. oktober 2004). *Corporate sustainability reporting*. Hentet fra ec.europa.eu: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en
- EY. (17. maj 2021). *Ny EU-lovpakke for bæredygtighed*. Hentet fra ey.com/d: https://www.ey.com/da_dk/assurance/ny-eu-lovpakke-for-baeredygtighed
- Fernando, S., & Lawrence, S. (2014). *A THEORETICAL FRAMEWORK FOR CSR PRACTICES: INTEGRATING LEGITIMACY THEORY, STAKEHOLDER THEORY AND INSTITUTIONAL THEORY*. Hentet fra Researchgate.net: https://www.researchgate.net/profile/Susith_Fernando2/publication/290485216_A_theoretical_framework_for_CSR_practices_Integrating_legitimacy_theory_stakeholder_theory_and_institutional_theory/links/5a8629ee458515b8af890861/A-theoretical-framework-for-CSR-
- Finansministeriet-A. (26. april 2022). *Organisering af statens selskaber*. Hentet fra fm.dk: <https://fm.dk/arbejdsmraader/statens-selskaber/organisering/>
- Finansministeriet-B. (2015). *Statens ejerskabspolitik*. København: Finansministeriet.
- FN-A. (26. april 2022). *UN Global Compact*. Hentet fra UN: <https://www.un.org/Depts/ptd/about-us/un-global-compact>
- FN-B. (5. maj 2022). *The Ten Principles of the UN Global Compact*. Hentet fra unglobalcompact.org: <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>
- FN-C. (5. maj 2022). *The 17 Sustainable Development Goal*. Hentet fra un.dk/about-the-un: <https://un.dk/about-the-un/sdgs/>
- Folketinget-A. (16. december 2008). *2008/1 LSV 5 - Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 16. december 2008*. Hentet fra retsinformation: <https://www.retsinformation.dk/eli/ft/200813L00005>
- Folketinget-B. (15. november 2014). *EU.dk*. Hentet fra Direktiv om offentliggørelse af ikke-finansielle oplysninger for visse store virksomheder: <https://www.eu.dk/da/dokumenter/direktiver/alle-direktiver/direktiver-2014/2014L0095>
- Folketinget-C. (23. september 2020). *Fra EU-regler til dansk lov*. Hentet fra EU.dk: <https://www.eu.dk/da/danmark-i-eu/eu-ret-i-danmark/fra-eu-regler-til-dansk-lov>
- FSR - danske revisorer. (26. april 2022). *FSR - Publikationer - Fakta om bæredygtighedsrapportering*. Hentet fra FSR - danske revisorer:

- <https://www.fsr.dk/Files/Files/Dokumenter/V%C3%A6rkt%C3%B8j/Publikationer/Faktaark%20om%20revisorerkl%C3%A6ringer%20p%C3%A5%20b%C3%A6redygtighedsrapporteringer.pdf>
- Gatti, L., Seele, P., & Rademacher, L. (2019). Grey zone in – greenwash out. A review of greenwashing research and implications for the voluntary-mandatory transition of CSR. *International Journal of Corporate Social Responsibility*, 15.
- gkstrategy. (26. april 2022). *CSR was so 90s. It's time for ESG*. Hentet fra gkstrategy: <https://gkstrategy.com/blog/csr-90s-time-esg/>
- GRI. (2016). The Next Era of Corporate Disclosure. *Sustainability and reporting 2025 project*, 30.
- GRI. (5. maj 2022). *The global standards for sustainability reporting*. Hentet fra globalreporting.org: <https://www.globalreporting.org/standards/>
- John Dowling, J. P. (1975). Organizational Legitimacy: Social Values and Organizational Behavior. *Pacific Sociological Review*, 18.
- Kell, G. (2014, august 13). *Five trends that show corporate responsibility is here to stay*. Retrieved from georgkell.com/opinions: <http://www.georgkell.com/opinions/2014/9/13/five-trends-that-show-corporate-responsibility-is-here-to-stay>
- Krippendorff, K. (2018). *Content Analysis - An Introduction to Its Methodology fourth edition*. SAGE Publications,.
- Kulturministeriet-A. (11. januar 2016). *BEK nr 62 af 11/01/2016 - Bekendtgørelse om den regnskabsmæssige adskillelse mellem DR's, TV 2DANMARK A/S' og de regionale TV 2 - virksomheders public servicevirksomhed og anden virksomhed*. Hentet fra retsinformation.dk: <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:Lsfjdh-34mYJ:https://www.retsinformation.dk/api/pdf/176924+&cd=1&hl=da&ct=clnk&gl=dk>
- Kulturministeriet-B. (18. juni 2020). *BEK nr 946 af 18/06/2020 - Bekendtgørelse om vedtægt for DR*. Hentet fra retsinformation.dk: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/946>
- Lindblom, C. E., & Woodhouse, E. J. (1993). *The policy-making process*. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice Hall.
- Louise Scott, A. M. (2018). *From promise to reality: Does business really care about the SDGs?* PWC.
- Ludger Niemann, T. H. (2017). Sustainability reporting by local governments: a magic tool? Lessons on use and usefulness from European pioneers. *Public Management Review*.
- Majid Khan, J. L. (2018). Content Analysis of Corporate Social Responsibility Disclosures: An Assessment of Approaches. *ANZAM 2018/32nd ANZAM Conference*.
- Md Habib-Uz-Zaman Khan, A. K. (2009). Corporate social responsibility (CSR) reporting: a study of selected banking companies in Bangladesh. *Social Responsibility Journal*.
- Metroselskabet I/S-A. (6. maj 2022). *Metroen i tal*. Hentet fra m.dk: <https://m.dk/om-metroen/metroen-i-tal/>
- Metroselskabet-B. (2015). *Årsrapport 2014*. Metroselskabet I/S.
- Metroselskabet-C. (2016). *Årsrapport 2015*. Metroselskabet I/S.

- Metroselskabet-D. (2017). *Årsrapport 2016*. Metroselskabet I/S.
- Metroselskabet-E. (2018). *Årsrapport 2017*. Metroselskabet I/S.
- Metroselskabet-F. (2019). *Årsrapport 2018*. Metroselskabet I/S.
- Metroselskabet-G. (2020). *Årsrapport 2019*. Metroselskabet I/S.
- Metroselskabet-H. (2021). *Årsrapport 2020*. Metroselskabet I/S.
- Metroselskabet-I. (2022). *Årsrapport 2021*. Metroselskabet I/S.
- Metroselskabet-J. (2017). *CSR-rapport 2016*. Metroselskabet I/S.
- Metroselskabet-K. (2018). *CSR-Rapport 2017*. Metroselskabet I/S.
- Metroselskabet-L. (2019). *CSR-rapport 2018*. Metroselskabet I/S.
- Metroselskabet-M. (2020). *CSR-Rapport 2019*. Metroselskabet I/S.
- Metroselskabet-N. (2021). *CSR-Rapport 2020*. Metroselskabet I/S.
- Metroselskabet-O. (2022). *CSR-Rapport 2021*. Metroselskabet I/S.
- Milne, M. J. (2013). The Triple Bottom Line, the Global Reporting. *Journal of Business Ethics*, 13-29.
- Naviair-A. (6. maj 2022). *DET LÅVER NAVIAIR*. Hentet fra [naviair.dk/](https://www.naviair.dk/om-naviair/det-laver-naviair): <https://www.naviair.dk/om-naviair/det-laver-naviair>
- Naviair-B. (2015). *Årsrapport 2014*. Naviair.
- Naviair-C. (2016). *Årsrapport 2015*. Naviair.
- Naviair-D. (2017). *Årsrapport 2016*. Naviair.
- Naviair-E. (2018). *Årsrapport 2017*. Naviair.
- Naviair-F. (2019). *Årsrapport 2018*. Naviair.
- Naviair-G. (2020). *Årsrapport 2019*. Naviair.
- Naviair-H. (2021). *Årsrapport 2020*. Naviair.
- Naviair-I. (2022). *Årsrapport 2021*. Naviair.
- Naviair-J. (2018). *CSR-Rapport 2017*. Naviair.
- Naviair-K. (2019). *CSR-Rapport 2018*. Naviair.
- Naviair-L. (2020). *CSR-Rapport 2019*. Naviair.
- Naviair-M. (2021). *CSR-Rapport 2020*. Naviair.
- Naviair-N. (2022). *CSR-Rapport 2021*. Naviair.
- Neimann, L., & Hoppe, T. (2018). Sustainability reporting by local governments: a magic tool? Lessons on use and usefulness from European pioneers. *Public management review*, 24.
- Ponte, S. &. (26. februar 2013). *Voluntary standards, expert knowledge and the governance of*. Hentet fra [onlinelibrary.wiley.com](https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/glob.12011): <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/glob.12011>

- PRI. (5. maj 2022). *What is the PRI?* Hentet fra unpri.org/about-us: <https://www.unpri.org/about-us/about-the-pri>
- PWC-A. (11. marts 2022). *Forslag til EU Direktiv om Sustainable Corporate Due Diligence*. Hentet fra pwc.dk: <https://www.pwc.dk/da/artikler/2022/03/forslag-til-eu-direktiv-sustainable-corporate-due-diligence.html>
- PWC-B. (4. maj 2022). *Bæredygtighed: Udfordringer og løsninger*. Hentet fra pwc.dk/da/services/sustainability: <https://www.pwc.dk/da/services/sustainability.html>
- Rigsrevisionen-A. (5. maj 2022). *Juridisk-kritisk revision*. Hentet fra rigsrevisionen.dk: <https://rigsrevisionen.dk/saadan-arbejder-vi/saadan-reviderer-vi-statsregnskabet/juridisk-kritisk-revision>
- Rigsrevisionen-B. (4. maj 2022). *rigsrevisionen.dk/*. Hentet fra Forvaltningsrevision: <https://rigsrevisionen.dk/saadan-arbejder-vi/saadan-reviderer-vi-statsregnskabet/forvaltningsrevision>
- S&B-A. (6. maj 2022). *Moderselskabet med den overordnede styring*. Hentet fra sundogbaelt.dk/om-os/organisering-og-ledelse: <https://sundogbaelt.dk/om-os/organisering-og-ledelse/sund-baelt-holding-a-s/>
- S&B-B. (2015). *Årsrapport 2014*. Sund & Bælt Holding.
- S&B-C. (2016). *Årsrapport 2015*. Sund & Bælt Holding.
- S&B-D. (2017). *Årsrapport 2016*. Sund & Bælt Holding.
- S&B-E. (2018). *Årsrapport 2017*. Sund & Bælt Holding.
- S&B-F. (2019). *Årsrapport 2018*. Sund & Bælt Holding.
- S&B-G. (2020). *Årsrapport 2019*. Sund & Bælt Holding.
- S&B-H. (2021). *Årsrapport 2020*. Sund & Bælt Holding.
- S&B-I. (2022). *Årsrapport 2021*. Sund & Bælt Holding.
- SASB. (26. april 2022). *SASB Standards & Other ESG Frameworks*. Hentet fra SASB: <https://www.sasb.org/about/sasb-and-other-esg-frameworks/>
- Sebastião Vieira de Freitas Netto, M. F. (2020). Concepts and forms of greenwashing: a systematic review. *Environmental Sciences Europe*.
- Siano, A., Vollero, A., Conte, F., & Amabile, S. (2017). More than words: Expanding the taxonomy of greenwashing after the Volkswagen scandal. *Journal of business research*.
- Statsrevisorerne. (2015). *Beretning om staten som selskabsejer*. København: Statsrevisorerne.
- Suchman, M. C. (1995). Managing Legitimacy: Strategic and Institutional Approaches. *Academy of Management Review* Vol. 20., No. 3.
- Susith Fernando, S. L. (2014). A theoretical framework for CSR practices: Integrating legitimacy theory, stakeholder theory and institutional theory. *The Journal of Theoretical Accounting*, 32.
- Tagesson, T. K., & Ekström, M. L. (2013). What explains the extent and content of social disclosures in Swedish municipalities' annual reports. *Journal of Management and Governance*, 217-235.

- The ERM Foundation. (5. maj 2022). *erm.com*. Hentet fra Material topics:
<https://www.erm.com/sustainability-report/reporting-approach/material-topics/>
- The Value Reporting Foundation. (2022, maj 5). *About us*. Retrieved from [integratedreporting.org](https://www.integratedreporting.org/the-iirc-2/):
<https://www.integratedreporting.org/the-iirc-2/>
- Transport- og Boligministeriet-A. (6. juni 2007). *LOV nr 551 af 06/06/2007 - Lov om Metroselskabet I/S og Arealudviklingsselskabet I/S*. Hentet fra [retsinformation.dk](https://www.retsinformation.dk):
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2007/551>
- Transport- og Boligministeriet-B. (26. maj 2010). *LOV nr 529 af 26/05/2010 - Lov om Naviair*. Hentet fra [retsinformation.dk](https://www.retsinformation.dk): <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2010/529>
- TRNSKI, M. (2005). MULTI-LEVEL GOVERNANCE. *Political Science*, 32. Retrieved from
<http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.1084.6490&rep=rep1&type=pdf>
- TV2 Danmark A/S. (6. maj 2022). *TV 2 in short*. Hentet fra omtv2.tv2.dk/fakt:
<https://omtv2.tv2.dk/fakta/tv-2-in-short/>
- TV2-A. (2015). *Årsrapport 2014*. TV2 Danmark.
- TV2-B. (2016). *Årsrapport 2015*. TV2 Danmark.
- TV2-C. (2017). *Årsrapport 2016*. TV2 Danmark.
- TV2-D. (2018). *Årsrapport 2017*. TV2-Danmark.
- TV2-E. (2019). *Årsrapport 2018*. TV2 Danmark.
- TV2-F. (2020). *Årsrapport 2019*. TV2-Danmark.
- TV2-G. (2021). *Årsrapport 2020*. TV2 Danmark.
- TV2-H. (2022). *Årsrapport 2021*. TV2 Danmark.
- TV2-I. (2015). *CSR-redegørelse 2014*. TV2 Danmark.
- TV2-J. (2016). *CSR-redegørelse 2015*. TV2 Danmark.
- TV2-K. (2017). *CSR-redegørelse 2016*. TV2 Danmark.
- TV2-L. (2018). *CSR-redegørelse 2017*. TV2 Danmark.
- TV2-M. (2019). *CSR-redegørelse 2018*. TV2 Danmark.
- TV2-N. (2020). *CSR-redegørelse 2019*. TV2 Danmark.
- TV2-O. (2021). *CSR-redegørelse 2020*. TV2 Danmark.
- TV2-P. (2022). *Ansvarlighedsrapport 2021*. TV2 Danmark.
- Vincenzo Formisano, M. F. (2018). The strategic priorities in the materiality matrix of the banking enterprise. *The TQM Journal*.
- W.Roberts, R. (1992). Determinants of corporate social responsibility disclosure: An application of stakeholder theor. *Accounting, Organizations and Society*, 596-612.

12. Figur og tabelliste

Tabel 1 – Tabellen er udarbejdet til afhandlingen efter årsregnskabslovens bestemmelser (Erhvervsstyrelsen-B, 2021).....	18
Tabel 2 – Oversigt over de udvalgte selskaber og virksomheder som indgår i afhandlingens analyse. (Finansministeriet-A, 2022)	38
Tabel 3 – Viser data fra TV2's årsrapporter i perioden 2014-2021: Kilder (TV2-A, 2015) (TV2-B, 2016) (TV2-C, 2017) (TV2-D, 2018) (TV2-E, 2019) (TV2-F, 2020) (TV2-G, 2021) (TV2-H, 2022) (TV2-I, 2015) (TV2-J, 2016) (TV2-K, 2017) (TV2-L, 2018) (TV2-M, 2019) (TV2-N, 2020) (TV2-O, 2021) (TV2-P, 2022).....	39
Tabel 4 – Viser data fra DSB's årsrapporter i perioden 2014-2021: Kilder (DSB-B, 2015) (DSB-C, 2016) (DSB-D, 2017) (DSB-E, 2018) (DSB-F, 2019) (DSB-G, 2020) (DSB-H, 2021) (DSB-I, 2022) (DSB-J, 2015) (DSB-K, 2016) (DSB-L, 2017) (DSB-M, 2018) (DSB-N, 2019) (DSB-O, 2020) (DSB-P, 2021) (DSB-Q, 2022)	40
Tabel 5 – Viser data fra S&B's årsrapporter i perioden 2014-2021: Kilder (S&B-B, 2015) (S&B-C, 2016) (S&B-D, 2017) (S&B-E, 2018) (S&B-F, 2019) (S&B-G, 2020) (S&B-H, 2021) (S&B-I, 2022).....	40
Tabel 6 – Viser data fra Metroselskabet I/S årsrapporter i perioden 2014-2021: Kilder(Metroselskabet-B, 2015) (Metroselskabet-C, 2016) (Metroselskabet-D, 2017) (Metroselskabet-E, 2018) (sMetroselskabet-F, 2019) (Metroselskabet-G, 2020) (Metroselskabet-H, 2021) (Metroselskabet-I, 2022) (Metroselskabet-J, 2017) (Metroselskabet-K, 2018) (Metroselskabet-L, 2019) (Metroselskabet-M, 2020) (Metroselskabet-N, 2021) (Metroselskabet-O, 2022)	41
Tabel 7 – Viser data fra Naviair's årsrapporter i perioden 2014-2021: Kilder (Naviair-B, 2015) (Naviair-C, 2016) (Naviair-D, 2017) (Naviair-E, 2018) (Naviair-F, 2019) (Naviair-G, 2020) (Naviair-H, 2021) (Naviair-I, 2022) (Naviair-J, 2018) (Naviair-K, 2019) (Naviair-L, 2020) (Naviair-M, 2021) (Naviair-N, 2022)	42
Tabel 8 – Viser data fra DR's årsrapporter i perioden 2014-2021: Kilder: (DR-B, 2015) (DR-C, 2016) (DR-D, 2017) (DR-E, 2018) (DR-F, 2019) (DR-G, 2020) (DR-H, 2021) (DR-I, 2022)	42
Tabel 9 – TV2 udvikling i ESG-rapportering	44
Tabel 10 – DSB-udvikling i ESG-rapportering.....	46
Tabel 11 – S&B Udvikling i ESG-rapportering	47
Tabel 12 – Metroselskabet udvikling i ESG-rapportering	48
Tabel 13 – Naviair udvikling i ESG-rapportering	49
Tabel 14 – DR-udvikling i ESG-rapportering	51
Tabel 15 – Gennemsnitlig nettoomsætning, balancesum og antal medarbejdere i perioden 2014-202 – de grønne tal viser det største gennemsnitlig beløb/antal på tværs af selskaberne: Tabellen er udarbejdet på baggrund af bilag 4-9	54
 Figur 1 – "Videns produktionens arbejdsgang og hovedelementer". Figuren er udarbejdet og illustreret med baggrund i (Andersen, 2019).	12
Figur 2 – Figuren er udarbejdet til afhandlingen på baggrund af beskrivelser og kilder benyttet i afsnit afhandlingens afsnit 3.	18
Figur 3 – Illustration af ændringer af lov og statens politikker for statslige selskaber og virksomheder. Indsæt kilder.....	21
Figur 4 – Figuren er udarbejdet specifikt til afhandlingen på baggrund af (Carroll, 2016)	27
Figur 5 – Brugen af særskilte ESG-rapporteringer udover årsrapporten i perioden 2014-2021. Figuren er baseret på bilag 4-9.....	52

Figur 6 – Udvikling i sideantal i ESG-rapporteringerne i perioden 2014-2021. Figuren er udarbejdet på baggrund af bilag 4-9.....	53
Figur 7 – Procent af gældende lovgivning opfyldt pr. år i perioden 2014-2021. Baseret på bilag 4-9...	55
Figur 8 – Udvikling i antallet af frivillige initiativer benyttet i perioden 2014-2021: Baseret på bilag 4-9	56
Figur 9 – Fordelingen af de benyttede initiativer: Baseret på bilag 4-9	57
Figur 10 – Antal initiativer benyttet fordelt pr. selskab i perioden 2014-2021: Baseret på bilag 4-9....	57
Figur 11 – Antal af SDG’er i selskaberne ESG-rapporteringer pr. år i perioden 2016-2021: Baseret på bilag 4-9.....	58
Figur 12 – Antal af SDG’er i selskaberne ESG-rapporteringer pr. år i perioden 2016-2021: Baseret på bilag 4-9.....	59

13. Bilag

Bilag 1 - Organisering af statens selskaber

Kilde: (Finansministeriet-A, 2022). Nedenstående er listen over de statslige og delvist statslige ejer skaber defineret af finansministeriet.

Selskab	Ejerministerium	Ejerandel
Statslige aktieselskaber		
Bornholmstrafikken Holding A/S	Transport	100 pct.
Danmarks Genopretningsfond A/S	Finans	100 pct.
Dansk Jagtforsikring A/S	Miljø 1)	51 pct.
Danske Spil A/S	Finans	80 pct.
Det Danske Klasselotteri A/S	Finans	100 pct.
Eksport Kredit Finansiering A/S	Erhvervs	100 pct.
Evida Holding A/S	Finans	100 pct.
Staten og Kommunernes Indkøbsservice A/S	Finans	55 pct.
Statens Ejendomssalg A/S	Finans	100 pct.
Sund & Bælt Holding A/S	Transport	100 pct.
TV2 DANMARK A/S	Kultur	100 pct.
Ørsted A/S 2)	Finans	50,1 pct.
Aktieselskaber med statslig aktieminoritet		
Kalaallit Airports International A/S	Finans	33,3 pct.
Københavns Lufthavne A/S 2)	Finans	39,2 pct.
NORDUnet A/S	Uddannelses- og Forsknings	24,2 pct.
PostNord AB	Transport	40 pct.
SAS AB 2)	Finans	21,8 pct.
Selvstændige offentlige virksomheder mv.		
DanPilot	Erhvervs	100 pct.
DSB	Transport	100 pct.
EKF Danmarks Eksportkredit	Erhvervs	100 pct.
Energinet	Klima-, Energi og Forsynings	100 pct.
Finansiel Stabilitet	Erhvervs	100 pct.
Fjordforbindelsen Frederikssund	Transport	100 pct.
Investeringsfonden for udviklingslande	Udenrigs	100 pct.
Naviair	Transport	100 pct.
Nordsøenheden	Erhvervs	100 pct.
Vækstfonden	Erhvervs	100 pct.
Interessentskaber		
Grand Départ Copenhagen Denmark 2022 I/S	Erhvervs	23,6 pct.
Metroselskabet I/S	Transport	41,7 pct.
Udviklingselskabet By & Havn I/S	Transport	5 pct.

1) Miljøstyrelsen

2) Børsnoteret

Bilag 2– SDG'erne

Kilde: (FN-C, 2022)

Nedenfor er de 17 verdensmål kendt som SDG'erne illustreret.

Bilag 3– Kodnings-skabelon

Bilaget viser kodnings-skabelonen som er udarbejdet til afhandlingen, og som benyttes i forbindelse med analysen. Forklaring af skabelonen og kodning kan ses ifølge afsnit 5.2

1. Typer rapporteringer hvor ESG-fremgår	År XXXX
- Årsrapport	0/1
- Særskilt ESG-rapportering	0/1
Sum af typer:	0/1
Samlet antal sider for ESG-rapportering:	=SUM

2. Årsregnskabsloven §99	2014
Beskrivelse af forretningsmodel	0/1
Politikker for samfundsansvar: (ÅRL §99a)	=SUM
- Miljø	0/1
- Sociale forhold	0/1
- Medarbejderforhold	0/1
- Respekt for menneskerettigheder	0/1
- Antikorruption og bestikkelse	0/1
Redegørelse for politikker til handlinger: (ÅRL §99a)	=SUM
- Miljø	0/1
- Sociale forhold	0/1
- Medarbejderforhold	0/1
- Respekt for menneskerettigheder	0/1
- Antikorruption og bestikkelse	0/1
Risici: (ÅRL §99a)	=SUM
- Miljø	0/1
- Sociale forhold	0/1
- Medarbejderforhold	0/1
- Respekt for menneskerettigheder	0/1
- Antikorruption og bestikkelse	0/1
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	0/1
Måltal og politikker for kønsmæssigsammensætning (ÅRL §99d)	0/1
Dataetik (ÅRL §99d)	0/1
EU-taksomomi	0/1
Sum af §99 kodning:	=SUM
Procentdel opfyldt ift. gældende lovgivning:	= PROCENT

3. Internationale ESG-begrebsrammer	2014
Global Reporting Initiative - GRI	0/1
Principles for Responsible Investment - PRI	0/1
Climate Disclosure Standards Board - CDSB	0/1
Integrated Reporting - IR	0/1
Sustainability accounting standards board - SABS	0/1
The United Nations Global Compact - UNGC	0/1
Sustainable Development Goals - SDG'er	0/1
Øvrige ESG-begrebsrammer anvendt	0/1
Sum af benyttet begrebsrammer:	=SUM

4. Sustainable Development Goals - SDG'erne	2016
1. Afskaf fattigdom	0/1
2. Stop sult	0/1
3. Sundhed og trivsel	0/1
4. Kvalitetsuddannelse	0/1
5. Ligestilling mellem kønnene	0/1
6. Rent vand og sanitet	0/1
7. Bæredygtig energi	0/1
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0/1
9. Industri, innovation og infrastruktur	0/1
10. Mindre ulighed	0/1
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0/1
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0/1
13. Klimaindsats	0/1
14. Livet i havet	0/1
15. Livet på land	0/1
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0/1
17. Partnerskaber for handling	0/1
Sum af benyttet SDGer:	=SUM

Bilag 4– TV2 ESG-kodning

1. Typer rapporteringer hvor ESG-fremgår	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
- Årsrapport	0	1	1	1	1	1	1	1
- Særskilt ESG-rapportering	1	1	1	1	1	1	1	1
Sum af typer:	1	2	2	2	2	2	2	2
Samlet antal sider for ESG-rapportering:	6	6	6	5	8	9	10	65

2. Årsregnskabsloven §99	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Beskrivelse af forretningsmodel	1	1	1	1	1	1	1	1
Politikker for samfundsansvar: (ÅRL §99a)	0	2	3	5	5	5	5	5
- Miljø	0	0	0	1	1	1	1	1
- Sociale forhold	0	0	0	1	1	1	1	1
- Medarbejderforhold	0	1	1	1	1	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	1	1	1	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	1	1	1	1	1	1	1
Redegørelse for politikker til handlinger: (ÅRL §99a)	0	0	2	5	5	5	5	5
- Miljø	0	0	0	1	1	1	1	1
- Sociale forhold	0	0	0	1	1	1	1	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	1	1	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	1	1	1	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	1	1	1	1	1	1
Risici: (ÅRL §99a)	0	0	0	0	0	0	0	5
- Miljø	0	0	0	0	0	0	0	1
- Sociale forhold	0	0	0	0	0	0	0	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	0	0	0	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	0	0	0	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	0	0	0	1
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	1	1	1	1	1	1	1	1
Måltal og politikker for kønsmæssigsammensætning (ÅRL §99d)	1	1	1	1	1	1	1	1
Dataetik (ÅRL §99d)	0	0	0	0	0	0	0	1
EU-taksometri	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum af §99 kodning:	3	5	8	13	13	13	13	19
Procentdel opfyldt ift. gældende lovgivning:	17%	28%	44%	72%	72%	72%	72%	100%

3. Internationale ESG-begrebsrammer	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Global Reporting Initiatives - GRI	0	0	0	0	0	0	0	1
Principles for Responsible Investment - PRI	0	0	0	0	0	0	0	0
Climate Disclosure Standards Board - CDSB	0	0	0	0	0	0	0	0
Integrated Reporting - IR	0	0	0	0	0	0	0	0
Sustainability accounting standards board - SABS	0	0	0	0	0	0	0	0
The United Nations Global Compact - UNGC	0	0	0	0	0	0	0	0
Sustainable Development Goals - SDG'er	0	0	0	0	0	0	1	1
Øvrige ESG-begrebsrammer anvendt	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum af benyttet begrebsrammer:	0	0	0	0	0	0	0	2

4. Sustainable Development Goals - SDG'erne	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. Afskaf fattigdom	0	0	0	0	0	0
2. Stop sult	0	0	0	0	0	0
3. Sundhed og trivsel	0	0	0	0	0	0
4. Kvalitetsuddannelse	0	0	0	0	0	0
5. Ligestilling mellem kønnene	0	0	0	0	0	1
6. Rent vand og sanitet	0	0	0	0	0	0
7. Bæredygtig energi	0	0	0	0	0	1
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0	0	0	0	0	1
9. Industri, innovation og infrastruktur	0	0	0	0	0	0
10. Mindre ulighed	0	0	0	0	0	0
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0	0	0	0	0	0
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0	0	0	0	0	1
13. Klimaindsats	0	0	0	0	0	1
14. Livet i havet	0	0	0	0	0	0
15. Livet på land	0	0	0	0	0	0
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0	0	0	0	0	0
17. Partnerskaber for handling	0	0	0	0	0	1
Sum af benyttet SDGer:	0	0	0	0	0	6

Bilag 5– DSB ESG-kodning

1. Typer rapporteringer hvor ESG-fremgår	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
- Årsrapport	1	1	1	1	1	1	1	1
- Særskilt ESG-rapportering	1	1	1	1	1	1	1	1
Sum af typer:	2	2	2	2	2	2	2	2
Samlet antal sider for ESG-rapportering:	17	24	23	24	26	22	24	23

2. Årsregnskabsloven §99	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Beskrivelse af forretningsmodel	1	1	1	1	1	1	1	1
Politikker for samfundsansvar: (ÅRL §99a)	5	5	5	5	5	5	5	5
- Miljø	1	1	1	1	1	1	1	1
- Sociale forhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Medarbejderforhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	1	1	1	1	1	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	1	1	1	1	1	1	1	1
Redegørelse for politikker til handlinger: (ÅRL §99a)	5	5	5	5	5	5	5	5
- Miljø	1	1	1	1	1	1	1	1
- Sociale forhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Medarbejderforhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	1	1	1	1	1	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	1	1	1	1	1	1	1	1
Risici: (ÅRL §99a)	0	0	3	3	3	3	3	4
- Miljø	0	0	1	1	1	1	1	1
- Sociale forhold	0	0	1	1	1	1	1	1
- Medarbejderforhold	0	0	1	1	1	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	0	0	0	0
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	0	0	0	1
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	1	1	1	1	1	1	1	1
Måltal og politikker for kønsmæssigsammensætning (ÅRL §99d)	1	1	1	1	1	1	1	1
Dataetik (ÅRL §99d)	0	0	0	0	0	0	0	1
EU-taksomomi	0	0	0	0	0	0	0	1
Sum af §99 kodning:	13	13	16	16	16	16	16	19
Procentdel opfyldt ift. gældende lovgivning:	72%	72%	89%	89%	89%	89%	89%	95%

3. Internationale ESG-begrebsrammer	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Global Reporting Initiativer - GRI	0	0	0	0	0	0	0	0
Principles for Responsible Investment - PRI	0	0	0	0	0	0	0	0
Climate Disclosure Standards Board - CDSB	0	0	0	0	0	0	0	0
Integrated Reporting - IR	0	0	0	0	0	0	0	0
Sustainability accounting standards board - SABS	0	0	0	0	0	0	0	0
The United Nations Global Compact - UNGC	1	1	1	1	1	1	1	1
Sustainable Development Goals - SDG'er	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrige ESG-begrebsrammer anvendt	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum af benyttet begrebsrammer:	1	1	1	1	1	1	1	1

4. Sustainable Development Goals - SDG'erne	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. Afskaf fattigdom	0	0	0	0	0	0
2. Stop sult	0	0	0	0	0	0
3. Sundhed og trivsel	0	0	0	0	0	0
4. Kvalitetsuddannelse	0	0	0	0	0	0
5. Ligestilling mellem kønnene	0	0	0	0	0	0
6. Rent vand og sanitet	0	0	0	0	0	0
7. Bæredygtig energi	0	0	0	0	0	0
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0	0	0	0	0	0
9. Industri, innovation og infrastruktur	0	0	0	0	0	0
10. Mindre ulighed	0	0	0	0	0	0
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0	0	0	0	0	0
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0	0	0	0	0	0
13. Klimaindsats	0	0	0	0	0	0
14. Livet i havet	0	0	0	0	0	0
15. Livet på land	0	0	0	0	0	0
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0	0	0	0	0	0
17. Partnerskaber for handling	0	0	0	0	0	0
Sum af benyttet SDGer:	0	0	0	0	0	0

Bilag 6 – S&B ESG-kodning

1. Typer rapporteringer hvor ESG-fremgår	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
- Årsrapport	1	1	1	1	1	1	1	1
- Særskilt ESG-rapportering	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum af typer:	1	1	1	1	1	1	1	1
Samlet antal sider for ESG-rapportering:	3	5	5	5	8	8	8	10

2. Årsregnskabsloven §99	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Beskrivelse af forretningsmodel	1	1	1	1	1	1	1	1
Politikker for samfundsansvar: (ÅRL §99a)	5	5	5	5	5	5	5	5
- Miljø	1	1	1	1	1	1	1	1
- Sociale forhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Medarbejderforhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	1	1	1	1	1	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	1	1	1	1	1	1	1	1
Redegørelse for politikker til handlinger: (ÅRL §99a)	5	5	5	5	5	5	5	5
- Miljø	1	1	1	1	1	1	1	1
- Sociale forhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Medarbejderforhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	1	1	1	1	1	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	1	1	1	1	1	1	1	1
Risici: (ÅRL §99a)	3	3	3	4	4	4	5	5
- Miljø	1	1	1	1	1	1	1	1
- Sociale forhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Medarbejderforhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	0	0	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	1	1	1	1	1
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	1	1	1	1	1	1	1	1
Måltal og politikker for kønsmæssigsammensætning (ÅRL §99d)	1	1	1	1	1	1	1	1
Dataetik (ÅRL §99d)	0	0	0	0	0	0	0	1
EU-taksomomi	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum af §99 kodning:	15	15	15	16	16	16	17	18
Procentdel opfyldt ift. gældende lovgivning:	88%	88%	88%	94%	94%	94%	100%	100%

3. Internationale ESG-begrebsrammer	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Global Reporting Initiativer - GRI	0	0	0	0	0	0	0	0
Principles for Responsible Investment - PRI	0	0	0	0	0	0	0	0
Climate Disclosure Standards Board - CDSB	0	0	0	0	0	0	0	0
Integrated Reporting - IR	0	0	0	0	0	0	0	0
Sustainability accounting standards board - SABS	0	0	0	0	0	0	0	0
The United Nations Global Compact - UNGC	1	1	1	1	1	1	1	1
Sustainable Development Goals - SDG'er	0	0	0	0	0	0	0	1
Øvrige ESG-begrebsrammer anvendt	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum af benyttet begrebsrammer:	1	1	1	1	1	1	1	2

4. Sustainable Development Goals - SDG'erne	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. Afskaf fattigdom	0	0	0	0	0	0
2. Stop sult	0	0	0	0	0	0
3. Sundhed og trivsel	0	0	0	0	0	1
4. Kvalitetsuddannelse	0	0	0	0	0	1
5. Ligestilling mellem kønnene	0	0	0	0	0	1
6. Rent vand og sanitet	0	0	0	0	0	0
7. Bæredygtig energi	0	0	0	0	0	0
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0	0	0	0	0	1
9. Industri, innovation og infrastruktur	0	0	0	0	0	1
10. Mindre ulighed	0	0	0	0	0	0
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0	0	0	0	0	1
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0	0	0	0	0	1
13. Klimaindsats	0	0	0	0	0	1
14. Livet i havet	0	0	0	0	0	1
15. Livet på land	0	0	0	0	0	1
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0	0	0	0	0	1
17. Partnerskaber for handling	0	0	0	0	0	1
Sum af benyttet SDGer:	0	0	0	0	0	12

Bilag 7 – Metroselskabet ESG-kodning

1. Typer rapporteringer hvor ESG-fremgår	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
- Årsrapport	1	1	1	1	1	1	1	1
- Særskilt ESG-rapportering	0	0	1	1	1	1	1	1
Sum af typer:	1	1	2	2	2	2	2	2
Samlet antal sider for ESG-rapportering:	6	6	27	49	49	31	33	27

2. Årsregnskabsloven §99	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Beskrivelse af forretningsmodel	1	1	1	1	1	1	1	1
Politikker for samfundsansvar: (ÅRL §99a)	5	5	5	5	5	5	5	5
- Miljø	1	1	1	1	1	1	1	1
- Sociale forhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Medarbejderforhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	1	1	1	1	1	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	1	1	1	1	1	1	1	1
Redegørelse for politikker til handlinger: (ÅRL §99a)	5	5	5	5	5	5	5	5
- Miljø	1	1	1	1	1	1	1	1
- Sociale forhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Medarbejderforhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	1	1	1	1	1	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	1	1	1	1	1	1	1	1
Risici: (ÅRL §99a)	3	3	3	4	5	5	5	5
- Miljø	1	1	1	1	1	1	1	1
- Sociale forhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Medarbejderforhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	1	1	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	1	1	1	1
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	0	0	1	1	1	1	1	1
Måltal og politikker for kønsmæssigsammensætning (ÅRL §99d)	1	1	1	1	1	1	1	1
Dataetik (ÅRL §99d)	0	0	0	0	0	0	0	1
EU-taksomomi	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum af §99 kodning:	15	15	16	17	18	18	18	19
Procentdel opfyldt ift. gældende lovgivning:	83%	83%	89%	94%	100%	100%	100%	100%

3. Internationale ESG-begrebsrammer	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Global Reporting Initiativer - GRI	0	0	0	0	0	0	0	0
Principles for Responsible Investment - PRI	0	0	0	0	0	0	0	0
Climate Disclosure Standards Board - CDSB	0	0	0	0	0	0	0	0
Integrated Reporting - IR	0	0	0	0	0	0	0	0
Sustainability accounting standards board - SABS	0	0	0	0	0	0	0	0
The United Nations Global Compact - UNGC	0	0	1	1	1	1	1	1
Sustainable Development Goals - SDG'er	0	0	0	1	1	1	1	1
Øvrige ESG-begrebsrammer anvendt	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum af benyttet begrebsrammer:	0	0	1	2	2	2	2	2

4. Sustainable Development Goals - SDG'erne	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. Afskaf fattigdom	0	0	0	0	0	0
2. Stop sult	0	0	0	0	0	0
3. Sundhed og trivsel	0	1	1	1	1	1
4. Kvalitetsuddannelse	0	1	1	1	1	1
5. Ligestilling mellem kønnene	0	0	0	0	1	1
6. Rent vand og sanitet	0	1	1	1	0	0
7. Bæredygtig energi	0	1	1	1	0	0
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0	1	1	1	1	1
9. Industri, innovation og infrastruktur	0	1	0	0	1	1
10. Mindre ulighed	0	0	0	0	0	0
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0	1	1	1	1	1
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0	1	1	1	1	1
13. Klimaindsats	0	1	1	1	1	1
14. Livet i havet	0	0	0	0	1	0
15. Livet på land	0	0	0	0	0	0
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0	0	1	0	0	0
17. Partnerskaber for handling	0	1	1	1	1	1
Sum af benyttet SDGer:	0	10	10	9	10	9

Bilag 8 – Naviair's ESG-kodning

1. Typer rapporteringer hvor ESG-fremgår	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
- Årsrapport	1	1	1	1	1	1	1	1
- Særskilt ESG-rapportering	0	0	0	1	1	1	1	1
Sum af typer:	1	1	1	2	2	2	2	2
Samlet antal sider for ESG-rapportering:	4,5	4,5	7	7,5	11	43	53	35

2. Årsregnskabsloven §99	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Beskrivelse af forretningsmodel	1	1	1	1	1	1	1	1
Politikker for samfundsansvar: (ÅRL §99a)	0	1	3	5	5	5	5	5
- Miljø	0	0	1	1	1	1	1	1
- Sociale forhold	0	0	1	1	1	1	1	1
- Medarbejderforhold	0	1	1	1	1	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	1	1	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	1	1	1	1	1
Redegørelse for politikker til handlinger: (ÅRL §99a)	0	1	3	5	5	5	5	5
- Miljø	0	0	1	1	1	1	1	1
- Sociale forhold	0	0	1	1	1	1	1	1
- Medarbejderforhold	0	1	1	1	1	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	1	1	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	1	1	1	1	1
Risici: (ÅRL §99a)	0	0	3	5	5	5	5	5
- Miljø	0	0	1	1	1	1	1	1
- Sociale forhold	0	0	1	1	1	1	1	1
- Medarbejderforhold	0	0	1	1	1	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	1	1	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	1	1	1	1	1
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	0	0	0	0	0	1	1	1
Måltal og politikker for kønsmæssigsammensætning (ÅRL §99d)	1	1	1	1	1	1	1	1
Dataetik (ÅRL §99d)	0	0	0	0	0	0	0	1
EU-taksomomi		0	0	0	0	0	0	0
Sum af §99 kodning:	2	4	11	17	17	18	18	19
Procentdel opfyldt ift. gældende lovgivning:	11%	22%	61%	94%	94%	100%	100%	100%

3. Internationale ESG-begrebsrammer	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Global Reporting Initiativer - GRI	0	0	0	0	0	0	0	0
Principles for Responsible Investment - PRI	0	0	0	0	0	0	0	0
Climate Disclosure Standards Board - CDSB	0	0	0	0	0	0	0	0
Integrated Reporting - IR	0	0	0	0	0	0	0	0
Sustainability accounting standards board - SABS	0	0	0	0	0	0	0	0
The United Nations Global Compact - UNGC	0	0	0	0	0	0	0	0
Sustainable Development Goals - SDG'er	0	0	0	0	0	0	1	1
Øvrige ESG-begrebsrammer anvendt	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum af benyttet begrebsrammer:	0	0	0	0	0	0	1	1

4. Sustainable Development Goals - SDG'erne	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. Afskaf fattigdom	0	0	0	0	0	0
2. Stop sult	0	0	0	0	0	0
3. Sundhed og trivsel	0	0	0	0	1	1
4. Kvalitetsuddannelse	0	0	0	0	0	0
5. Ligestilling mellem kønnene	0	0	0	0	0	1
6. Rent vand og sanitet	0	0	0	0	0	0
7. Bæredygtig energi	0	0	0	0	1	1
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0	0	0	0	1	1
9. Industri, innovation og infrastruktur	0	0	0	0	1	1
10. Mindre ulighed	0	0	0	0	1	0
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0	0	0	0	0	0
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0	0	0	0	1	1
13. Klimaindsats	0	0	0	0	1	1
14. Livet i havet	0	0	0	0	1	1
15. Livet på land	0	0	0	0	1	1
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0	0	0	0	0	0
17. Partnerskaber for handling	0	0	0	0	1	0
Sum af benyttet SDGer:	0	0	0	0	10	9

Bilag 9 – DR's ESG-kodning

1. Typer rapporteringer hvor ESG-fremgår	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
- Årsrapport	1	1	1	1	1	1	1	1
- Særskilt ESG-rapportering	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum af typer:	1	1	1	1	1	1	1	1
Samlet antal sider for ESG-rapportering:	3	4	4	4	8	6	7	13

2. Årsregnskabsloven §99	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Beskrivelse af forretningsmodel	1	1	1	1	1	1	1	1
Politikker for samfundsansvar: (ÅRL §99a)	4	5	5	5	5	5	5	5
- Miljø	0	1	1	1	1	1	1	1
- Sociale forhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Medarbejderforhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	1	1	1	1	1	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	1	1	1	1	1	1	1	1
Redegørelse for politikker til handlinger: (ÅRL §99a)	4	5	5	5	5	5	5	5
- Miljø	0	1	1	1	1	1	1	1
- Sociale forhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Medarbejderforhold	1	1	1	1	1	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	1	1	1	1	1	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	1	1	1	1	1	1	1	1
Risici: (ÅRL §99a)	0	0	0	5	5	5	5	5
- Miljø	0	0	0	1	1	1	1	1
- Sociale forhold	0	0	0	1	1	1	1	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	1	1	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	1	1	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	1	1	1	1	1
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	0	0	0	1	1	1	1	1
Måltal og politikker for kønsmæssigsammensætning (ÅRL §99d)	1	1	1	1	1	1	1	1
Dataetik (ÅRL §99d)	0	0	0	0	0	0	0	1
EU-taksomomi	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum af §99 kodning:	10	12	12	18	18	18	18	19
Procentdel opfyldt ift. gældende lovgivning:	56%	67%	67%	100%	100%	100%	100%	100%

3. Internationale ESG-begrebsrammer	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Global Reporting Initiativer - GRI	0	0	0	0	0	0	0	0
Principles for Responsible Investment - PRI	0	0	0	0	0	0	0	0
Climate Disclosure Standards Board - CDSB	0	0	0	0	0	0	0	0
Integrated Reporting - IR	0	0	0	0	0	0	0	0
Sustainability accounting standards board - SABS	0	0	0	0	0	0	0	0
The United Nations Global Compact - UNGC	0	0	0	0	0	0	0	0
Sustainable Development Goals - SDG'er	0	0	0	0	1	1	1	1
Øvrige ESG-begrebsrammer anvendt	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum af benyttet begrebsrammer:	0	0	0	0	1	1	1	1

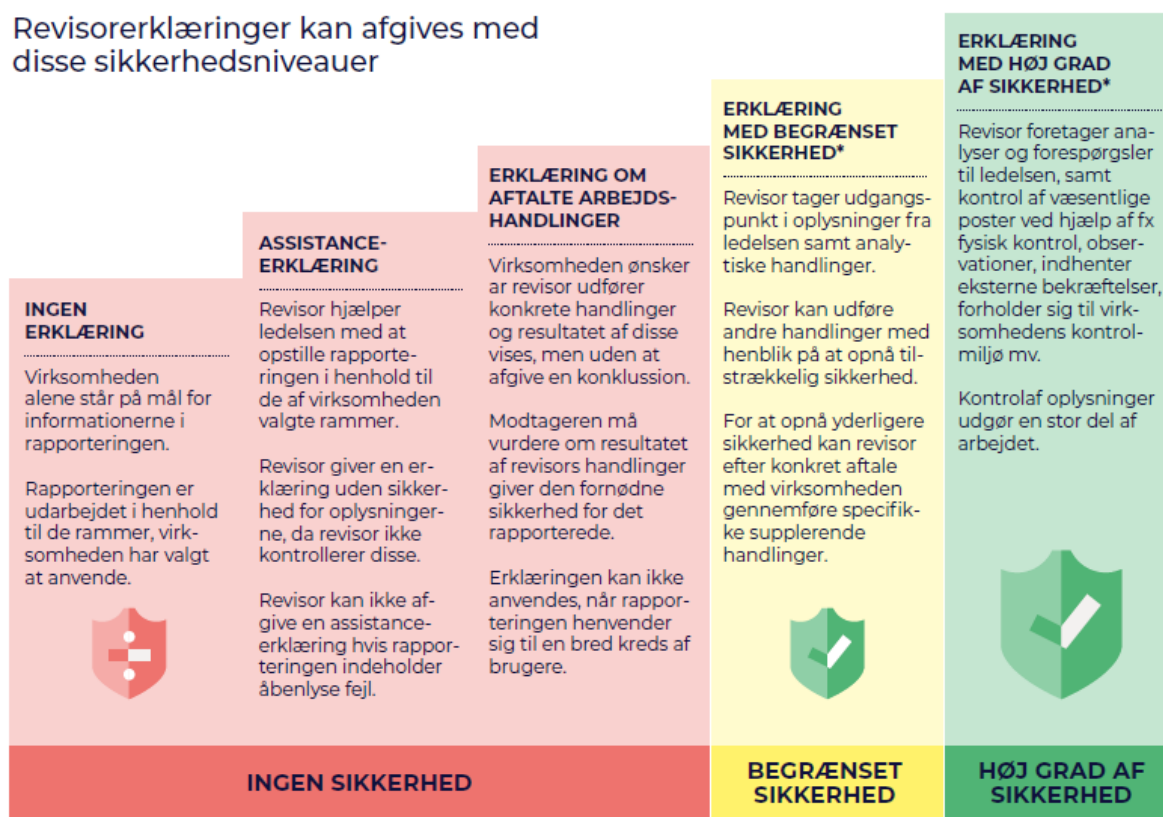
4. Sustainable Development Goals - SDG'erne	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. Afskaf fattigdom	0	0	0	0	0	0
2. Stop sult	0	0	0	0	0	0
3. Sundhed og trivsel	0	0	1	0	0	0
4. Kvalitetsuddannelse	0	0	0	0	0	0
5. Ligestilling mellem kønnene	0	0	1	0	0	0
6. Rent vand og sanitet	0	0	1	0	0	0
7. Bæredygtig energi	0	0	1	0	0	0
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0	0	1	1	1	1
9. Industri, innovation og infrastruktur	0	0	0	0	0	0
10. Mindre ulighed	0	0	1	0	0	0
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0	0	1	0	0	0
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0	0	1	1	1	1
13. Klimaindsats	0	0	0	0	0	0
14. Livet i havet	0	0	0	0	0	0
15. Livet på land	0	0	0	0	0	0
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0	0	1	1	1	1
17. Partnerskaber for handling	0	0	0	0	0	0
Sum af benyttet SDGer:	0	0	9	3	3	3

Bilag 10 – Danske erklæringsstandarder

Kilde: (FSR - danske revisorer, 2022)

Bilag beskriver de forskellige former for erklæringer og hvilken sikkerhed disse giver.

Revisorerklæringer kan afgives med disse sikkerhedsniveauer

* Erklæring med begrænset sikkerhed og høj grad af sikkerhed kan sammenlignes med en hhv. 'reviewerklæring' og 'revisionspåtegning' i et finansielt regnskab. Afhængig af, hvad revisor skal erklære sig om, bruger revisor forskellige internationalt anerkendte standarder.